

Malo manj velika Srbija

MIRAN STARIC

Nepričakovano uspešna hrvatska ofenziva je jasno razkrila dolgo zatajevan razkol v srbskem vodstvu. Brez pomoči Beograda se je Martićeva Krajina razblinila kot milni mehurček, kljub Karadžićevim obljubam pa je Knin pustila na cedilu tudi Mladićeva vojska bosanskih Srbov.

Samovolja »balkanskega klavca« ni mogla ostati brez posledic. Psihiater in politik samouk Radovan Karadžić je ugotovil, da mu je oblast dejansko spolzela iz rok in zato takoj sklical »parlament«, ki si ga je sestavil prav za takšne primere. Ta je uradno odstranil predsednikovega konkurenta in na novonastalo mesto najvišjega srbskega voditelja zunaj Srbije postavil svojega patrona. Toda to je bil račun brez vožda. Mladić je odhiti na posvetovanja v Beograd in samo nekaj ur pozneje odločno zavrnil »premostitev«. Na njegovo stran so stopili vsi srbski generali v Bosni, ki se že štiri leta bojujejo brez pravih sredstev, medtem ko se Karadžić in njegova vlada kopajo v dohodkih črne borze.

Mladić se Krajini brzkone ni odrekel brez razloga. Izumitelj etničnega čiščenja je zaradi vrste strateskih in geografskih razlogov hirajočo paradržavo ocenil kot neubranljivo pred z ameriskim znanjem in orožjem oboroženimi Hrvati. Prostor za več deset tisoč beguncev je že prejšnji teden naredil v Žepi in Srebrenici, skupaj s 50 tisoč novimi srbskimi borci pa bo njegova vojska zlahka branila meje malo manj velike Srbije. Pred tem mora nujno zavzeti ključno bihaško enklavo, kjer so že nekaj dni v pripravljenosti prav tisti Krajišniki, ki naj bi branili Knin. Enklavi se približujejo tudi najmočnejše hrvatske enote, ki bodo skupaj z elitnim muslimanskim 5. korpusom v bitki za Bihać odločile izid balkanske vojne.

V Zairu ubili šest italijanskih državljanov

KINSASA, RIM - Šest italijanskih državljanov, stirje odrasli in dva otroka, je bilo včeraj umorjenih v Parku Virunga, naravnem rezervatu v vzhodnem Zairu. O vzrokih za pokol za zdaj ni zanesljivejših poročil, pač pa le domnevi, da je slo za krvavi rop ali pa za reakcijo divjih lovcev, ki so jih

izletniki zasacili pri prepovedanem početju.

Štiri odrasle žrtve so prostovoljci, člani nevladne organizacije za kooperacijo »Mondo giusto« (pravični svet) iz Lecca v Lombardiji. To so arhitekt Adelio Castiglioni, geometer Michelangelo Lamberti, vodja gradbišča Tarcisio Riva in električar

Luigi Cazzaniga, zraven pa še Castiglionijsva otroka, 11-letna Roberta in komaj 5-letni Samuele. Z njimi je bila tudi Castiglionijsva žena, po rodu iz Zaira, ki je bila težko ranjena in je zdaj v šoku.

Zakonca Castiglione imata še eno hčerko, ki pa se trenutno nahaja v Italiji. Družina je že vr-

sto let živela v Zairu, ostale tri žrtve pa so se mudile v afriški državi le začasno, saj so počitnice uporabile za prostovoljno delo pri realizaciji projekta organizacije »Mondo giusto« za izgradnjo nekega vodnega bazena. Nedeljo so vsi skupaj izkoristili za izlet v čudoviti naravni park, kjer jih je pričakala smrt.

Zunanja ministrica Susanna Agnelli je izjavila, da Farnesina išče Castiglionijsvo hčerko in da bo poskrbela za prevoz njene matere v Italijo, vlada pa bo v prihodnjih urah ukrenila vse potrebno za vrnitev posmrtnih ostankov v Italijo in v sodelovanju z vlado v Kinsasi za izsleditev krivcev pokola.

ZAGREB / HRVAŠKE SILE DEJANSKO ŽE ZAKLJUČILE SVOJO OFENZIVO

Krajine ni več

Parlament v Palah podpira Karadžića, generali pa Ratka Mladića

ZAGREB - Hrvatska vojska in policija sta izpolnili glavne naloge operacije Nevihta in osvobodili skoraj vse okupirano ozemlje Krajine. Včeraj jutraj so vkorakali v Petrino pri Sisku, v Plaski v Gorskem Kotarju, v Medak v Liki, Obrovac v dalmatinskem zaledju in v Slunj, kjer so imeli sedež nekdanja JLA in uporni Srbi, zasedli pa so tudi Plitvice z njihovim naravnim parkom. Razmere na osvobojenih ozemljih že nadzirajo predstavniki hrvatskih oblasti, ljudje pa po ulicah proslavljajo zmago.

Od včeraj »Krajine« hrvatskih Srbov praktično ni več, med bosanskimi Srbi pa vre. Njihova vojska se je včeraj uprla Radovanu Karadžiću, ker je skusal odstaviti generala Mladića, 18 generalov pa je od parlamenta v Palah zahtevalo, naj zavrne Karadžićevo samorazglasitev za vrhovnega poveljnika vojske hrvatskih in bosanskih Srbov, ter izjavilo, da bo ubogalo le Mladićevo povelja.

Na 6. strani

Veselje širom po Hrvatski ob vesti, da so hrvatske oborožene sile osvobodile uporni Knin, je bilo nepopisno (Telefoto AP)

Hirošima petdeset let kasneje

HIROSIMA (Reuter) - Včeraj so v japonskem mestu Hirošimi pripravili veliko slavnostno komemoracijo prvega jedrskega bombardiranja izpred natanko petdeset let, ko je zaradi ameriškega bombardiranja v Hirošimi umrlo kar 140 tisoč Japoncev. Mesto Hirošima je v znak borbe za mir in proti nadaljevanju jedrskih poskusov izpustilo 1500 belih golobov ter se zaobvezalo, da se bo borilo za ukinitvev jedrskega orožja. Vse mesto se je poklonilo hirošimskim žrtvam z enominutnim molkom.

BENEČIJA / TRADICIONALNO SREČANJE SLOVENCEV

Slovenci iz beneških dolin so se zbrali na Matajurju

MATAJUR - Veliko ljudi je v soboto in nedeljo prislo v vasico Matajur na tradicionalno srečanje Slovencev, ki sta ga letos četrtič pripravila Zveza Slovencev in videmske pokrajine ter Beneska planinska družina. Sobotnega odprta razstave Benečija v vojni in miru se je udeležil tudi predsednik slovenskega parlamenta Jozef Školc, ki je poudaril skrb, ki jo Slovenija kaže se posebno do Slovencev iz videmske pokrajine.

Na včerajšnjem srečanju so spregovorili predsednik beneskih planincev Igor Tul, konzul Slovenije v Trstu Tomaz Pavšič ter podpredsednik deželne skupščine Milos Budin.

Na 2. strani

DANES NA SPORTNIH STRANEH

Prijateljske nogometne tekme

Italijanske nogometne ekipe skoraj vsak dan igrajo prijateljske tekme ali nastopajo na turnirjih. Prestižno zmago je dosegla Fiorentina, ki je premagala Münchenski Bayern z 2:0. Uspešen je bil tudi Udinese, ki je doma odpravil Torino z 2:1.

Stran 9

Dve zlati kolajni za Italijo

Na atletskem svetovnem prvenstvu v Göteborgu je Italija včeraj osvojila dve zlati kolajni. Osvojila sta jih Fiona May v skoku v daljino in Michele Didoni (na sliki AP skupaj z Giovannijem De Benedictisom) v hitri hoji na 20 km. Od včerajšnjega dne so precej pričakovali tudi v Sloveniji, vendar je Brigita Bukovec v teku na 100 m z ovirami osvojila samo 8. mesto.

Stran 10

NOVICE

Slovesna posvetitev stolnice v Pušji vesi

VIDEM - Minister za kulturne dobrine Antonio Paolucci je bil častni gost včerajšnje posvetitve obnovljene stolne cerkve v Pušji vesi, ki sta jo močno poškodovala potresa maja in septembra leta 1976. Slovesne posvetitve, ki jo je vodil videmski nadškof Alfredo Battisti, se je udeležilo veliko stvilo ljudi iz Karnije in iz severne Furlanije.

Pri obnovitvi stolnice so strogo spostovali vse prvotne strukture, v glavnem pa so uporabili tudi originalne kamnite dele, kar je seveda zahtevalo ogromne napore in izdatna finančna sredstva. S podobnim sistemom so pred kratkim v celoti obnovili most S. Trinità v Firencah in dvorec družine Malatesta v Riminiju. Minister Paolucci se je zelo pohvalno izrekel o obnovitvenih delih, ki jih je skoraj v celoti finansirala država.

Minister za kulturne dobrine je v dopoldanskih urah obiskal Trst, kjer sta ga sprejela župan Illy in prefekt Moscatelli. Vladni predstavnik si je ogledal staro mestno jedro, ki ga v tem času obnavljajo, ter nekatere kulturne in zgodovinske znamenitosti.

Umberto Bossi govoril v Karniji in v Gradežu

VIDEM - Voditelj Severne lige Umberto Bossi je bil sinoči na obisku v Furlaniji-Julijski krajini. Najprej je bil gost ljudskega praznika Lige v kraju Villa Santina, potem pa je šel v letovišcarsko razpoloženi Gradež.

"Senatur" je že pred dnevi napovedal, da ne bo sel na dopust in da se pripravlja na "ostro septembrsko politično ofenzivo". Gotovo je vsekakor, da bo Bossi skušal za vsako ceno preprečiti jesenske predčasne volitve in ohraniti pri življenju Dinjevo vlado.

BENEČIJA / VČERAJ IN V SOBOTO

Na Matajurju so obnovili duha in tradicijo Kamenice

Za okrepitev slovenske besede in kulture v beneških dolinah

MATAJUR - »Slovenija s posebno pozornostjo sledi stvarnosti Slovencev na Videmskem, je v vsakem trenutku pripravljena ji pomagati, ker se dobro zaveda nezavidljivega položaja, v katerem ta skupnost živi.« Tako je povedal predsednik slovenskega parlamenta Jozef Skolc, ki se je v soboto zvečer udeležil tradicionalnega srečanja Slovencev, ki sta ga že četrta v vasi na obronkih beneskega očaka pripravila Zveza Slovencev ob sodelovanju beneske planinske družine. Dvodnevni praznik je povsem dosegel svoj namen. Obnovil se je duh Kamenice, obnovila se je tradicija, obnovilo se je srečanje beneskih Slovencev s prijatelji z onkraj meje, s Slovenci z Goriskega in Trzaskeskega ter z izseljenci. Obenem je bila to priložnost, da so Slovenci z beneskih dolin javno in glasno opozorili nase, na vrsto nereše-

nih problemov ter na pričakovanja, ki jih imajo do Slovenije in Italije.

V njihovem imenu je na nedeljskem srečanju, ki se je začelo s pohodom na Matajur in nadaljevalo z mašo, ki jo je daroval Pasquale Guion, spregovoril Igor Tul, predsednik Beneske planinske družine. Podčrtal je, da bi moral ta praznik povezovati vse Slovence z Videmskega. S skupnimi močmi pa se je treba se v večji meri prizadevati, da bi se okrepila slovenska kultura, slovenska beseda in stare beneske tradicije. Posebej je izpostavil krivico, ki jo je utrpela beneska skupnost, ker ji je omenogocena vidljivost slovenskih televizijskih programov Rai.

Podpredsednik deželne skupščine Milos Budin je naglasil, da tudi takšno srečanje prispeva h krepitvi prijateljstva ljudi ob meji. Ob tem je dodal, da je naloga dežele in predvsem države, da nasi skupnosti zagotovi tiste pravice, ki ji pritečejo po zakonih. Kar zadeva zdajšnji položaj v naši skupnosti pa je bil Budin mnenja, da morajo biti slovenske organizacije v funkciji manjšine in ne, da je manjšina v funkciji slovenskih organizacij, kot je že zaslediti. Konzul Slovenije v Trstu Tomaz Pavšič je dejal, da je kot prijatelj prisel med prijatelje. V tem duhu je zazelel, da bi celotna manjšina in se posebno Slovenci na Videmskem, dosegli vse cilje, ki so si jih zastavili.

Povejmo, da so na sobotnem odprtju fotografske razstave Benečija v vojni in miru spregovorili ob predsedniku slovenskega parlamenta se Pavel Petricic, ki je razstavo pripravil, zupan iz Sovodenj Pasquale Petricic in deželna svetovalka Anna Sdraulig.

Nedeljsko ljudsko srečanje se je na obronkih Matajurja nadaljevalo se v popoldanskem času z otroškimi igrami ter z nastopom članic beneskega gledališča, ki so predstavile narečno komedijo Zensko ročno delo.

Rudi Pavšič

IZ VSEH KRAJEV ITALIJE PRIHAJAJO PODOBNA POROČILA

Prazna mesta, kolone in nesreče

MILAN - Prazna mesta, v katerih vztrajajo le turisti (v Milanu, od koder je naša slika AP, je od skupnih milijon 300 tisoč prebivalcev ostalo vsega skupaj pol milijona ljudi), kolone na cestah in avtocestah ter na trajektih za otoke, nekaj težkih prometnih nesreč s smrtnimi žrtvami. To je obračun včerajšnjega dne v Italiji, ki je bil znova zlasti krvav v nasi deželi. Potem ko sta izgubila življenje neki 19-letni alpinec (v pordenonski pokrajini) ter 62-letni moški (v videmski pokrajini), sta se pozno predsončnim na cesti s Piancavalla do Aviana smrtno ponesrecila sele 17-letna Alessandro Cesarin in Andrea Tanzi, oba iz Pordenona. Peljala sta se z motornim kolesom, ko sta v nekem umetnem predoru, ki služi za obrambo pred plazovi, zadela v pločnik, nakar ju je odbilo naravnost v betonski steber. Ko so prisli reševalci, sta bila že mrtva. Na avtocesti A23, pri Palmanovi, pa se je utrgalo življenje 26-letnega Stefana Mazzetta iz Staranzana: izgubil je nadzor nad

svojim avtomobilom in zapeljal s ceste. Blizu Reggio Emilie pa je neki 37-letni Nigerijec zgorel v svojem avtomobilu, ki se je celno zaletel z avtom, v katerem je bil sofer prav tako na mestu mrtve. Cesta je bila usodna tudi neki 10-letni deklici in njenemu ocetu, medtem ko se 3-letna sestra huje ranjena zdravi na oddelku za ozivljanje v bolnišnici v Bariju.

Do velikih zastojev v prometu je prislo zlasti v Venetu, kjer je med Modeno in Trentom upočasnjena kolona bila dolga kar 30 kilometrov, po polzevo pa so se premikali tudi na cesti proti Jesolu in Bibioneju. Težave so imeli pri Bologni, na vseh južnotiroolskih cestah, posebno v Dolini Venosta, v smeri proti prelazom za Avstrijo in Svico. Kdor je bil namenjen na Sicilijo, pa je moral tudi imeti veliko potrpljenja: čakalna doba ua vkrcanje na trajekt je znasala dve uri in pol. Prav gotovo pa se ne pritožujejo turistični operaterji, saj od vsespovod poročajo o polni zasedenosti.

MILAN / VRAČALA STA SE IZ DISKOTEKE

Fanta odgnali s pištolo dekle ugrabili in posilili

Težave preiskovalcev - Ustavili pet tujih državljanov

MILAN - »Nega od napadalcev sem podrl na tla, a drugi je potegnil pištolo,« je karabinjerjem povedal 27-letni Paolo Frattaruolo, trgovski potnik iz kraja Monte Sant'Angelo (Foggia). Nemocno je gledal, kako sta nasilneza od drvela z avtomobilom, v katerega je morala vstopiti 20-letna Gabriella Ferrario, s katero je skoraj vso noč prebil v diskoteki. Karabinjerji so priceli z iskanjem, postavili so cestne zapore, a cez nekaj ur so si vsi oddahnili: dekle se je samo vrnilo domov.

Do napada je prislo nekaj pred 6. uro. Frattaruolo in Ferrariova sta se iz diskoteke v Novogru pri Milanu peš napotila proti nekemu gozdiču, ko se jima je približal avtomobil temne barve, morda VW golf. Izstopila sta neznanca in hoteli odpeljati dekle. Fant, s katerim se je poznala nekaj mesecev, je zaman skušal ustaviti tri avtomobiliste, nakar mu je pomagal taksist. Nemudoma je stekla

preiskava, vendar so izključili možnost, da bi ugrabitelji zahtevali odškodnino: družina Ferrariove namreč ni premožna, oče in mati sta čuvaja v nekem posloju v Milanu. Dekle pa se je samo predstavilo na domu, sledil je pregled v bolnišnici Fatebenefratelli v Milanu, kjer so zdravniki potrdili, da je bilo posiljena. Preiskovalcem je povedala, da sta jo ugrabitelja odpeljala v neko garazo v milanskem predmestju, kjer jo je eden posilil, nakar sta jo spet posadila v avto in pustila blizu doma. Karabinjerji so garazo našli in prijeli pet moških, vsi prihajajo z Balkana. Precej težav imajo z ugotavljanjem njihove identitete, saj nimajo regularnih dokumentov za bivanje v Italiji. Največjo pozornost seveda posvečajo dvojici, ki ima na razpolago garazo. Po njihovem mnenju nasilno dejanje ni bilo načrtovano: nasilneza naj bi Paola in Gabriello srečala povsem slučajno.

Verska gorečnost premagala lakomnost

NEAPELJ - Tudi goljufi so bogaboječi. Nek neapeljski ponarejevalec je prejel od svojih pajdasev ukraden ček za 2.400.000 lir z nalogo, da »zaokroži« znesek navzgor, pa je prepoznal podpis patra Mariana Nazzara, podpretorja enega najpomembnejših svetišč v Kampaniji. Tako se je moz premislil in svojim pajdasem plačal za ček 700 tisoč lir, nato pa ga je poslal lastniku. Patru je priložil tudi pismo, v katerem mu je svetoval, naj čekov raje ne pošilja po pošti, saj vsi goljufi pac niso verni...

V FURLANIJI PRVI PRAZNIK OLJKE

Prodijevo gibanje se širi tudi v FJK

VIDEM - V Furlaniji-Julijski krajini deluje že več kot šestdeset odborov, ki podpirajo kandidature Romana Prodijskega za ministrskega predsednika, v kratkem pa jih bo kar dvesto. To je na otvoritvi praznika Oljke (to je simbol Prodijskega gibanja) v kraju Castions di Strada pri Vidmu dejal deželni koordinator Fausto Minisini, ki povezuje Prodijske odbore iz Vidma, Trsta, Gorice in Pordenona. Praznik Oljke, ki bo trajal ves teden, bodo obogatile številne prireditve in seveda predvsem politične razprave.

Srečanja o aktualnih političnih vprašanjih je odprla poslanka Ljudske stranke Rosy Bindi, ki sodi med najbolj zveste pristaje levosredinskega kandidata. Poudarila je, da se pod simbolom Oljke lahko prepoznavajo vsi, ki verjamajo v demokratično bodočnost Italije in ki se seveda prepoznavajo v program nekdanjega

predsednika ustanove IRI. Bindijeve se je zelo pohvalno izrekla o delu Dinijeve vlade in podčrtala njene uspehe na poti gospodarske in finančne sanacije države.

Predstavnica Ljudske stranke je polemizirala s Silviom Berlusconiem in zlasti z njegovim predlogom za neposredno izvolitev predsednika republike in vlade. Predsedniska republika po njenem nikakor ne sodi v italijansko demokratično tradicijo. Bindyjeva je posredno polemizirala tudi z Mariom Segninem, ki se tudi na nek način zavzema za direktno izvolitev predsednika republike, kar ustvarja precejšnjo zmedo v levosredinskem taboru.

Na prazniku Oljke v Furlaniji je sinoči govoril nekdanji sodnik Antonio Caponnetto, ki je s Falconejem in Borsellinom ustanovil in vodil protimafijski tim palermskih sodnikov.

POLETNA KRONIKA / OPUSTELO MESTO IN NATRPANE PLAŽE

Tržačani spet odkrili »morje pod hišo«

Dolge vrste na mejnih prehodih so samo še spomin

Na tržaških plažah je bilo včeraj res kot v mravljišču (Foto Balbi/KROMA)

Prvo avgustovsko nedeljo je Trst preživel lenobno, pod jasnim nebom in s kar sprejemljivo poletno vročino. Zjutraj je mesto nekoliko oživelo, saj so se prebivalci v velikem številu odpravljali na kopanje, potem pa je opustelo vse do poznega popoldneva, ko so se kopalci in izletniki začeli vračati proti domu. Velika večina te reke kopalcev se je usula kar na domače plaže ali najdlje do bližnjega Građeza, proti Istri pa se je usmerilo zelo malo Tržačanov.

Z mejnih prehodov poročajo o redkih prehodih na slovensko stran. Bolj kot nedeljskemu, je bil promet na meji podooben tistemu, ki smo ga v smeri proti Sloveniji navajeni ob delavnikih. Nepregledne vrste tržaških in tujih avtomobilov, ki so se vsako poletje in se posebno ob koncih tedna vile proti Istri, so v teh dneh le še spomin. Podobno velja tudi za prihode v Italijo, ki so bili prav tako razredčeni in zelo tekoci. Nic cudnega torej, da so bile v zame-nu vse trzaskе plaže natrpane do zadnjega kotčka, kar sicer tudi ni novost. Veliko starejših ljudi pa se je raje kot za morje odločilo za bolj sveži kraski zrak, kjer tudi ne manjka gostiše in prijetnih sencih trat za improvizirani družinski piknik ali kolesarski sprehod po gmajni.

DRUŠTVO EDINOST / SLOVENŠČINA V OBČINSKIH SKLEPIH

Občina Trst naj spoštuje razsodbo ustavnega sodišča

Družbeno-politično društvo Edinost je 7. julija 1995 dostavilo trzaskemu županu izveleček iz statuta mestne občine Koper, »da bi lahko ugotovil astronomsko razdaljo med omikanimi predpisi za zagotovitev enakopravnosti pripadnikov italijanske narodnosti v Republiki Sloveniji in predpottipnim barbarstvom njegove odredbe o rabi slovenskega jezika z dne 24.1.1994«. V spremnem pismu je društvo pozvalo župana, naj sproži postopek za revizijo občinskega statuta, saj razsodba Dezelnega upravnega sodišča st. 382/1992 dokazuje, da je možen tudi v italijanski republiki občinski statut, ki je glede varstva jezikovne manjšine blizu koprskemu statutu od današnjega trzaskеga.

Dne 19. julija 1995 je župan Illy odgovoril, da glede varstva manjšin sama ustava določa, da je potreben državni zakon,

ki naj bi določil oblike in obseg, ki naj bi jih zado-bilo varstvo manjšin.

Dne 2. avgusta 1995 je društvo Edinost izročilo pristojnemu uradu pri prizivnem sodišču fotokopijo razsodbe ustavnega sodišča st. 375 z dne 13. - 25. julija 1995, da bi jo sodni oficijal vročil županu Illyju. V besedilu razsodbe je društvo Edinost podčrtalo drugi stavek četrtega odstavka četrtega poglavja na 5. strani razsodbe, ki se glasi takole: Obravnavana določba (gre za 6. člen ustave: Republika varuje s ustreznimi predpisi jezikovne manjšine) namreč nalaga in dovoljuje republiki v njenih različnih pojavnih oblikah, da izda ustrezne predpise, ki so potemtakem, glede na pristojnost posameznega organa, ali zakoni ali pravilniki, za varstvo prej navedenih manjšin.

S tem stavkom je namreč ustavno sodišče osvojilo in potrdilo tol-

mačenje 6. člena ustave, ki ga je mojstrsko ob strogem spoštovanju 12. člena določb o zakonu na-splošno, izpeljalo Dezelno upravno sodišče jasno razsodilo, da nikakor ni potreben državni zakon za kakršenkoli ukrep za varstvo jezikovnih manjšin (točka 2.2. razsodbe), saj Republika ne gre istovetiti z državo, ker obsega tudi dežele in občine, in izraz predpis ne pomeni samo zakon (točka 2.3.), pa tudi varstvo manjšin ni posebna snov, temveč načelo, ki ga morajo upoštevati pri izdajanju predpisov, v okviru svojih običajnih pristojnosti, država, dežele in občine (točka 4.0.).

V spremnem besedilu je zato društvo Edinost pozvalo župana, naj poskrbi, da bodo občinski sklepi čimprej usklajeni z ugotovitvijo ustavnega sodišča, ker ima tudi Občina dolžnost uposte-

vati ustavno načelo varstva jezikovnih manjšin pri izdajanju predpisov, za katere je pristojna. To velja tudi za statut in za pravilnike, med katerimi zavzemajo glede varstva jezikovnih manjšin posebno mesto pravilnik občinskega sveta in zupanske odredbe.

DAROVE in PRISPEVKE

za objavo v časopisu sprejemajo v tajništvo Uredništva PD (tel. 7796600) in preko poverjenikov posameznih društev in ustanov.

Prispevke sprejema tudi urad KRUT - Trst - Ul. Cicerone 8 (pri-tičje) tel. 360072, s sledečim urnikom: 9.00-12.00 in 14.00-17.00 od ponedeljka do petka.

NAROCNIKOM IN BRALCEM PRIMORSKEGA DNEVNIKA

ki želijo prejemati časopis v kraju letovanja, priporočamo, da nas obvestijo vsaj štiri dni pred odhodom na počitnice na telefonsko številko

7796600 - vsak dan od 12. do 18. ure

KD J. RAPOTEC - Prebeneg

prireja v svojem parku običajno

VAŠKO ŠAGRO DANES

Na razpolago dobro založeni kioski, v večernih urah pa bo za ples in zabavo poskrbel ansambel HAPPY DAY

Vabljeni!

VČERAJ-DANES

Danes, PONEDELJEK, 7. avgusta

KAJETAN
Sonce vzide ob 5.55 in zatone ob 20.26 - Dolžina dneva 14.41 - Luna vzide ob 17.33 in zatone ob 3.11.

Jutri, TOREK, 8. avgusta

DOMINIK
VREME VČERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 26 stopinj, zračni tlak 1017,8 mb narasča, veter severozahodnik 4,7 km na uro, vlaga 59-odstotna, nebo rahlo pobleščeno, morje mirno, temperatura morja 24,9 stopinje.

LEKARNE

Od PONEDELJKA, 7., do NEDELJE, 13. avgusta 1995

Normalen urnik lekarn od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Ul. Rossetti 33 (tel. 633080), Ul. L. Stock 9 - Rojan (tel. 414304).

OPCINE - Trg Monte Re 3/2 (tel. 213718) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30

Ul. Rossetti 33, Ul. L. Stock 9 (Rojan), Borzni trg 12.

OPCINE - Trg Monte Re 3/2 (tel. 213718) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

NOCNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Borzni trg 12 (tel. 367967).

Za dostavljanje zdravil na dom tel. 350505 -

TELEVITA

Urad za informacije KZE-USL - tel. 573012.

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure.

- tel. 573012.

Zdravstvena dežurna služba

Nocna služba od 20. do 8. ure, tel. 118, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Hitra pomoč tel. 118.

Telefonska centrala KZE-USL: 399-1111.

KINO

ARISTON - 21.15 »Speed, r. Jan De Bont, i. Keanu Reeves, Sandra Bullock, Dennis Hopper.

GRAD SV. JUŠT - 21.30 »Nightmare - Nuovo incubo«, r. Wes Craven.

EXCELSIOR - Zaprto zaradi počitnic do 24.8.

EXCELSIOR AZZURRA - 18.00, 20.00, 22.00 »Pic Nic ad Hanging Rock«, r. P. Weir.

AMBASCIATORI - Zaprto zaradi počitnic.

NAZIONALE 1 - Zaprto zaradi počitnic do 18. avgusta.

NAZIONALE 2 - Zaprto zaradi počitnic.

NAZIONALE 3 - Zaprto zaradi počitnic.

NAZIONALE 4 - Zaprto zaradi počitnic.

MIGNON - Zaprto zaradi počitnic.

CAPITOL - 18.15,

20.10, 22.10 »The Mangler - La macchina infernale«, i. Robert Englund.

ALCIONE - 20.15, 22.00 »Once Were Warriors - Una volta erano guerrieri«.

LUMIERE - Zaprto zaradi počitnic.

PRIREDTV

TABOR '95 - Prosvetni dom v torek, 8. avgusta, ob 20.30 odprtje razstave CLOVEK IN ZEMLJA - OPENSKI JUS. Predstavitelj Zoran Sosić, na večeru sodelujejo domači igralci z Utrinki iz starih na Opcinah. Priredil Drago Gorup.

OBVESTILA

KRUT prireja od 6. do 22. oktobra zdravljenje v termah Castaldi na otoku Ischia pri Neaplju (vpisovanje do 25. avgusta) in zdravljenje v Smarjeskih toplicah od 27. septembra do 6. oktobra in od 6. do 16. oktobra. Vpisovanje in informacije na sedežu Kruta v Ul. Cicerone 8, tel. st. 3720062, razen sobot, od 9. do 13. ure in od 14.30 do 17.30.

POLETNO SREDISCE
Sklada M. Cuk v avgustu od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure brez kosila. Vpisovanje in informacije med 13. in 15. uro v uradih na Narodni ul. 126.

ČESTITKE

Danes bo ugasnila 11 svečk ANJA ZOBIN. Vse najboljše, veliko sreče in zdravja ji želijo mama, oče, brat Igor, babici Nilka in Gizela, dedka Pepi in Edvardo.

IZLETI

SINDIKAT UPOKOJENCEV iz Nabrezine SPI CGIL organizira večdnevni izlet v Terme di Recoaro od 28. avgusta do 11. septembra. Za vse informacije tel. na st. 200698 ali 200036, ob urah kosila pa na st. 299640.

ŠOLSKE VESTI

SLOVENSKI DEŽELNI ZAVOD ZA POKLICNO IZBORAZEVANJE obvešča, da bo tajništvo zaprto od 7. do 15. avgusta.

MALI OGLASI

PRODAM hišo z odobrenim načrtom za popravila. Tel. st. 200620.

DAJEM v najem sobo z uporabo kopalnice in kuhinje upokojeni, sami gospe. Tel. na st. 567903 -

zvečer.

PRODAM kozo malteske pasme. Tel. v večernih urah na st. 229347.

BARITONISTA kontrabasista za sestavo glasbene skupine isce harmonikar. Tel. st. 272667 - Corrado od 14. do 17. ure.

BORIS in GIGI sta odprla osmico v Samatorci. OSMICO je odprl v Zgoniku Miro Zigon.

OSMICO je odprl Mario Milic, Repnic 39.

OSMICO je odprl Marko Kovic - Mihelcev v Vasi v Sovodnjah. Toci belo in črno vino z domaćim prigrizkom.

PRISPEVKI

V spomin na Angela Veglia darujejo Lilijana, Severina in Anita 100.000 lir za MoPZ Fran Venturini - Domjo.

V spomin na Angela Veglia darujejo Sternadovi 50.000 lir za KD Fran Venturini.

Namesto cvetja na grob Boga Visintina daruje Lucano z družino 25.000 lir za SK Kras.

Namesto cvetja na grob Boga Visintina daruje Marija Milic 25.000 lir za SK Kras.

Namesto cvetja na grob Frankine tete Bete darujeta Bruna in Marjan 50.000 lir za TFS Stu ledi.

V spomin na drago mamo Marijo Grgic vd. Lavrenčič darujeta Sonja in Mario 300.000 lir za MoPZ Vasilijs Mirk.

V spomin na drago pok. Ido Jurinčič por. Pregarc darujeta Irena, Masa in Aleksij Pregarc 30.000 lir za Sklad Mitja Cuk.

Namesto cvetja na grob Iva Raubarja darujeta Milica in Edi Fabčić 50.000 lir za Sklad Mitja Cuk.

Marija Vidau daruje 150.000 lir za Sklad Mitja Cuk.

Namesto cvetja na grob Mariota Grandusa darujeta Guido Granduc in Milka Granduc 30.000 lir za Sklad Mitja Cuk.

V spomin na drago mamo Marijo Gulic vd. Lavrenčič darujeta Sonja in Mario 50.000 lir za AO Jaka Stoka.

Namesto cvetja na grob Renata Markona daruje družina Malalan in družina Zlobic 100.000 lir za Sklad Mitja Cuk.

V zahvalo za zdrava visoka leta daruje Justa Platinšek 50.000 lir za zbor Vesela pomlad, 50.000 lir za Sklad Mitja Cuk, 100.000 lir za cerkev sv. Jerneja - Općine in 100.000 lir za cerkev na Repentabru.

Namesto cvetja na grob Iva Rauberja darujeta Marija in Slavko Sosić 50.000 lir za MPZ Tabor.

V počastitev spomina Stanota Kralja darujeta Rafaela in Iva 50.000 lir za Ljudski dom Trebce. V isti namen darujeta Pepi in Sonja Mlac 15.000 lir za Ljudski dom Trebce.

Namesto cvetja na grob bratranca Ivota daruje Edi Persi z družino 50.000 lir za MoPZ Tabor.

V apomin na drago mamo marijo Gulic vd. Lavrenčič darujeta Sonja in Mario 50.000 lir za Godbeno društvo Prosek.

ADRIA

ADRIA AIRWAYS

SLOVENSKI LETALSKI PREVOZNIK

IZ LJUBLJANE V
BARCELONO, FRANKFURT,
LONDON, MÜNCHEN,
ISTANBUL, MOSKVO,
KOPENHAGEN, PARIZ,
PRAGO, RIM, SKOPJE, SPLIT,
TIRANO, DUNAJ, ZÜRICH

Informacije in rezervacije:

- ADRIA AIRWAYS, Ljubljana, Kuzmičeva 7, tel. 061/31-81-55
- prodaja vozovnic Ljubljana, Gosposvetska 6, tel. 061/313-312
- ADRIA AIRWAYS, Maribor, Cankarjeva 3, tel. 062/27-038, 26-155
- ADRIA AIRWAYS, Koper, Pristaniska 45, tel. 066/38-458, 38-512

GORICA / OB 50-LETNICI HIROŠIME

Sonce miru naj obsije ves svet

Narisali so ga slovenski otroci na Korzu

Stevilni otroci in mladi so se včeraj odzvali vabilu kulturne zadruge Maja in drugih slovenskih organizacij, naj sodelujejo pri risanju Sonca miru. Mirovniško prireditev so priredili ob 50. obletnici eksplozije jedrske bombe, ki je 6. avgusta 1945 uničila Hirošimo. Ob spominu na tisto tragedijo in na drugo eksplozijo, ki je tri dni kasneje upepelila se mesto Nagasaki, je prireditev izzvenela kot poziv proti vojni, jedrski pa tudi ti. konvencionalni, ki prav tako kruto seje smrt, obup in razdejajanje le nekaj sto kilometrov od nas. Ne nazadnje pa je to bil tudi protest proti oboroževanju in proti novim jedrskim poskusom v svetu.

Udeleženci akcije so se zbrali v jutranjih urah na plosčadi pred ljudskim vrtom na Verdijevem kor-

zu. Ob radovednem spogledovanju mimoidočih so razporedili naokoli copice in vrčke z živimi barvami in se nato marljivo lotili dela. Najprej so zarisali obris sonca, kate-rega osnutek je pripravil slikar Silvan Bevcar. Pri tem so jim pomagali še drugi umetniki in vzgojitelji Maria Grazia Persolja, Aleksandra Maraz, Hijacint Jussa, Boris Zavadlav. Kmalu je veliko sonce začelo dobivati svoj obris in sporočilnost. Nanj so slovensko in italijansko zapisali, da je to Sonce miru, na zarke pa so napisali imeni dveh uničenih japonskih mest, datuma jedrskega uničenja in v več jezikih besede "mir", "sožitje" in "ustavimo vojno!".

Prireditev je lepo uspela, saj so jo mali ustvarjalci doživljali kot praznično priložnost, da na ust-

varjalen način izrazijo svojo željo: to, da bi zarek sonca miru obsijal tudi tiste, ki odločajo o usodi tisočih ljudi in imajo v svojih rokah odločanje o vojni in miru.

S podobno željo so se včeraj dopoldne pri Sveti Ani zbrali tudi pripadniki krščanske osnovne skupnosti, ki so svoje nedeljsko srečanje posvetili spominu na Hirošimo, molitvi in razmišljanju o vojni v Bosni. Prebrali so psalm, laične mirovniške misli in odlomek iz korana. "Tihi krik" proti vojni je bil popoldne tudi v Podturnu, kjer so ob 18. uri prekinili tekmovalce pritrkovalcev. Zvon je začel biti, kot bi oznanjal smrt, vsi navzoči pa so s trenutkom zbranosti pocastili žrtve vseh vojn.

Na sliki (Fotostudio Reportage) otroci in mladina barvajo sonce miru

FESTIVAL AMIDEI / NAGRADA ZA NAJBOLJŠI SCENARIJ

Splošno odobravanje ob nagradi Mančevskemu

Zmagovalca ni bilo: v Makedoniji piše nov scenarij

Z dokaj preprosto slovesnostjo ob podelitvi nagrad se je predsinoci na gradu sklenil 14. filmski festival za trofejo Sergio Amidei. Nagrado za najboljši scenarij je ziriya, ki ji predseduje dekan italijanskih scenaristov Age, ob vsesplošnem odobravanju podelila Milcu Mančevskemu za film "Before the rain" (Pred dežjem). Vsem, ki so ga gledali, je film segel naravnost do srca, zato tudi ziriya ni trosila odvečnih besed pri utemeljitvi. Poudarili so le, da so mu nagrado podelili zaradi prikazane ustvarjalne svobode in originalne pripovedne strukture. Nagrado je v imenu Mančevskega prevzel glavni igralec Rade Serbedžija. Povedal je, da bi bil Mančevski gotovo srecen, ko bi bil lahko sam dvignil priznanje, toda trenutno piše scenarij za nov film skrit neke v makedonskih gorah, tako da ga se ameriški producenti ne morejo najti. Pred dežjem je prejel tudi posebno nagrado urednikov mladinskega lista "Via libera".

Sklepnega večera se je udeležila tudi igralka Anna Bonaiuto. Njej je pripadla čast, da izroči posebno nagrado za najboljši scenarij filmskega prvenca Rosalii Polizzi za film "Anni ribelli". Ziriya je to nagrado podelila kot spodbudo za italijanske ustvarjalce. Utemeljili so jo z ironijo in pozornostjo do političnega okolja, ki sta bili značilni tudi za Amideia.

Na sliki (Fotostudio Reportage) Rade Serbedžija prejema iz rok Ageja nagrado Amidei; zadaj desno dobitnica nagrade za prvenec Rosalia Polizzi

GORICA / SEJEM NA PLACUTI

Tokrat manj obiskovalcev

Mesto se je včeraj izpraznilo zaradi dopustov in izletov na morje

Na Placuti je bil tudi včeraj, kljub poletnemu obdobju, sejem starin in rabljenih predmetov, ki je postal že redno srečanje vsako prvo nedeljo v mesecu. Poznalo se je sicer, da so mnogi Goricani na počitnicah in da so tudi mnogi drugi nedeljo izkoristili za izlet na morje ali v hribe. Tako obiskovalcev kot razstavljalcev je bilo manj kot ponavadi, kljub temu pa je zlasti v jutranjih urah pred največjo pripeko Placuta s sejmom prijetno zazvela.

Na sliki (Fotostudio Reportage) kupci in radovedneži med stojnicami

Primorski dnevnik

Lastnik: ZTT d.d. Založništvo tržaškega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - PRAE d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Fotostavek: ZTT, Trst

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, DFM, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba

Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958

Ekonomski propagandisti: Publist SRL
tel. 040-7796611, fax 040-768697

Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana
tel. 061-1262044, fax 061-224943

Cene oglasov

Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT,
finančni in legalni 150.000 LIT, ob prazniških povisok 20%; mali oglasi
1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 55 SIT

Naročnina za Italijo 430.000 LIT

Postni t.r. PRAE DZP st. 11943347

za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, plačljiva preko DISTRIEST,
Partizanska 75, Sežana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu st. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

PODTURN / PRITRKOVANJE

Zmagali so Ajdovci

Sodelovalo je 15 ekip iz Italije in Slovenije

V Podturnu je bilo včeraj 20. jubilejno tekmovanje v pritrkovanju v okviru sagre sv. Roka. Med 15 skupinami (10 iz Slovenije) so kot že lani zmagali odlični mladinci iz Ajdovščine. Ziriya je nagradila se po tri najboljše iz Slovenije (Budanje, Novo mesto - dekleta, Vipava) in Italije (Chiopris, Perteole, Privano). Sodelovala je tudi družina Melink iz Tolmina, ki je znana po tem, da imajo zvonove za vezbanje kar na domu. Tokrat je prišel oče s tremi otroki, mama, ki je rodila četrtega (tudi on bo seveda pritrkovalce) pa je letos ostala doma.

Na sliki (Fotostudio Reportage) pritrkovalci iz Gošenjega polja

KRONIKA

Ukradel je 53 lopat peska

Policija je včeraj ponoči v Carduccijski ulici ustavila 30-letnega Goricana, ker je z bližnjega cestnega gradbišča kradel... pesek. Najbrž ga je potreboval za kako manjše zidarsko delo na domu, pa si ga je vzel kar na cesti, kjer je ze kakih sedem mesecev peska na pretek na gradbišču, kjer podjetje Protto izvaja "neskončna" dela za obnovo ulic Seminario, Mameli in Bellinzona.

Policisti so tatca prijavili sodstvu zaradi kraje. Ne samo. Agenti so točno izračunali, koliko tujega peska je spravil v svoj vrc: v policijskem zapisniku je namreč po-datek, da si je prilastil za 53 lopat (ne ene več ne ene manj) peska. Vrednost "plena" je neznatna, postopek pa bo sel vseeno naprej vse do verjetnega sodnega epiloga. Lahko se le vprašamo, za koliko tovrstnih krajev peska bo znanal končni strošek.

Veržno trčenje pri Gradežu

Na Goriskem ob koncu tedna ni bilo hujših prometnih nesrec, četudi je bil promet zlasti v smeri proti Gradežu zelo gost. Prav na cesti med Tržicem in Gradežem je prislo predsinoci ob 21. uri do veržnega trčenja, v katero je bilo vpletenih pet avtomobilov. Na srečo ni bil nihče ranjen, gmotna škoda pa je precejšnja. Golf, ki je peljal v smeri proti Gradežu, je pri mostu čez kanal Isonzato nameraval zaviti v levo. Avto, ki je peljal za njim, je trčil vanj, kar je sprožilo veržno trčenje. Cesta je bila več kot pol ure zaprta, zaradi česar sta se kmalu ustvarili v obe smeri več kilometrski koloni.

* ČESTITKE

V Jamljah praznuje danes rojstni dan naš dragi NONO LUCCO. Vse najboljše mu želimo vsi, ki ga imamo radi, posebno pa vnuka Valentina in Erik.

OBVESTILA

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV ZA GORISKO IN KRUT iz Trsta nudita ugodni možnosti zdravljenja v toplicah. 1) 10-dnevno bivanje v Smarjskih toplicah v dveh izmenah od 27.9. do 6.10. in od 6. do 16.10. 2) bivanje v zdravilišču Antiche terme Castaldi na otoku Ischia od 6. do 22. oktobra. Terme so znane zaradi fangoterapije. Prijave in informacije na sedežu društva ob sredah od 10. do 11. ure.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
ALL' ORSO BIANCO,
Korzo Italia 10, tel. 531576

DEŽURNA LEKARNA V TRŽICU
S. NICOLÒ, Ul. I. Mag-

gio 94, tel. 790338.

**PO PROPADU
OBVEZNIC
STANOVANJSKEGA
SKLADA**

Jeseni vsaj še dva razpisa posojil

Iz proračuna spodbuditi neprofitno gradnjo

LJUBLJANA - Res škoda, da je izdaja hipotekarnih obveznic republiškega stanovanjskega sklada propadla. Škoda zato, ker je slo za nov in zanimiv instrument na našem trgu in zato, ker so bili odplačilna doba in obresti zelo ugodni, če jih primerjamo s stanovanjskimi posojili v bankah. Mnogi prosilci, ki so zaprosili za posojilo stanovanjski sklad, s katerim bi kupili obveznice, z njimi pa plačali stanovanje, so zdaj v negotovosti. Nič se ni izgubljenega, zagotavlja jo v stanovanjskem skladu, kjer poleg tega pripravljajo se dva »navadna« razpisa posojil.

Kot je znano, je Stanovanjski sklad RS 29. maja objavil javni razpis posojil in javni poziv za vpisovanje obveznic v skupni vrednosti 15 milijonov mark. Predvideno je bilo, da prosilci dobijo posojilo (zanj so morali zastaviti nepremičnino, vpisati hipoteko, zbrati vse papirje) s petnajstletno odplačilno dobo in 6,82-odstotno letno obrestno mero z devizno klavzulo. S posojilom (zaposlili so lahko za 22.800 mark, kolikor je stal en paket obveznic, za 45.600 mark - dva paketa itd., odplačevali pa bi po 200 mark mesečno za en paket, 400 mark za dva itn.) naj bi upravičenci kupili obveznice stanovanjskega sklada, z njimi pa plačali stanovanje. Ker pa je

agencija za trg vrednostih papirjev potrebovala celo leto za izdajo dovoljenja za obveznice, so gradbena podjetja, ki so sprva ponujala skoraj tristo stanovanj, precej komercialno najbolj zanimivih stanovanj ze prodala, tako

da jih je ostalo za obveznice samo še 181. V večjih središčih (predvsem v Ljubljani, Mariboru in Kopru) so bila stanovanja za obveznice razgrabljena, drugod pa ni bilo dovolj zanimanja. Ko je 10. julija potekel rok za oddajo vlog za posojila, so ugotovili, da so prosilci skupaj zaprosili le za 8,8 milijona mark ali 60 odstotkov emisije obveznic, torej premalo.

SCT Stanovanjski inženiring bo podpisal

»Vsem, ki so oddali vloge za posojilo in obveznice, pa tudi vsem

gradbenim podjetjem, ki so prodajala stanovanja za obveznice, smo poslali obvestilo o tem, kaj se je zgodilo, in jih prosili, naj nam pošljejo pisno izjavo o tem, ali so še zainteresirani. Odgovore pričakujemo do 15. avgusta. Če bodo pritrdilni, bomo lahko v stanovanjskem skladu tri mesece po objavi razpisov, torej po 20. septembru zaprosili pristojne za novo, manjšo emisijo obveznic,« je povedal direktor Stanovanjskega sklada RS Edvard Oven. Upajo, da takrat pridobivanje soglasja ne bo dolgo trajalo,

Primož Bajec s stanovanjskega sektorja ministrstva za okolje in prostor je povedal, da bo slo pri naslednjih razpisih stanovanjskega sklada prvič po več letih za proračunski denar. Predlog delitve proračunskega denarja je izdelan, predvsem pa bi z njim zeleli pospešiti neprofitno stanovanjsko gradnjo in kreditirati obnovo starejših stanovanj, s čimer bi spustili pritisk na nova stanovanja. Predvideno je, je dejal Bajec, da bi za posojila neprofitnim stanovanjskim organizacijam namenili nekaj več kot 1,47 milijarde tolarjev, za kreditiranje fizičnih oseb pri nakupih starih stanovanj 470 milijonov tolarjev in

za kreditiranje obnove lastnih stanovanj 230 milijonov tolarjev. Minister za okolje in prostor **Pavel Gantar** je povedal, da bo vlada o teh razpisih sklepala na prvi seji, torej konec avgusta ali v začetku septembra. »Zlasti pomembno je, da se bo s tem zacela neprofitna stanovanjska gradnja, kar predvideva tudi nacionalni stanovanjski program. Z razpisom sklada, prispevom občin in neprofitnih organizacij bi torej lahko spodbudili gradnjo približno 800 neprofitnih stanovanj. Upamo tudi, da bo vstop države na to področje spodbudil se občine k neprofitni zidavi,« je se dejal Pavel Gantar.

Pred Stanovanjskim skladom RS: Moje sanje, kakršnokoli stanovanje (Foto: B. Velikonja)

tako da bi lahko vsem, ki so se sklepali predpogoje za stanovanja, tudi omogočili, da jih kupijo. Pričakujejo, da ne bo težav, saj bo večina teh stanovanj vseljivih konec letošnjega ali v začetku prihodnjega leta.

V Ljubljani je, kot je znano, največ stanovanj (49) za nakup z obveznicami ponujal **SCT Stanovanjski inženiring**. Zanimanje je bilo veliko. Direktor **Stane Bertoncelj** je povedal, da so po pogovoru z direktorjem sklada Edvardom Ovnom sklenili podpisati aneks k pogodbi, torej so se zainteresirani, da svoja stanovanja prodajo za obveznice, ko bo izšla druga emisija. »S stanovanjskim skladom nameravamo se

sodelovati. To je nujno, saj banke niso naklonjene temu, da bi lahko kupci kupovali stanovanja z bolj ugodnimi stanovanjskimi posojili,« je se dejal Bertoncelj.

Razpis tudi za nakup starih stanovanj

Stanovanjski sklad RS ima po besedah direktorja Edvarda Ovna ze nekaj casa pripravljena dva »obicajna« razpisa za stanovanjska posojila po ugodni obrestni meri. Prvo posojilo bi radi namenili za stanovanjske organizacije, ki bi gradile neprofitna stanovanja, za posojila drugega razpisa pa se bodo lahko potegovali vsi, ki bi radi kupili staro stanovanje. Za zdaj predvidevajo, je dejal

Oven, da bi za nakupe starih stanovanj namenili od 600 do 700 milijonov tolarjev posojil, za gradnjo neprofitnih stanovanj pa približno 1,5 milijarde tolarjev. »Vse je odvisno od ministrstva oziroma vlade, kdaj bosta izdala soglasje za oba razpisa in za kolikšne zneske. Če se bo to zgodilo kmalu, bi lahko konec avgusta ali v začetku septembra objavili razpise,« je dejal Oven. Problem je najbrž v tem, da sredstva za oba razpisa tokrat prihajajo iz državnega proračuna, saj je znano, da je vlada letos sklenila dokapitalizirati stanovanjski sklad s skoraj 2,3 milijarde tolarjev proračunskih sredstev.

Andreja Rednak

ČRNA KRONIKA

Eksplozija plina razdejala hišo

SEGOVCI - Ko so se v nedeljo okrog druge ure zjutraj v Gornji Radgoni in okolici oglasile alarmne sirene, je marsikoga stisnilo pri srcu. Radgonske sirene so namreč najprej signalizirale zračni napad, sele nato pa so opozorile na nevarnost požara. Zračnega napada k sreči ni bilo, požar pa je uničil stanovanjsko hišo v Segovcih. Tam je iz jeklenke uhajal plin, ki je eksplodiral, pri tem pa je prišlo do požara v dnevni sobi. Ta je povsem uničena, delno so poškodovani tudi drugi stanovanjski prostori. Požar so pogasili prostovoljni gasilci iz Segovcev in Apac, na pomoč pa so jim priskocili tudi gasilci iz Gornje Radgone. (O. B.)

Avtomobil do smrti povozil triletnega otroka

UNEC - V blizini naselja Unec je v soboto popoldne ob 16.20 Franc. K. iz Cerknice do smrti povozil triletnega T. U. Nesreča se je pripetila, ko je otrok pred naseljem Unec stekel pred avtomobil, ki je vozil po regionalni cesti iz smeri Rakeka proti Postojni. Franc K. ga je kljub zaviranju zadel s sprednjim delom vozila. Otrok je umrl na kraju nesreče.

Pešec ležal na sredini ceste

AJDOVSCINA - V soboto je na slovenskih cestah ugasnilo še eno življenje. Petipetdesetletni Boris R. iz Ajdovscine je ležal na lokalni cesti v Borovcih pri Ptuj, ko je brzokone zaradi vinjenosti vozil po napačni strani ceste in trčil v avtomobil, ki mu je pripeljal nasproti.

Umrli zaradi vožnje po nepravilni strani

PTUJ - V petek je v ptujski bolnišnici poskodbam podlegel 49-letni Ignac P. iz Spuhlje. Poskodb je dobil 23. julija na magistralni cesti v Borovcih pri Ptuj, ko je brzokone zaradi vinjenosti vozil po napačni strani ceste in trčil v avtomobil, ki mu je pripeljal nasproti.

Ukraden dvesto let star kipec Jezusa

SLOVENSKA BISTRICA - Na posestvu Ivana P. iz Starega Grada so v petek ugotovili, da je izginil približno dvesto let star kipec Jezusa. Kipec je lesen, visok približno devetdeset centimetrov, bez barve, lasje in krona pa so rjavkasti.

Na pomurskih mejah zavmili 60 tujih državljanov

MURSKA SOBOTA - Na pomurskih mejnih prehodih so obmejni organi zavrnili 60 tujih državljanov, ker niso izpolnjevali pogojev za vstop v Slovenijo. Iz Zvezne republike Jugoslavije jih je prišlo šestindvajset, stirinajst je bilo Romunov, osem Poljakov, trije Makedonci, trije so prišli iz Hrvaske, dva iz Ukrajine in eden iz Madžarske.

MEDVEDKA IZ RIBČ / ZAČASNO V ŽIVALSKEM VRTU

Medvedko bodo najbrž preselili v Gradec

V neustreznih razmerah živi še vsaj pet medvedov

LJUBLJANA - O medvedki, ki so jo prejšnji teden iz dolgoletnega ujetništva ob diskoteki Slovenija v Ribčah prepeljali v ljubljanski živalski vrt, smo že pisali. Njena usoda se od takrat ni kaj prida spremenila, se vedno namreč potrpežljivo caka na novo bivalisce.

Medvedka je zdrava in pod nenehnim nadzorom veterinarjev. Nastanili so jo v prostor, sicer namenjen medvedkam iz živalskega vrta in njihovim mladim v zimskem času. Za njeno prehrano je ustrezno poskrbljeno, predvsem pa ima mir, saj je ne motijo niti radovedni obiskovalci. Kot pravi **Vojko Vesel**, direktor ljubljanskega živalskega vrta, ta kletka za dolgotrajno bivanje ni primerna, saj je premajhna in tako se medvedka ne more dovolj gibati.

Po večmesečnih razpravah in vztrajanju **Dusana Greifonerja**, predstavnika mednarodne organizacije za preprečevanje mučenja živali OIPA je ministrstvo za kmetijstvo in gospodarstvo medvedko vendarle resilo iz rok vinjenih obiskovalcev diskoteke in neustreznih življenjskih razmer. **Dusan Greifoner** je za pomoč prosil tudi društvo proti mučenju živali iz

Končno mir pred nadležnimi obiskovalci (Foto: B. V.)

Gradca, ki je bilo nemudoma pripravljeno poskati primeren prostor za zival. Zacla so se pogajanja z Upravo za varstvo narave, prejšnji konec tedna pa so si predstavniki avstrijskega društva medvedko tudi ogledali in ocenili njeno zdravstveno stanje. Vse kaze, da se ji obetajo boljši casi, zadnja postaja pred tem pa bo obisk slovenskih predstavnikov v Gradcu. Ta bo potekal v začetku prihodnjega tedna, in ce bo vse steklo po nactih, bodo medvedko v novi dom premestili ze cez nekaj dni.

Medvedka iz Ribč pa je le ena od medvedov v

ujetnistvu, ki vecinoma zivijo v nemogocih razmerah. Taksnih naj bi bilo v Sloveniji se pet ali sest, kaj se bo zgodilo z njimi, pa se ni znano. Po besedah **Jane Vidic**, vodje Uprave za varstvo narave, bi bilo treba ustanoviti komisijo, ki bi natančno ocenila razmere, v katerih medvedi zivijo in v primeru njihove neustreznosti poskrbela, da bi jih prepeljali v azil. Tako se vecini medvedov obeta enaka usoda kot medvedki iz Ribč, zastavlja pa se vprasanje, ali bodo tujci vnovic pripravljeni priskočiti na pomoč.

Meta Pavlin

GOJENJE POLŽEV / DONOSEN POSEL

Sladokusci bi za pločevinko polžev odrinili tudi dva tisoč tolarjev

RUSE - Slovenske prehranjevalne navade skoraj ne poznajo polžev, njihovo uživanje je omejeno na kroge sladokuscev. S tem pa hote ali nehoti z jedilnikov izlocamo biolosko visoko kakovostno zivilo, v katerem ni holesterola in mascob, zato pa vsebuje veliko beljakovin in mineralov. V Evropi se je povprasevanje po polžjem mesu obcutno povecalo po prepovedi nabiranja vinogradniskih in vrtnih polžev.

Takrat se je tudi razmahnila reja polžev, ki pa ne more zadostiti povprasevanju, ki je v zahodnih drzavah cedalje vecje. Pred nekaj leti so se tudi v Sloveniji pojavili rejci teh zivali, ki se doslej se niso organizirali in z vecjimi kolicinami skupno nastopili na trgu. V tovarni agrokemičnih izdelkov Agro Ruse, nekdanjem delu Tovarne dusika, so se stirje zasebni druzbeniki v velikih kletnih prostorih lotili polžereje, ki je po trznih raziskavah sodec donosna veja z obetavno prihodnostjo. Direktor Agro Ruse in eden od lastnikov je dejal, da je v Sloveniji osnovni problem neorganiziranost rejcev. V Agro Ruse so si zastavili za cilj, da bi prevzele povezovalno funkcijo med slovenskimi rejci in skupaj nastopili na evropskem trgu.

Minimalna mesecna kolicina, ki je tržno zanimiva, sta vsaj dve toni ociscenih polžev, kar pomeni priblizno sest ton zivih. Direktor Simonic meni, da je komercialna

prihodnost v predelavi, kajti prva kakovost zivih polžev doseze ceno petnajst nemskih mark za kilogram, medtem ko ocisceni in kuhani stanejo 60 do 70 mark. Naslednja stopnja predelave so konzervirani ali globoko zamrznjeni polzi. Uvozene konzerve, ki vsebujejo 150 gramov polžev, so naprodaj po dva tisoč tolarjev, ze s polovicno ceno pa bi se izplacala prodaja slovenskih konzerviranih polžev. Polpripravljene jedi ter lokal s polžjimi specialitetami in kakovostnimi vini pa je končni cilj tega prodornega podjetnika.

V Sloveniji je trenutno največji problem polžereje znanje, ki se ga Rusah ucijo od tujcev, zlasti Francozov in Angležev. V kletih ruske tovarne bo septembra komercialno tezo doseglo priblizno sest ton polžev. Hkrati se ubadajo s problemi, kako zagotoviti njihovo termicno obdelavo in kje najti moznost za polnjenje v konzerve.

Martina Pavsic

Hrvaški predsednik Franjo Tuđman je praznoval skupaj z rojaki (Telefoto: AP)

VELIKO HRVAŠKO SLAVJE

Tanki teptajo napise v cirilici

»To je najuspešnejša akcija hrvaške vojske in vseh Hrvatov v zgodovini«

ZAGREB - Hrvatje so po zavzetju Knina odložili puške, si natocili kozarce in nazdravili zmagi. Vesele vojske so na procelja his »prestonice kninskih Srbov«, ki jo je zapustilo več deset tisoč prebivalcev srbske narodnosti, izobesili hrvaske zastave.

»Krajina ne obstaja več. Sektorjev sever in jug ni več. Osvobodili smo Knin in desetkrat več ozemlja kot v operaciji v zahodni Slavoniji,« je izjavil general Tolj. Zacelo se je veliko slavje. »Vsi smo srečni in ponosni,« je za državno televizijo zmagoslavno izjavil pripadnik hrvaske vojske. Za njegovim hrbtom je bilo opaziti steklenico vina. »To je najuspešnejša akcija hrvaske vojske in vseh Hrvatov v naši zgodovini,« je dodal.

Predsednik Franjo Tuđman se je v soboto zvečer pridružil evforičnemu sla-

vju na osrednjem zagrebškem trgu; se v petek zvečer so bile ulice hrvaske prestolnice zapuščene, saj so se ljudje bali morebitnih srbskih raketnih napadov. Knin so hrvaški vojski zavzeli okrog poldneva, samo 36 ur po začetku ofenzive na hribovito Krajino, ki je bila do takrat pod nadzorom upornih Srbov. Hrvaska vojska je Krajino do popoldne presekala na dva dela in do mraka zavzela Benkovac, drugo največje mesto v pokrajini. Na trdnjavi nad Kninom je zaplapolala hrvaška zastava. Na glavni ulici je hrva-

ski tank povozil cirilčni napis Beograd, kot se je imenovala ena od mestnih trgovin. Kninu, kjer so se Srbi uprli že leta 1990, se Zagreb ni nikdar odpovedal. Dolgo je rotli tamkajšnje oblasti, naj se reintegrirajo v Hrvasko. Po neuspešnih pogajanjih v Zenevi se je hrvaško vodstvo odločilo za oboroženo akcijo.

»Vesel sem, da je bila sprejeta takšna odločitev. Mednarodni pogajalci so brzkone jezni, toda v starih letih niso nicesar dosegli,« je izjavil 30-letni Boris Kruljac.

Hrvaska televizija je že napovedala gradnjo nove ceste čez Krajino, namenjene predvsem turizmu; Hrvatje bodo zaceli obnavljati železniško progo, imenovan je bil tudi voja-

ski poveljnik pokrajine.

Prihod hrvaske vojske v Benkovac je spremljala televizijska ekipa, ki je posnela skupino hrvaških vojakov, ki so trosili iz vreč ničvredni jugoslovanski denar. Neki hrvaški vojak se je ob vrnitvi v Žitnič razveselil svojega avtomobila, ki so mu ga davno ukradli. Seveda je vozilo v nevoznem stanju. Najbolj bučno so zavzetje Knina proslavljali vojski, nekdanji prebivalci mesta, ki so jih Srbi po razglasitvi samostojne Republike srbske Krajine pregnali in so živeli v izgnanstvu.

»Zdaj, ko vidim plapolati hrvaško zastavo nad Kninom, mi ne bo težko umreti,« je izjavil neki hrvaški vojak.

Vanora Bennett / Reuter

VOJNA NA HRVAŠKEM

Nevihnta se je unesla

Hrvaška vojska je uspešno zaključuje ofenzivo

ZAGREB (Reuter D.P.) - Hrvaska vojska in policija sta izpolnili skoraj vse naloge operacije Nevihta, katere namen je bil osvoboditev okupiranega hrvaskega ozemlja. Po neuradnih podatkih je bilo včeraj osvobojeno skoraj celotno območje Krajine, kjer so razmere že zaceli nadzorovati hrvaški predstavniki oblasti. Knin je že obiskal tudi hrvaški predsednik Franjo Tuđman.

Hrvaska vojska je včeraj zjutraj vkorakala v Petrinjo. Zavzeli so tudi Plaski v Gorskem Kotarju in Medak v Liki, Obrovac v dalmatinskem zaledju, Slunj, kjer je imela svoj sedež nekdanja JLA, in narodni park Plitviška jezera. Akcija, ki so jo hrvaske oborožene sile začele v petek ob petih zjutraj, je bila dejansko zaključena včeraj popoldne. Hrvatje so za umik srbske vojske in beguncev odprli dva koridorja; prvi poteka mimo Dvora na Uni, drugi mimo Srba v Liki. Včeraj po-

poldne so kolone srbskih beguncev zapuščale hrvaško ozemlje v smeri Bosanskega Petrovca, Drvarja in Banja Luke. Hrvaske oblasti so ljudje srbske narodnosti pozivale, naj ne odhajajo iz države, ker bo za vse - razen za vojne zločince - veljal zakon o aboliciji. Kljub temu se je le petica Srbov odločila, da bodo ostali na Hrvaskem. Odgovorni priporočajo, naj se Hrvatje, ki so jih iz teh območij pregnali pred tremi ali štirimi leti, se nekaj dni ne vrnejo na svoje domove, saj naj bi

uporniki posta-vili več tisoč minskih polj.

Srbi so se za izgubljene kraje mascevali z obstreljevanjem civilnih ciljev. Njihove granate so padale na Osijek in Vinkovce, pa tudi Gospiću in Sisku niso prizanesli: mesti naj bi napadli z letali s hrvaškimi oznakami.

Hrvaska javnost je prese-necena zaradi hitrega poteka akcije v Krajini. Uporniki Srbi imajo v rokah le se Baranjo in nekatera območja v vzhodni Slavoniji, kjer leži največje mesto pokrajine Vukovar. Po trditvah očitovcev se Slavoniji že blizajo enote jugoslovanske vojske. Uradni Zagreb ne napoveduje nove »nevihte«, saj naj bi ta del ozemlja samoumevno spadal pod hrvaško pravno in politično oblast. Darko Pavičić

Hrvaški borci praznujejo osvoboditev Knina (Telefoto: AP)

BOSNA IN HERCEGOVINA

Srbski generali zvesti Mladiću

SARAJEVO - Vojska bosanskih Srbov se je včeraj uprla predsedniku Radovanu Karadžiću, ki je skusal odstaviti njihovega poveljnika Ratka Mladića. Osemnajst generalov je od parlamenta Republike Srbske zahtevalo, naj zavrne Karadžićevo samorazglasitev za vrhovnega poveljnika oboroženih sil hrvaških in bosanskih Srbov. Dodali so, da bodo odslej ubogali le ukaze, ki jih bo izdal Mladić.

Karadžić se je za potezo odločil po sramotnem porazu srbske vojske pri Grahovu in Glamocu. Vendar pa je Mladić general, ki je zavzel skoraj 70 odstotkov Bosne in je zelo priljubljen, ne le med vojsko, marveč tudi med civilnim prebivalstvom. »Menim, da se je odzval preveč custveno,« je Karadžić ocenil Mladićevo nasprotovanje. »Moje ukaze mora spoštovati,« je dodal. Karadžićevo zahtevo je vladajoča Srbska demokratska stranka kljub odzivu generalov podprla. Politični viri so prepričani, da bo zaradi izglasovanja Mladićeve »premostitve« vojska izvedla puč. Izid zapleta bo jasno pokazal, kdo v resnici nadzoruje vojsko bosanskih Srbov - Karadžić ali Milošević.

Razmere v Bosni dodatno zapletajo krajinski be-

gunci. »Vojska tehtnica v Bosni se utegne nagniti na drugo stran zaradi nena-

dnega pritoka desetisocev hrvaških Srbov, tako civilistov kot vojakov, ki bežijo pred hrvaško vojsko v Krajini,« je v soboto izjavil neki častnik Združenih narodov. »To lahko bistveno spremeni ravnotežje moči.« Zelo ogorčeni in sovražni krajinski Srbi bodo dobrodošla in učinko-

vita pomoč na vseh bosanskih frontah, zlasti v boju proti policiji bosanskih Hrvatov.

Združeni narodi ocenjujejo, da je približno 180 tisoč Srbov, med njimi najmanj 50 tisoč vojakov, zapustilo svoje domove. Okoli deset tisoč beguncev je že prečkalo bosansko

mejo in se napotilo v Bosno, drugi pa so se napotili proti območjem, ki so v srbskih rokah. Separatistični Srbi imajo v svojih rokah približno 70 odstotkov bosanskega ozemlja, to pa je veliko več, kot so ga sposobni braniti ali poseliti s srbskim prebivalstvom.

Tik pred začetkom hrvaske ofenzive na Knin so srbske oblasti v Prijedoru pripravile begunsko taborišče za 15 tisoč ljudi. Približno 15 tisoč beguncev pa je v paniki, z osebnimi avtomobili, traktorji in peš, prečkalo bosansko mejo pri Dvoru in preplavilo hrvaško mesto Topusko, približno sto kilometrov južno od Zagreba.

Srbski predstavniki so se v soboto opozarjali, da se utegne 35 tisoč hrvaških Srbov usmeriti proti Bosni, opazovalci na terenu pa pravijo, da je število Srbov, ki bo prečkalo mejo, odvisno od hrvaske vojske.

»Ce bo ta pobijala in posiljevala tamkajšnje prebivalstvo ter požigala hise, bomo prica splošnemu begu v Bosno,« je izjavil neki vojski opazovalec ZN.

Karadžić in Mladić v časih, ko sta bila še nerazdružljiva (Telefoto: AP)

V OZADJU

Modre čelade bodo ostale na Hrvaskem

ZAGREB (dpa) - Včeraj je posebni odposlanec Združenih narodov Jasusi Akasi s svetovalcem hrvaskega predsednika Hrvojem Sarinićem sklenil dogovor o novem mandatu mirovnih enot na Hrvaskem. Nekdanji »ohranjevalci miru« bodo odslej nadzorovali spoštovanja človekovih pravic. »Pred začetkom hrvaskega napada na Krajino je bilo na srbskem ozemlju na Hrvaskem razporejenih 9200 vojakov mirovnih sil ZN. Modre čelade so ostale na Hrvaskem po sklepu Varnostnega sveta ZN, toda Hrvaska je zahtevala, naj se Unprofor preimenuje v Misijo ZN za vrnitev zaupanja (UNCRO). Po načrtu ZN je bila Krajina razdeljena v štiri sektorje, in sicer:

Južni sektor, ki je obsegal Knin in okolico. V njem je bilo razmesčenih približno štiri tisoč modrih čelad iz Ceske, Kenije, Kanade in Jordanije.

Severni sektor s središčem v Glini, ki leži približno 60 kilometrov južno od Zagreba, je varovalo tri tisoč pripadnikov mirovnih sil iz Danske, Poljske, Jordanije in Ukrajine.

Vzhodni sektor na vzhodu Slavonije v okolici Vukovarja je pokrivalo 1600 modrih čelad iz Belgije in Rusije.

Zahodni sektor od 1. maja letos ne obstaja več, saj je hrvaška vojska z bliskovito akcijo osvobodila ta del hrvaskega ozemlja.

Kot je povedal hrvaški pogajalec na pogajanjih o mirovnem mandatu ZN Hrvoje Sarinić, je bila naloga UNCRO, da omogoči mirno reintegracijo krajinskega ozemlja pod hrvaško oblast. Najbolj odgovorna naloga UNCRO v tem procesu naj bi bila varovanje človekovih pravic v času, ko bi se na ozemlje Krajine vracali hrvaški organi oblasti.

HOLLYWOODSKE ZGODBE

Halle skuša priti v prvo ligo

Čeprav Halle vsaj uradno nikoli ni bila odvisna od mamil, ima za sabo precej razburljivih let

Le pescica crnih igralk je dosegla veliko slavo. Celo Angeli Basset, tako prepričljivi v vlogi Tine Turner v filmu Tina: kaj ima ljubezen s tem, ni uspel preskok v hollywoodsko prvo ligo. Zdaj to poskusa 27-letna Halle Berry. Pravkar jo lahko gledamo v vlogi ozdravljene narkomanke Khaile v filmu Zbogom, sinko (Losing Isaiah). Sinko iz naslova je Khailin, vendar ga je ta se majhnega zavržla, nato pa ga je posvojila bela socialna delavka. Po nekaj letih ozdravljena Khaila skuša svojega sinka dobiti nazaj. Med mamama se razvije boj, zaznamovan z barvo kože. Z njim so ustvarjalci filma hoteli izpostaviti se vedno (pre) velik prepad med belo in črno raso v ZDA. Halle je v Zbogom, sinko dobila prvo priložnosti, da občinstvu pokaže, da ni le lepa, marveč tudi dobra igralka, primerljiva z belima kolegicama Demi Moore in Julio Roberts.

Ceprav Halle (vsaj uradno) nikoli ni bila odvisna od mamil, ima za seboj precej razburljivih let. Prav gotovo so ji bila v pomoč pri prepričljivem upodobljanju Khaile. S podobnim likom - likom narkomanke - se je Halle srečala že v filmu The Jungle Fever Spika Leeja, vendar je ta režiser v končni različici filma večino njene vloge izrezal. Zato je v filmu Zbogom, sinko Halle videla enkratno priložnost, da v celoti izzivi na platnu lik, ki ji ga je uspelo dodobra preuciti. Vir nebrzdanih čustev, kakršna privrejo na dan v Khaili, je poleg tega rezultat Hallenega raziskovanja in pogovorov z zasvojenimi materami v chikaskem rehabilitacijskem centru. Vlogo Khaile je dobila kljub dvomom režiserja in producenta, saj sta oba menila, da je Halle preveč privlačna za to vlogo.

Se v srednji soli je Halle kot navijajica, urednica solskega časopisa in predsednica castnega kluba skušala dokazati sebi in predvsem belim kolegom, da je vsaj tako inteligentna in marljiva kot beli učenci, ki so predstavljali 70 odstotkov solske populacije. »Crnci sami o sebi menimo, da smo dobri samo za kosarko in petje,« trdi Halle.

Eden od njenih adutov je prav gotovo večkrat omenjeni privlačen videz. S pridom ga je znala izrabiti. Postala je najstniska miss Ohia (»na tekmovanje sem šla zaradi denarja - prav bi mi prišel, sem si rekla, pa če si z njim plačam fakulteto ali kupim avto«), najstniska miss Amerike, prva spremljevalka miss Amerike in druga spremljevalka miss sveta (»bolelo je, saj sem bila pred tema tekmovanjema vajena zmagovati«). Sodelovanje na lepoteh tekmovanjih je izželo njeno mamo. Halle izhaja iz predmestja Clevelanda Oak Village, kjer prevladuje belo prebivalstvo, njen oče je zapustil družino, ko je bila Halle stara stiri leta.

Ker je nižje postave, Halle po uspehih na lepoteh tekmovanjih ni postala poklicne manekenke v New Yorku ali Evropi, vendar pa je zaradi svoje neverjetne fotogeničnosti dobila ponudbo za delo v fotografski agenciji v Chicagu. Dom je zapustila v času, ko je bila v zapletenih odnosih z mamo, ki ji ni hotela priseciti na pomoč niti takrat, ko je bila povsem brez denarja in v dolgovi. Takrat se je velikokrat hranila v lokalih v času »veselih uric«. »Ce ne bi bila strahopetna, bi zagotovo naredila samomor,« pravi Halle. »Preveč težko je bilo živeti.« Takrat je spoznala uglednega zobozdravnika Johna Ronana. Zasipal jo je z darili in denarjem, zdaj pa jo (Halle je že dve leti poročena z Davidom Justicem, igralcem baseballa moštva Atlanta Braves) toži za odškodnino - dolgovala naj bi mu 80 tisoč dolarjev. Za zdaj tožbe niso rodile sadov. Po razmeroma težkem obdobju je Halle vnovic začela dobivati ponudbe za manekenske revije, slikanja za kataloge, predvsem za spodnje peril. Bila je, kar si je vedno želela: neodvisna. Nato je prišla ponudba za delo iz New Yorka. Halle se je na vrat na nos odpravila tja. Ker ni imela veliko denarja, je stanovala kar v zavetiscu za brezdomce. Menda se je nekoč morala za svoje ležišče celo stepsti. Odsla je na stranisce, ko pa se je vrnila, si je s pestmi izborila posteljo, ki jo je medtem že zasedel neki drug brezdomec. V času bivanja v New Yorku je dobila vlogo v nadaljevalki Living Dolls o starih manekenkah, ki živijo skupaj. Posneli so le trinajst delov serije, toda Halle je nadaljevalka pripeljala v Los Angeles. Hodila je od avdicije do avdicije. Prvi jo je opazil Spike Lee. Na avdicijah je brala vlogo lika Leejeve filmske žene, a je pristala v vlogi narkomanke Vivian. Kot pravi Lee, se Halle ni bala narediti nicesar, kar je vloga od nje zahtevala. Pu-

stil jo je, da se je učila in med snemanjem živela v sobi nad Jo-intom, prodajni verigi Spika Leeja v Brooklynu.

Se pred prihodom Jungle Fever v kinematografe so Halle ponudili vlogo striptizete v Zadnjem skavtu, odličnem filmu Tony Scotta z Brucom Willisom in Daymonom Wayansom v glavnih vlogah. Ker se ni hotela sleči, so ji za gole prizore priskrbeli dvojnico. Tik pred snemanjem enega največjih prizorov v filmu - vloga je bila sicer majhna - jo je njen fant, katerega imena ni hotela izdati, tako zelo pretepel, da je prišla na snemanje polna modric. Snemanje so prestavili za nekaj dni, da so se njene rane vsaj nekoliko zacelile, zaradi tega incidenta pa je na levo uho skoraj gluha in potrebuje slušni aparat. Smolo z moskim pripisu je predvsem odsotnosti očetovske figure v njenem življenju.

Po Zadnjem skavtu je igrala v več neuspešnih filmih: Boomerangu z Eddijem Murphyjem, Father Hood s Patrickom Swayzejem in v Strictly Business. Vloge v zadnjem sprva ni dobila. To je le se povečalo njeno željo po vlogi v nadaljevalki Queen, posneti po romanu Alexa Haleya (Korenine), v kateri je Haley pripovedoval zgodbo o svoji babici, katere starsa sta bila lastnik plantaze in suznja. »Sem mešanica, zato vem, kako hudo je, ko se bojuješ s svojo identiteto,« pravi Halle. Nadaljevalko je predvajala tudi slovenska televizija.

Vloga v Kremenckovih je bila zanjo prava zmaga, saj so jo sprva namenili beli igralki. Kateri, pove že ime junakinje: Sharon Stone. Potem ko je Sharon Stone vlogo zavrnila, je Halle v boju za vlogo premagala celo Cindy Crawford. Ta prihaja na ameriška platna to poletje v svoji prvi vlogi ob Williamu Baldwinu v filmu Fair Game. »V Bedrocku se z rasnimi vprašanji niso ukvarjali,« dodaja Halle o svoji vlogi v Kremenckovih. Ameriški televizijski gledalci so jo medtem videli tudi v biblijskem epu Salomon and Sheba.

Halle in njen menedžer imata se vedno veliko težav s tem, kako spraviti Halle na avdicije za vloge, pisane za bele igralk. Tako pri avdiciji za Nesposobno povabilo avtorji niti pomisliti niso hoteli, da bi žensko vlogo odigrala temnopolta igralka.

Irena Pirman

Direktor Euro Disneya si končno lahko privošči počitnice

Philippe Bourguignon je prepričan, da si je zaslužil dopust. Prvic v petih letih si predsednik in generalni direktor pariskega Euro Disneya lahko privošči odsotnost z delovnega mesta. Meni namreč, da je začela družba uspešno poslovati potem, ko je bila njena vrednost na trgu vrednostnih papirjev dolgo dokaj nestabilna, Euro Disney pa pogosto predmet finančnih pogajanj. Bourguignon je prepričan, da ga po neprekinjenem obdobju izgub od leta 1992, ko so Euro Disney odprli, čaka manj naporno obdobje. Prejšnji teden so namreč prvič zabeležili trimesečni dobiček, četudi skromen: 150 milijonov frankov (19, 55 milijonov funtov). Pred tem so bile izgube Euro Disneya ogromne. Le peščica ljudi je bila presenecena nad zadnjimi podatki o poslovanju tega zabavišča, ki jih ni mogoče primerjati z lanskimi rdecimi številkami, do katerih je prišlo zaradi velikih stroškov, namejenih finančnemu prestrukturiranju. Ker je bil Bourguignon uspešen, je postal tudi nekoliko manj previden kot doslej. Po preoblikovanju družbe lani poleti je postal bolj odprt za pogovore o letosnjih načrtih. Pravi, da je navelican ponavljati znane podatke: za Euro Disney v Franciji je bila sprva značilna ameriška mentaliteta. Zabavišče se je moralo bolj, kot so sprva menili njegovi nartovalci, prilagajati evropskim razmeram.

»V petih letih smo spoznali, da se trg razvija, mentaliteta in zahteve pa spreminjata,« je poudaril. »Vse te dejavnike bo treba upoštevati tudi v prihodnje.«

Na prvi pogled 47-letni Bourguignon odraža vse spremembe. Francoz, ki mu je ameriška družba do določene mere pustila proste roke, je pravo nasprotje svojega predhodnika, Američana Boba Fitzpatricka.

Resničnost je bolj zapletena. Fitzpatrick je bil iz Združenih držav Amerike, kjer je bil direktor kalifornijskega kulturnega festivala. Od tam so ga povabili v Pariz, poročeno je s Francozinjo, zelo izo-

brazen moz, ki se v Evropi počuti kot v domovini.

Bourguignon je rojen v manjšem kraju v gorovju Jura, studiral je v Aix-en-Provence in na institutu za upravljanje podjetij v Parizu. V času službovanja v francoskem podjetju Accord, ki ima verige hotelov po vsem svetu, je veliko let preživel v ZDA. Rad se pohvali s svojim avtomobilom znamke corvette, juke boxom, najraje poslusa Elvisa Presleya. Ko je prevzel mesto v Euro Disneyu je bil najprej vodja objektov, sele leta 1993 je zasedel najvišji položaj. Nekateri zlobni jeziki pravijo, da je treba ključ njegovega uspeha iskati v Bourguignonovi podobnosti z Miki Misko. Moz je fotogeničen: je drobne postave, veselega obraza, ki pomaga pri predstavitvah zabavišča. Rad poudari, da je k priljubljenosti Euro Disneya največ prispevala zadnja pridobitev - Vesoljska gora, katere gradnja je veljala 600 milijonov frankov in so jo po opisu iz zgodbe Julesa Verna Potovanje na Luno odprli v začetku poletja.

»Je sad dveletnih sprememb in rezultat nasega dela. Privlaci veliko najstnikov, zato lahko računamo z velikim obiskom.«

Ceprav se je dolgo susljalo o morebitnem zaprtju pariskega Euro Disneya in do neprijetnega zmanjševanja poslovanja, je Bourguignon prepričan, da lahko optimistično gleda na prihodnost.

»V prihodnjih letih bomo največ pozornosti namenili večjemu dohodku in ne izdatkom,« pravi. Nekateri se z njegovo finančno sliko ne strinjajo; več finančnih analitikov napoveduje Euro Disneyu majhen dobiček ne le letos, ampak tudi prihodnje leto. Vprašanje je, kaj se bo zgodilo, ko se bodo pokazali učinki povišanja honorarjev in avtorskih pravic.

Bourguignon meni, da se medtem lahko nadiha svežega zraka, zato se odpravlja na Tahiti. Med potjo se bo za en dan z družino ustavil v Los Angelesu in obiskal zabavišni park. Tudi Disney se je moral sem in tja ločiti od Miki Miske.

Andrew Jack/Financial Times

NOVICE

1. SNL

Izid 2. kroga: HIT Gorica - SCT Olimpija 2:1 (1:0), Maribor Branik - Mura 1:2 (0:2), Izola - Rudar Velenje 0:1 (0:1), Beltinci - Primorje 0:3 (0:1), Nova Oprema - Biostart Publikum 3:2.

Lestvica:

1. HIT Gorica	2	2	0	0	6:2	6
2. Nova Oprema	2	2	0	0	5:2	6
3. Mura	2	1	1	0	3:2	4
4. Rudar Velenje	2	1	1	0	2:1	4
5. Primorje	2	1	0	1	4:4	3
6. Biostart Publikum	2	0	1	1	5:6	1
7. Maribor Branik	2	1	1	0	4:5	1
8. SCT Olimpija	2	0	1	1	2:3	1
9. Beltinci	2	0	1	1	1:4	1
10. Izola	2	0	0	2	0:3	0

Šestnajstina slovenskega nogometnega pokala Čentiba Wreng - Sava Kranj 3:1 (1:0)

LENDAVA - V srečanju šestnajstine finala tekmovanja za slovenski nogometni pokal so nogometaši člana 1. ONL Lendava, Čentiba Wreng, dosegli velik uspeh, saj so na domačem igrišču v Centibi, pred 300 navdušenimi gledalci, izločili iz nadaljnjega tekmovanja mostvo Save Kranj in se tako uvrstili med 16 slovenskih klubov v pokalnem tekmovanju. Zadetke za Centibo sta dosegla R. Bogar in Pogorelec 2, za Savo pa je bil uspešen Jereb. (F. B.)

Pobrežje - Koper 0:3 (0:0)

MARIBOR - Koprcani so z lahkoto premagali mostvo Pobrežja, ki pa z igro ni razočaralo okoli 200 gledalcev. Gostitelji so se gostom dobro upirali zlasti v prvem polcasu, ki se je končal brez zadetkov, največ zaslug za to pa je imel vratar Podjavorsek, ki je ubranil nekaj nevarnih strellov gostujočih napadalcev. Po odmoru so koprski nogometaši zaigrali se bolj napadalno in v 56. minuti je Rastoder, najboljši igralec tekme, z glavo premagal Podjavorška, drugi zadetek je po prekršku Strausa iz 11-m dosegel Bizjak, tretjega pa Struna z natančnim strelom z desne strani (73. minuti). (Z. G.)

Aluminij - Drava 3:1 (1:1)

KIDRICEVO - Igrišče Aluminija, 800 gledalcev, sodnik Kos (Prevalje). STRELCA: Zrnko (8, 73, 75.); Vesenajak (21). Nogometaši Aluminija so se zasluženo uvrstili v nadaljni krog pokalnega tekmovanja. Skozi vse srečanje so bili domačini boljši, ustvarili so si veliko priložnosti, le da pri realizaciji niso bili natančni. Nogometaši ptujske Drave so pokazali manj, kot se je od njih pričakovalo. (D.K.) **Ostali izidi:** Crnuce - Zagorje 3:1, Železnica Maribor - Transport 1:2, Visoko - Naklo 1:2, Cankova - Sentjur 0:8, Dravinja - Železnica Oscar 0:2, Bakovci - Jadran Dekani ni bilo odigrano, ker gostje niso prisli v Bakovce.

Favoriti pokazali »zobe«

KOPER - V soboto so odigrali 1. nepopolni krog v slovenski mladinski in kadetski nogometni ligi, saj so tri tekme prelazili in bodo odigrane v sredo, 23. avgusta. Kot kaže, so že v 1. krogu favoriti pokazali »zobe«, saj so Mura, SCT Olimpija in Koper dosegli dvojne zmage. Že za uvod so se izkazali napadalci, saj so v mladinski ligi dosegli na starih tekmah 24, v kadetski pa 17 golov. Najvišji znagi (s po 8:0) sta dosegli kadetski ekipi Mure in SCT Olimpije.

Izidi 1. kroga - mladinci: SCT Olimpija - Beltinci 2:1, Železnica Oscar - Koper 2:5, Slovan - Mura 1:6, Gorenjski glas - Svoboda 3:4; tekme (v obeh konkurencah): Drava - HIT Gorica, Rudar - Branik Maribor in Ilirija - Grafika Gracer so prelozene; **kadeti:** SCT Olimpija - Beltinci 8:0, Železnica Oscar - Koper 0:1, Slovan - Mura 0:8, Gorenjski glas - Svoboda 0:0. (J. K.)

Samba iz Postojne

GOLNIK - Malonogometasi Sambe iz Postojne so slavili svojo letosnjo drugo zmago v tekmovanju za slovenski revijalni pokal. V finalu so z 2:0 odpravili Lipo (Ljubljana) in s 5:3 Black&White (Koper). Drugo mesto so zasedli Koprcani po znagi nad Ljubljancani s 5:1. V skupni razvrstitvi po 16 turnirjih vodi Zdenex Mila (Sladki vrh) s 54 točkami, sledita pa Lent Jack Point (Maribor) 45 in Samba 42. (B. P.)

Prvo mesto za Varteks

MARIBOR - Na igriščih NK Pohorje v Rusah (sobota) in na stadionu v Ljudskem vrhu (nedelja) je bil mednarodni mladinski turnir Maribor 95, ki ga je priredil NK Maribor Branik. Prvo mesto so med stiri mesti - poleg gostiteljev so igrali se Varteks (Varazdin), Sturm (Gradec) in Publikum (Celje) - so osvojili nogometaši Varteksa, ki so v finalu s 3:1 premagali vrstnike Maribora Branika. Varazdinci so se v finale uvrstili po znagi proti Publikum (3:0), Mariborčani pa po znagi proti Sturm (3:1). Za najboljšega igralca turnirja so razglasili Dejana Plastaka (Varteks). Vse tekme so sodili mariborski sodniki Lepoglavec, Berce, Krmelj, Knuplez, Novak in Amizic. (Z. G.)

Borussia Dortmund osvojila nemški superpokal

DÜSSELDORF (dpa) - V finalu nemškega superpokala je Borussia Dortmund premagala nemškega pokalnega zmagovalca Borussia Mönchengladbach z 1:0 (0:0) in si poleg državnega naslova priborila še drugo lovoriko nemške nogometne zveze. Pred 40.000 gledalci je srečanje v 71. minuti odločil Julio Cesar.

NOGOMET / DRUGI KROG SLOVENSKE LIGE

Maribor Branik in SCT Olimpija sta pristala na dnu lestvice

Neporažena še Nova Oprema in HIT Gorica - Hud poraz Beltincev doma

Maribor Branik - Mura 1:2 (0:2)

MARIBOR - Stadion Ljudski vrt, 5500 gledalcev, sodnik Rauković (Velenje).

STRELCI: 0:1 - Hlebalin (12), 0:2 - Kokol (37), 1:2 - Simundža (86).

MARIBOR BRANIK: Dabonovic, Lukic, Kek, Karic, Fricelj, Poznic (Makragic), Simundža, Zirojevič, Židan, Binkovski, Galic.

MURA: Cernjavič, Baranja, Bloudek (Cifer), Breznik, Poljsak, Kardos, Alihodžić, Stampfer (Rous), Kokol (Brezic), Bakula, Hlebalin.

Nogometaši Mure so v soboto zvečer na stadionu v Ljudskem vrtu nekoliko nepričakovano, a zaslužno premagali mostvo Maribora Branika. Gostje so od prve minute zaigrali obrambno in s protinapadi ogrozili vratarja Dabonovića. Takšna taktika se jim je obrestovala, saj so v 12. minuti povedli. Kokol je prodril po sredini igrišča, zogo natančno podal Hlebalinu, ta pa je z njo stekel v kazenski prostor Mariborčanov in z nizkim udarcem v levi spodnji kot vratarja Dabonovića zatresel mrežo. Gostje so po vodilnem zadetku zaigrali se bolj čvrsto v obrambi, pobudo na igrišču pa prepustili gostiteljem, ki pa si niso znali ustvariti pravih priložnosti za zadetek. Prvi nevarnejši strel proti Cernjaviču so sprožili žele v 35. minuti, v 37. minuti pa je bilo že 2:0. Napad Mure je začel Hlebalin, ki je zogo natančno podal Stampferju, ta pa jo je podaljšal do Kokola, ki jo je z 10 metrov s strani poslal pod prečko vratarja Mariborčanov.

Po odmoru so imeli igralci v vijoličastih majicah ves čas pobudo na igrišču in zadetek je visel v zraku. Toda Stefan Cernjavič je tokrat branil v velikem slogu in spravljal v obup mariborske napadalce. V

72. minuti je bil vratar gostov že premagan, ko je Kek s 25 metrov sprožil nevaren strel na njegova vrata, toda zoga je zadela vratnico in se odbila v polje. V 86. minuti pa je vendarle moral pobrati zogo iz mreže po zadetku, ki ga je v gneči pred njegovimi vrati dosegel spretni Simundža. Do konca tekme so Mariborčani skušali izid izenačiti, vendar jim je za to zmanjkalo casa.

Zmago Gomzi

Beltinci - Primorje 0:3 (0:1)

BELTINCI - Stadion v Sportnem parku, 1.200 gledalcev, sodnik Novarlic (Maribor).

STRELCI: 0:1 - Voncina (18), 0:2 - Voncina (64), 0:3 - B. Lucić (70).

BELTINCI: Mojović, Godina (Tratnjek), Pešić, Sirk, Ilic, Sarkezi, Crnko, Neiman, Baranja, M. Zver (Cener), Herceg.

PRIMORJE: Strajnar, Ružnić, Ibranić, Zelko, B. Lucić, Voncina, Fegic, Vrabac, Božić, Salja (Cermelj), Mula-hmetović.

Oslabljeni Beltinci brez poškodovanih Jeraja, Sabjana in Cirkvenčica ter kaznovanih Skaperja in Džafića so začeli napadalno in v 10. minuti je Ivica Pešić, ki je prvič nastopil za Beltince, s 30 metrov zadel vratnico. Gostje so svoj prvi nevarnejši izlet v polje domačih kronali z zadetkom; Voncina je bil odločnejši in spretnješi od Ilica in z nizkim strelom s 15 metrov zadel levi spodnji kot Mojovičevih vrat. Beltinci so zatem imeli kup priložnosti, najlepšo pa Neiman, Herceg in Zver, toda vratar Strajnar je bil vselej na mestu. Po nekaj neizkoriščenih priložnosti (M. Zver in Herceg) je sledila kazen v 64. minuti, ko je Voncina s ostrim strelom se drugič premagal Mojovića, piklo na i pa je ostavil Borivoj Lucić, ki je v 70. minuti po

predlozku Vrabca s prekršnim volejem zapečatil usodo domačih. Beltinci so do konca imeli še nekaj priložnosti, a so le potrdili svojo nemoc in povsem zaslužno izgubili pomembno srečanje.

Franc Bobovec

Izola - Rudar 0:1 (0:1)

AJDOVSCINA - Stadion Primorja, 400 gledalcev, sodnik Kandare (Ljubljana).

STRELEC: 0:1 - Zurman (32).

IZOLA: Karahoda, Perkat, Cendak, Sculac, Da. Vrabac, Kraja, Cotar, Božić, Novak, Mamilović (Zlogar), Buljugbašić.

RUDAR: Stanković, Sillo (Polovsák), Javornik (Dolar), Komar, Ekmecić (Cvikl), Pranjić, Pavlović, Ratković, Hudašin, Balagić, Zurman.

Izolani so tekmo proti Rudarjem odigrali na ajdovskem stadionu, saj od NZS se niso dobili zelene luči za odigranje tekme doma. Podobno kot pred petimi dnevi proti Muri se je tudi včeraj trener Softić poskušal s obrambno taktiko zoperstaviti favoriziranim gostom. V prvih minutah so imeli preko mladega Božića dve neizkoriščeni priložnosti, v nadaljevanju pa so pobudo prevzeli gostje in Karahoda si je moral trdo zaslužiti naziv najboljšega igralca tekme, saj je bil neresljiva uganka za velenjske igralce. Njegove sposobnosti so preizkusili kar vsi po vrsti. V 15. minuti je streljal Komar, v 28. minuti pa Pavlović znova ni uspel. V 32. minuti je strel Pranjića Cotar nerodno odbil do Zurmana, ki mu ni bilo težko premagati nemočnega Karahodo z 86. minuto. V drugem polcasu je Softić zamenjal Mamilovića z Zlogarjem in z nekaj rošadami igralcev po igrišču postavil bolj napadalno igro in poskusil vzpostaviti rezultatsko ravnotežje.

S takšno taktiko so se Izolani nekoliko približali nasprotnikom v vratom, vendar so bili zelo neučinkoviti, saj si niso uspeli priigrati vidnejših priložnosti. Nasprotno pa so se gostje sprehajali skozi razredčeno izolsko obrambo. Priložnosti pred izolskimi vrati so se kar vrstile, vendar so bili gostje zelo neučinkoviti in so proslavili domačega vratarja. Z vstopom Cvikla v igro je postal Rudar se bolj nevaren pred izolskimi vrati.

Pritisk Izolanov se je še stopnjeval, vendar zelo neuspešno, saj razen polpriložnosti Zlogarja pred Stankovičevimi vrati ni bilo vroce. Zmaga Velenčanov je tako zaslužena, saj so prikazali več kot Izolani.

Elvis Stader

Nova Oprema - Biostart Publikum 3:2 (2:1)

PREVALJE - Stadion Korotana, 1800 gledalcev, sodnik Govedarevič (Ljubljana).

STRELCI: 0:1 - Goršek (17), 1:1 - Sumnik (38), 2:1 - S. Vidović (41), 3:1 - Dobrova (72, 11-m), 3:2 Raković (78).

NOVA OPREMA: Kozelj, Judež, Podvinski, A. Vrsic, T. Vrsic, Cerimović, Dobrova, Mehili (Sumnik), Plesec, S. Vidović, Kotnik (M. Vidović).

BIOSTART PUBLIKUM: Zupan, Turk, Basic, Bulajic (Cugmas), Bajraktarević (Ademović), Stancar, Romih, Celic, Seslar, Bauman (Rakovic), Goršek.

Trener Nove Opreme Milan Zeželj je pred tekmo izja-

vil, da bi bil proti odlični celiški ekipi brzokone zadovoljen z delitvijo točk, toda ob koncu se je skupaj z igralci in navijači upravičeno veselil nepriznane zmage svojega mostva. Celjani, ki so prisli na Prevalje odločeni, da nadoknadijo nesrečno izgubljene točke v preteklem krogu, so ostali praznih rok predvsem po svoji krivdi in po krivdi izjemno borbenih in ambicioznih koroskih nogometašev. Že v 17. minuti je blizu 2000 gledalcev doživelo hladen tus, potem ko je kapeitan Celjanov Goršek po prvi priložnosti, ki so jo imeli gostje, s samostojnim prodorom premagal vratarja Kozelja. Vse do polovice prvega polcasa so Prevaljčani igrali v strahu, v krču, bilo je namreč očitno, da so odlično gostujoče mostvo preveč cenili. Potem ko je v 31. minuti domači trener Zeželj poslal v igro hitronogeega Sumnika namesto Mehilija, se je tok igre sprevrgel v korist igralcev Nove Opreme. Najprej je po napaki Bajraktarevića, ki je zogo nesrečno podal vratarju Zupanu, ta pa je ni uspel dobiti, izenačil Sumnik, tri minute pozneje pa je rezultat na 2:1 povisal Samo Vidović.

Tudi v drugem polcasu so imeli nogometaši Nove Opreme več od igre in tudi več priložnosti. Najprej je Dobrova zadel z enajstih metrov, potem ko je Cugmas v kazenskem prostoru zrušil Sumnika. Končni izid pa je bil dosežen po prekinitvi, potem ko so Celjani izpeljali indirektni udarec.

Ivo Mlakar

NOGOMET / RADGONČANI PROTESTNO V MARIBORSKO LIGO

Čaša je prelita, trdijo v Radgoni

GORNJA RADGONA - Čeprav ima nogomet v mestecu ob reki Muri globoke korenine je občutno, da je NK Radgona v zadnjih nekaj letih najbolj organiziran. Skupina mlajših podjetnikov in nogometnih navdušencev je namreč klub prevzela v svoje roke in pričakovati je bilo, da bodo prisli tudi rezultati in napredovanje v višji tekmovalni rang.

In res je, Radgončanom je pred tremi leti uspelo iz druge priti v prvo pomursko nogometno ligo in potem stop. V predzadnjem prvenstvu so se nogometaši Radgone sicer potegovali za uvrstitev v tretjo ligo vzhod, toda na koncu jim ni uspelo. Bakovci so bili boljši... Ko je bilo pričakovati, da se bo boj za tretjo ligo nadaljeval tudi v minulem prvenstvu, so Radgončani celo izpadli iz prve PNL. In kot vse kaže, je to v NK Radgona aktiviralo bombo. Vodstvo kluba, razočarano nad menda nevzdržnimi pogoji tekmovanja v pomurskih ligah, se je odločilo, da ne želijo več tekmovali na območju MNZ Murska Sobota, čeprav so regionalno vezani vanj. Njihovo prošnjo za priključitev MNZ Maribor so tam pozitivno resili in tako bodo Radgončani v prihodnji sezoni igrali v drugi MNL Maribor. Zakaj so se odločili za ta korak, smo povprašali predsednika NK Radgona Bojana Erligha.

»Dejansko smo se odločili za prestop v MNL Maribor predvsem zaradi vrste pro-

blemov, ki smo jih v zadnjem času imeli v MNZ Murska Sobota. Težave izvirajo že izpred nekaj let, ko smo se potegovali za uvrstitev v tretjo ligo vzhod. Nikakor namreč nismo prisli na skupno valovno dolžino, določeni indikatorji pa so kazali, da je bilo kar nekaj tekem dogovorjenih. Nimamo otipljivih dokazov za to, toda ko smo skušali, da bi se tudi dvomi odpravili, smo pri MNZ Murska Sobota naleteli na gluha ušesa. Casa pa se je prelila ob zadnjem dogodku, ko smo izpadli iz prve PNL. Po našem prepričanju, tako so nam takoj po končanem prvenstvu trdili tudi najvišji funkcionarji MNZ Murska Sobota, bi morali odigrati dodatni tekmi z mostvom (Carda), ki je imelo isto stevilo točk kot mi. Potem pa se je ob posredovanju nekaterih položaj bistveno spremenil v našo škodo. Obveljalo je namreč pravilo, da je boljše tisto mostvo, ki je v medsebojnih srečanjih doseglo več zadetkov v gosteh in smo tako izpadli. Ni pomagala niti naša utemeljena pritožba in ker menimo, da so krsena pravila NZS in ker glede na izkusnje, tukaj ne bi nič dosegli, je izvršni odbor kluba odločil, da se priključimo MNZ Maribor. To je izključno naša odločitev in zaradi vzrokov, ki sem jih navedel. Nobenih drugih vzrokov ni in zato ne držijo govorice, da MNZ Maribor »krade« klube iz MNZ Murska Sobota. Za to smo se zavestno

odločili in naj nikogar drugega ne mesajo zraven.«

Ali so se klubi v drugi mariborski ligi strinjali, glede na dodatne stroške, ki jih boste imeli tudi vi, saj bodo potovanja občutno daljša (Dravska dolina, Koroska...)?

»Razen eneg kluba (NK Marjeta), ki bo najbrž prestopil v prvo mariborsko ligo, so se vsi drugi klubi strinjali. Tudi mi kakšnih večjih dodatnih stroškov s tem ne bomo imeli. Pričakujemo, da bomo v MNL Maribor imeli vsaj nekoliko 'normalnejše pogoje'...«

Cas bo pokazal ali so Radgončani tokrat pravilno ravnali in ali je selitev sploh že dokončna, kajti na MNZ Maribor so nam povedali, da mora svoje soglasje dati tudi MNZ Murska Sobota. Slednji pa vloge za takšno soglasje niso sprejeli, nam je povedal sekretar MNZ Murska Sobota Zoran Crikvenec. Mogoče je tudi veliko resnice v trditvah Radgončanov, kajti nobenih težav ne bi bilo, če bi v zadnjem krogu prejšnjega prvenstva nasprotniku placali tri tisoč evrov, potem bi zmagali in ostali v ligi. Bojan Erlih namreč trdi, da je sam prepovedal takšno kupcijo in to tudi nekaj pove.

Torej naj se kdo rece, da tudi v najnižjih nogometnih ligah pri nas ni glavni denar.

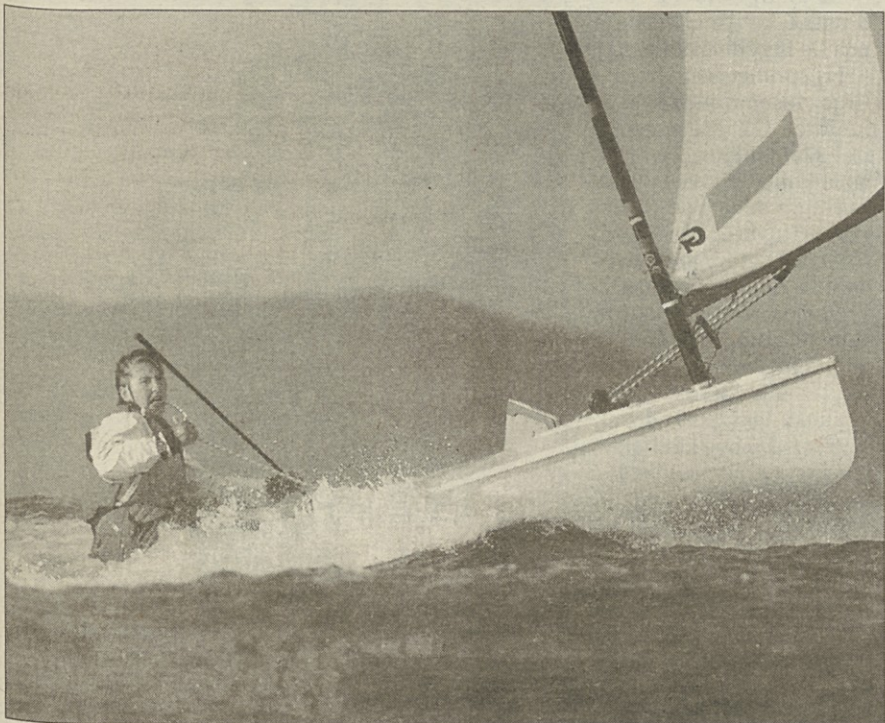
Oste Bakal

JADRANJE / PREDOLIMPIJSKE REGATE

Arianna Bogatec po petih preizkušnjah na izvrstnem 3. mestu

V vodstvu Danka Roug, 2. Robertson (VB)

Vesti s predolimpijskih regat v Savannahu v ZDA, kjer bodo prihodnje leto olimpijske jadrane preizkušnje, so izredno skope, toda za slovenske ljubitelje jadrana zelo razveseljive. Jadralka Trzaskega pomorskega kluba Sirena Arianna Bogatec (na sliki) je namreč po petih preizkušnjah v razredu evropa na izvrstnem 3. mestu, kar z drugimi besedami pomeni bronasto kolajno v najmočnejši svetovni konkurenci. Podrobnejših podatkov o posameznih regatah sicer nimamo, uspelo pa nam je zvedeti, da je Bogatecva najbolje jadrala v tretji preizkušnji, ko je osvojila drugo mesto za Danko Kristine Roug.

Vrstni red po 5. preizkušnjah: 1. Kristine Roug (Danska) 12. tock; 2. Shirley Robertson (VB) 13; 3. Arianna Bogatec (Italija) 26 itd.

JADRANJE / »GIRO D' ITALIA«

Mauro Pelaschier včeraj na startu spet najhitrejši

SAN BENEDETTO DEL TRONTO (ASCOLI PICENO) - Včeraj zjutraj je flota jadrnic, ki se udeležuje letošnjega, 7. jadranskega »Gira«, odplula iz San Benedetto del Tronta s sorazmerno močnim vetrom, tako da se je že po samem startu začel boj za vodilna mesta.

Tudi včeraj je bil Mauro Pelaschier na Bologni-Telethon najprisednejši in se je prebil v vodstvo. Sledile so mu jadrnice Taranto, Palermo in Ussi. Tezav na tej etapi je kar precej. Omeniti velja predvsem Conero, kjer se spreminja jakost vetra, tako da bi bile lahko posadke v tezavah. Tu je se gric pri Pesaru, kjer so nameščena vrata, ki vodijo v pristan. Morski tokovi pa so zelo močni in prava past za jadrnice, tako da bi lahko na skupni razvrstitvi prišlo do sprememb. Seveda največje pričakovanje vlada za boj med vodilnima posadkama Bologna-Telethon in Trieste-Generali.

Udeleženci bi morali pripluti skozi cilj v zgodnjih današnjih urah.

NOGOMET / PRIJATELJSKI TEKMI

Udinese pokazal lep napredek in zmagal Malo gledalcev na tekmi za Triestino

Videmčani premagali Torino V Trstu predrage vstopnice

UDINESE - Torino 2:1 (1:1)
STRELCI: Bierhof v 37. min., Pele v 39., Ripa v 59. min.

UDINESE: Battistini (Gregori) Helveg (Bertotto), Sergio, Calori (Ripa), Desideri (Stefani), Bia, Ametrano, Rossitto (Giannicheda) Bierhof, Kozminski (Manni), Poggi (Marino).

TORINO: Biato (Doardo), Anglomá (Longo), Milanese, Moro, Del Campo, Maltagliati, Rizzitelli, Bacci, Dionigi (Foglia), Pele, Cozza (Fiorini).

SODNIK: Preschern iz Mester. GLEDALCEV: 5.000.

VIDEM - Videmski nogometaši so na sobotni prijateljski tekmi pokazali lep napredek in tudi zaslužno premagali Torino. Mostvo trenerja Zaccheronija bo moralo se dosti delati, da bo doseglo najboljšo formo, je pa na dobri poti, da dočaka prvenstvene boje povsem nared.

Videmčani so večji del srečanja imeli pobudo v svojih rokah in tudi zaslužno povedli z Bierhofom v 34. min. Le dve minuti pozneje so gostje stanje izenačili: bivši nogometaš Triestine Milanese je lepo prodrl v kazenski prostor, podal do prostega Peleja, ki je presenetil domačega vratarja Battistinija.

V drugem polcasu je Udinese v 14. min. dal zmagoviti zadetek z Ripom, nato pa večjih priložnosti za gol ne na eni ne na drugi strani ni bilo, in tako je domače mostvo zaslužno zmagalo.

TRIESTINA - Reggiana 1:1 (0:1)
STRELCA: Schenardi v 24. min., Colombotti v 89. min.

TRIESTINA: Nioi, Zannotto, Battiston (Birtig), Natale (Pivetta), Zocchi, Ubaldo (Tiberio), Polmonari, Pavanell, Marzi, Gubellini, Marsich.

REGGIANA: Ballotta (Gandini), Cherubini, Caini, La Spada, Cevoli, Schenardi (Mazzola), Sgarbossa (Palumbo), Strada (Orfei), Colucci (Di Costanzo), Pietranera, Simotenzov (Taribello).

SODNIK: Innocenti (Videm). GLEDALCEV: 300.

TRST - Vodstvo Triestine je verjetno pričakovalo, da se bo za sobotno prijateljsko tekmo na stadionu »Rocco« proti drugoligašu Reggiani zbralo nekaj tisoč gledalcev, čeprav so bile vstopnice precej drage. Trzaski navijači pa so povsem prezrli to tekmo, saj se je na tribunah trzaskega stadiona zbralo le približno 300 gledalcev, in se ti so glasno protestirali zaradi visokih cen vstopnic.

Zares škoda, kajti sobotna tekma je bila, glede na to predprvenstveno obdobje, dopadljiva. Triestina pa je imela lepo zadostanje, da je prisilila bolj renomiranega nasprotnika na neodločen izid. Po zadetku, ki ga je v prvem delu za goste dosegel Schenardi, je minuto pred koncem za gostitelje izenacil Colombotti. Triestina je tudi zgresila enajstmetrovko s Polmonarijem.

NOVICE

Vaterpolo: »azzurri« prvi v Catanii

CATANIA - Italijanski vaterpolisti so osvojili prvo mesto na mednarodnem turnirju v Catanii za pokal »Osmihdržav-Mesta Catanie«. V finalu so premagali Rusijo s 6:5 (0:1, 2:0, 3:1, 3:1). Za Italijo so bili uspešni: R. Calcaterra 2, Giustolisi, A. Calcaterra, Sottani in Silipo po 1; za Rusijo pa: Garbuzov 2, D. Apanasenko, Gorškov in Markoč po 1. Včerajšnjemu srečanju je prisostvovalo 2.000 gledalcev. Italijanska reprezentanca bo danes odpotovala v Grčijo, kjer se bo udeležila mednarodnega turnirja v Patrasu. To bo tudi zadnji turnir pred evropskim prvenstvom, ki bo od 17. do 27. t.m. na Dunaju.

Ženski »Tour«: Luperinijeva uspešna

LA MONGIE (FRANCIJA) - Italijanska kolesarka Fabiana Luperini je zanesljivo dobila 7. etapo francoske etapne dirke v Pirenijah od Lescara do La Mongiea.

Na skupni razvrstitvi je seveda Luperinijeva ohranila rumeno majico, na drugem mestu je Rusinja Svetlana Bubnekova, tretja pa je Svicarka Luzia Zberg.

Andrade dobil etapo

LIZBONA - Portugalec Joaquim Andrade je v sprintu osvojil 6. etapo (Seia - Gouveia, 198, 3 km) mednarodne kolesarske dirke po Portugalski. Andrade je na cilju prehitel tri Italijane: Alessia di Bascia, Fabrizia Guidija in Antonia Fanellija. Spanec Orlando Rodriguez je ohranil prov mesto na skupni razvrstitvi.

Lynch suspendiran za eno leto

LONDON - Britanskega kolesarja in državnega prvaka v kerinu Shawna Lyncha so suspendirali za eno leto, ker so ga na »antidoping kontroli« zasacili, da je jemal nedovoljena poživila.

Premoč italijanskih kotalkarjev

TERCEIRA (AZORI) - Nadaljuje se premoč italijanskih predstavnikov na evropskem prvenstvu v hitrostnem kotalkanju v Terceiri. »Azzurri« so včeraj osvojili se tri zlate kolajne (Ippolito Sanfanello, Massimiliano Presti in Tina Bosica) in so sedaj prvi tudi po številu osvojenih odličij.

Dušan Puh zmagal na Gardi

CARGNANO (STA) - Dušan Puh je na tradicionalni mednarodni jadralski regati Cento miglia Cup Cargnano na italijanskem jezeru Garda med 280 jadrnicami iz 13 držav v razredu maksibra z Dragon Fly zabeležil prvo letošnje mednarodno zmago in tudi povedel v točkovanju za free world cup (svetovno prvenstvo) v tem najhitrejšem razredu. Puh si je z 11 jadrnic na trapezu, med katerimi je bil na premcu 13 metrske jadrnice tudi Mitja Baltar, v 40 miljah na cilju priboril 25 minut prednosti.

Jurković dobil državljanstvo

ROGASKA SLATINA (STA) - Center Rogaske Donat Mg Ivica Jurković, na katerega je resno računel selektor slovenske košarkarske reprezentance Zmago Sagadin, je dobil slovensko državljanstvo in bo tako v letošnji sezoni igral kot Slovenec. Tako so se pri Donatu odprla vrata za Samirja Lerica, ki je že dve sezoni član Rogaske, a je bil kot tretji tujec posojen Satexu in Litostroju. Rogaska bo imela v naslednji sezoni po dolgem času močan centrski par, s katerim se bo poskušala prebiti v sam vrh slovenske košarke. K temu naj bi pripomogel tudi branilec Sinisa Mesic, ki je v Rogasko prišel iz ljubljanske Ilirije.

Konec tenda turnir v Konjicah

SLOVENSKE KONJICE - Serijo poletnih košarkarskih turnirjev bodo konec tedna v konjski dvorani na Unior Atras Cupu 95 odprli stiri udeleženci evropskih pokalov: Smelt Olimpija, BWC Maribor, Zrinjevac in Croatia Osiguranje. Lanski turnir so dobili Splitčani, novinci na dvodnevni prireditvi pa so samo Mariborčani kot zmagovalci Ikovega memoriala. Polfinalni tekmi BWC - Croatia osiguranje in Smelt Olimpija - Zrinjevac bosta v petek, 11. avgusta, finalna dvoboja porazencev oziroma zmagovalcev pa naslednji večer. Dnevna vstopnica za ogled obeh tekem bo 500 tolarjev, vse stiri ekipe pa so potrdile prihode z vsemi najboljšimi košarkarji. (Z. Z.)

Slovenski vaterpolisti neodločeno s Španijo

ESSLINGEN (STA) - Slovenska kadetska reprezentanca je na evropskem prvenstvu v Nemčiji v skupini A2 igrala neodločeno s Španijo 5:5 (1:3, 1:2, 2:0, 1:0) in si tako že zagotovila boj od 1. do 12. mesta. Če bodo danes uspešni tudi proti Grčiji, se lahko izpolnijo pričakovanja trenerja Rada Cermelja, ki je napovedal uvrstitev okrog 6. mesta. Spanci so začeli zelo dobro in so po dveh četrtinah vodili ze s 5:2. Toda v nadaljevanju so se mladi slovenski vaterpolisti le zbrali. Najprej sose v tretji četrtini Spancem približali na en sam zadetek, v zadnji četrtini pa so dosegli se izenacujoči zadetek.

ULTRAMARATON PREKO ZDA

Slovenski maratonec Dušan Mravlje vse bližji končni zmagi

Ultramaratonsko tekmovalje v teku preko Amerike se je prevesilo v zadnjo tretjino in pred tekmovalci je se 14 etap, od katerih pričakujemo končni razplet te »nore« tekme. Etape bodo v povprečju dolge 80 km in med njimi je tudi etapa dolga 102 km. Slovenski ultramaratonec Dusan Mravlje pa se naprej vodi z več kot 11 urami prednosti pred Američanom Bellom.

V zadnjih etapah je tekmovalce dajala huda vročina in v 48. etapi je Japonec Nagata pod vplivom prevelike dehidracije na 14 milj omagal in odpeljali so ga v bolnišnico, kjer mu nudijo zdravstveno oskrbo in ni več v življenjski nevarnosti. Značilnosti zadnjih etap je skupen tek vodilne četverice (Mravlje, Bell, Horton in Farmer), kajti vse tek-

movalce zanima le se prihod v cilj, zavedajoč se, da Mravlje ni več premagljiv.

V konkurenci je ostalo le še 10 tekmovalcev, od teh je na odličnem 8. mestu Japonka Endo z zaostankom 98 ur, desetouvrščeni Američan pa zaostaja že 214 ur.

Mravlje je v 48. etapah dosegel 30 zmag in bil 14-krat na drugem mestu in se vedno tečejo 11.1 km/h, kar je izreden doseg. Do konca tekmovanja je od skupnih 2925 milj (4706 km) ostalo še 782 milj (1258 km). Tekmovalci so ze v državi Ohio in preostali sta se dve državni Pensilvanija in New York.

Skupni izidi: 1. Mravlje 307:40:21, 2. Bell (ZDA) + 11:31:00, 3. Horton (ZDA) + 19:06:23, 4. Farmer (Avs) + 31:01:39, 5. Kojago (Jap) + 35:30:21.

NOGOMET / PRIJATELJSKE TEKME IN TURNIRJI

Fiorentina ugnala Bayern Roma po 11-metrovkah

Cagliari izenačil v Livornu, Padova izgubila s Chievom

Od sobotnega sporeda prijateljskih tekem italijanskih prvotigasev je bilo v središču pozornosti srečanje v Firencih, kjer je Fiorentina pred 13.000 gledalci zaslužno premagala Münchenski Bayern z 2:0 (1:0). Domače mostvo je nastopilo brez Battistute in Baiana, tokrat pa se je predvsem izkazal portugalski as Rui Costa, ki je bil daleč najboljši na igrišču. Tudi Bayern je igral z okrnjeno postavo: med drugimi sta manjkala Ziege in Sutter. Za Fiorentino sta bila uspešna Banchelli in M. Orlando.

Na turnirju za trofejo Mazzi je Roma v finalu premagala Verono sele po izvajanju enajstmetrovk s 5:4, medtem ko se je regularni del koncal pri neodločenem izidu 1:1. Za Romo je v prvem polcasu povedel Branca, v drugem delu tekme pa je za Verono izenacil Barone. Pri izvajanju enajstmetrovk so bili prislednejši rimski nogometaši, ki so, razen Cappiolija, vse enajstmetrovke realizirali. Verona pa je dve enajstmetrovki zastreljala z Baronejem in Fattorijem.

Na Nizozemskem je Napoli premagal domače amatersko mostvo One iz

Goude kar s 13:0. Agostini je dal tri zadetke, po dva gola sta dosegla mlada Verolino in Di Napoli. Nizozemski amaterji so bili odločno presibek tekmeč za ekipo trenerja Boskova.

Po zmagi nad Torinoim si je Chievo v soboto privoščil se Padovo in jo premagal z 2:0. Treba pa je takoj dodati, da je Padova nastopila z zelo okrnjeno postavo: odsotni so bili namreč Bonaiuti, Pioli, Lallas, Kreek Vlaović, Galderisi, Longhi in Amoruso. Za Chievo sta bila uspešna Giordano in D' Anna.

Cagliari je v Livornu proti domačemu mostvu igral le neodločeno z 2:2. Sardinsko mostvo je že vodilo z 2:0 z zadetkoma Bressana in Muzizija, Livorno pa je izenacil z goloma razigranega Scalza.

V Vicenzi je SKP predlagala, da bi ne dali na razpolago stadiona za današnjo prijateljsko nogometno tekmo med Vicenzo in zagrebško Croatia.

»To naj bi bil odgovor na sedanjo zaostritev vojne v bivši Jugoslaviji, ki jo je povzročila Hrvaska in ki je terjala veliko žrtev in beguncev,« je med drugim zapisano v noti SPK.

NOVICE

Maratonke so tekle krog manj

Carl-Gustav Tollemar, ki je bil odgovoren za izvedbo ženskega maratona, je včeraj priznal, da je kriv, da so maratonke tekle 400 metrov manj. »Bila je moja napaka. Meseci težkega dela pri organizaciji so šli po zlu. To je res pravi polom zame kot vodje tekmovanja,« je na robu solz povedal Tollemar. Do napake je prišlo, ko so tekmovalke zapustile stadion po treh krogih, čeprav bi morale preteči štiri.

Carl Lewis dokončno odpovedal nastop

Ameriški atlet Carl Lewis je dokončno odpovedal nastop na letošnjem svetovnem prvenstvu v Göteborgu. Lewisov nastop je namreč že nekaj časa močno visel v zraku, po zadnjem treningu pa je Lewis obvestil javnost, da mu poškodba ne dovoljuje normalnega nastopa. »Bolecine po poškodbi so sicer precej manjše, toda po pogovoru s trenerjem Tomom Tellezom sem sklenil, da ne bom tvegaj,« je dejal Lewis novinarjem. Toda, kot sam pravi, to se ni konec bogate kariere. »Prav iz razloga, da se vedno nameravam tekmovati, sem se odločil, da ne bom nastopil. Morebitni nastop na tem svetovnem prvenstvu bi lahko sedanje zdravstveno stanje, ki se sicer popravlja, tako poslabšal, da bi to pomenilo konec kariere.« Lewis, ki je na dosedanjih svetovnih prvenstvih osvojil že osem zlatih kolajni, tako ne bo mogel nastopiti v skoku v daljavo, bil pa je tudi v resnih kombinacijah za nastop v stafeti 4 x 100 metrov. Ameriška stafeta je bila doslej nepremagljiva, letos pa se ji, kot kaže, ne obeta nič dobrega. Lewis je namreč že četrti ameriški sprinter, ki je zaradi poškodbe odpovedal nastop. Sprva sta nastop odpovedala svetovni rekorder Leroy Burrell in Andre Cason, Dennis Mitchell pa se je poskuševal na tem SP. Američani ne morejo računati niti na Michaela Johnsona, ki bo nastopil na 200, 400 in 4 x 400 m. Stafeta ZDA bo tako najbrž tekla v postavi Mike Marsh, Jon Drummond, Maurice Greene in Tony McCall.

Današnji spored (4 končne odločitve):

9.30	110 m ovire - deseterboj
10.15	disk - deseterboj, 1. skupina
11.30	disk - deseterboj, 2. skupina
12.30	palica - deseterboj, 1. skupina
13.30	palica - deseterboj, 2. skupina
15.30	kopje - deseterboj, 1. skupina
17.00	kopje - deseterboj, 2. skupina
17.05	100 m (Z), polfinale
17.20	100 m (Z), finale
17.25	hoja 10 km (Z), finale
17.40	400 m (M), polfinale
18.25	kopje - deseterboj, 3. skupina
18.30	3.000 m zapreke (M), predteki
19.25	100 m (Z), finale
19.40	400 m ovire (M), predteki
20.15	1.500 m (Z), polfinale
20.40	1.500 m - deseterboj, finale

Američanka Gail Devers je na visoraniila naslov iz Stuttgarta (Telefoto: AP)

ATLETIKA / 5. AVETOVNO PRVENSTVO V GÖREBORGU

Dve zlati za Italijo

V finale meta kopja se je uvrstila tudi Straškova - Drugi dan so največ uspeha imeli Italijani - Po eno zlato v ZDA, Kanado in Tadžikistan

GÖTEBORG - Ljubljancanka Brigita Bukovec je v finalu teka na 100 m ovire na svetovnem prvenstvu v Göteborgu zasedla 8. mesto (13.02). Američanka Gail Devers (12.68) je ubranila naslov iz Stuttgarta in prepričljivo premagala tudi letos najboljšo na visokih ovirah Kazahstanko Olgo Sisigino (12.80), bron pa je pripadel Rusinji Juliji Graudin (12.85).

Finale se je začel s precejšnjo zamudo na startu. Bukovčeva je prvič startala prehitro, nato pa so morale tekmovalke se štirikrat v startne bloke, preden se je petič tek po približno petih minutah začel. Naša državna rekorderka je morala zelo paziti, da ne bi bila ob vnovičnem prehitrem startu diskvalificirana. Brigita je sicer solidno startala, a takoj padla na 6. mesto in tudi v nadaljevanju ji ni slo po nacrthih. Po koncu tekme je bila nad osmim mestom zelo razočarana in ni mogla skriti solz. Se sama si ni znala razložiti, kaj se je zgodilo, toda očitno ni zdržala psihičnega pritiska.

Renata Strašek je v prvi kvalifikacijski skupini v metu kopja z metom 60.26 metra zasedla četrto mesto, bila skupno 10. in prisla med 12 finalistk. Finale jutri ob 17.35 uri. Kvalifikacijska norma je bila 62.50 metra, vendar so jo zmogle le tri tekmovalke, ostale so se v finale dvajseterice uvrstile po daljavah. Iz skupine A bodo v finalu Belorusinja Natalija Sikolenko (65.64), ki je bila daleč najboljša v kvalifikacijah, Nemka Tanja Damaske (62.82), Rusinja Jekaterina Ivakina (61.52), Celjanka Renata Strašek (60.26), Kubanka Isel Lopez (60.04) in Avstralka Joanna Stone (59.52). V skupini B pa so si finale zagotovile Nemka Steffi Nerius

(62.62), Albanka Mirela Manjani (62.40), ki je dosegla državni rekord, Danka Jette Jeppesen (61.96), Romunka Felicia Tilea (61.52) ter Finki Mikaela Ingberg (60.72) in Heli Rantanen (60.34).

Slovenska sprinterka Jerneja Perc se v kvalifikacijah na 100 metrov ni izkazala. Tekla je v tretji skupini ter s časom 11.86 zasedla sesto mesto, ki ni zadostovalo za napredovanje. Članica ZAK Ljubljane ima osebni in slovenski rekord 11.59, v Göteborgu pa je med 56 tekačicami zasedla 45. mesto. Najboljši čas kvalifikacij je dosegla Američanka Gwen Torrence (11.11), v četrtfinalu pa je bila Američanka Carlette Guidry se hitrejša (11.03).

Dve zlati kolajni v Italijo

Drugi dan svetovnega prvenstva je bil najuspešnejši za Italijane. V hoji na 20 km jim je najzlahotnejše odličje prinesel Michele Didoni, v ženskem skoku v daljavo pa je presenetljivo zmagala Fiona May. Kot smo že omenili, je zlato na visokih ovirah odšlo v ZDA, do zlata pa sta prisla se Tadžikistan in Kanada.

V hoji na 20 km je na progi v bližini stadiona Ullevi dolgo vodila skupina petih tekmovalcev, iz katere je poznejši zmagovalec najprej izpadel. Toda tri kilometre pred ciljem se znova zbral dovolj moči in se pridružil vodilnemu Mehicanu Danielu Garcii, ki pa je bil malo pred vstopom v stadion diskvalificiran zaradi nepravilne hoje. Podobna usoda je po pri-

hodi v cilj doletela tudi drugega Italijana Giovannija De Benedictisa.

Na sprinterskem prestolu je dosedanega kralja Linforda Christieja zamenjal 27-letni Kanadčan Donovan Bailey. S časom 9.97 sekunde si je podjetnik pritekel zlato kolajno pred rojakom Brunyjem Surinom in Atom Boldonom s Trinidada. Moralni zmagovalec teka na 100 metrov pa je bil Christie. 35-letni Anglež si je namreč v polfinalnem teku poškodoval stegno, vendar je kljub vsemu nastopil in zasedel sesto mesto.

Andrej Abduvalijev je prav v zadnjem poskusu v metu kladiva vendarle ubranil naslov. Orodje je vrغل 81.56 metra in ugnal Belorusa Igorja Astapkoviča.

Italijanska Anglezinja Fiona May je v skoku v daljavo prisla do nekoliko nepričakovanega uspeha in zlatega odličja, Nemka Heike Drechsler pa je včeraj doživela najhujše trenutke v svoji dolgoletni uspešni karieri. Branilki naslova se po dveh prestopih in nato 664 cm dolgem veljavnem poskusu sploh ni uspelo uvrstiti med najboljšo osmerico in je pristala na devetem mestu.

Amerikan Dan O'Brien pa je na dobri poti k tretjemu naslovu svetovnega prvaka v deseterboju. V petih preizkušnjah je svetovni rekorder, ki je vodstvo prevzel sele po četrti disciplini, ko je v skoku v višino preskočil izvrstnih 213 cm, zbral 4528 točk, njegov rojak Chris Huffins je drugi s 4481 točkami, ob »polcasu« kraljevske discipline pa je na tretjem mestu Estonec Erki Nool s 4328 točkami.

Danes bo izmed slovenskih atletov v teku na 400 metrov z ovirami nastopil Miro Kocuvan.

(J. M.)

V hoji na 20 km je zlato dobil Mivhele Didoni (AP)

REZULTATI IZ GÖTEBORG

Moški

100 m: polfinale - 1. skupina: 1. Surin (Kan) 10.03, 2. Boldon (Tri) 10.10, 3. Fredericks (Nam) 10.10, 4. Christie (VB) 10.12; **2. skupina:** 1. Bailey (Kan) 10.04, 2. Marsh (ZDA) 10.08, 3. Adeniken (Nig) 10.16, 4. Stewart (Jam) 10.17; **finale:** 1. Bailey (Kan) 9.97, 2. Surin (Kan) 10.03, 3. Boldon (Tri) 10.03, 4. Fredericks (Nam) 10.07, 5. Marsh (ZDA) 10.10, 6. Christie (VB) 10.12, 7. Adeniken (Nig) 10.20, 8. Stewart (Jam) 10.29.

800 m: polfinale - 1. skupina: 1. Kipketer (Dan) 1:48.39, 2. Parrilla (ZDA) 1:49.43, 3. Giocondi (Ita) 1:49.45, 4. Everett (ZDA) 1:49.47; **2. skupina:** 1. Rodal (Rus) 1:47.28, 2. Hatungimana (Bur) 1:48.02, 3. Rock (ZDA) 1:48.04, 4. Konczyklo (Fra) 1:48.05.

Hoja 20 km - finale: 1. Didoni (Ita) 1:19:58, 2. Massana (Spa) 1:20:23, 3. Misulja (Blr) 1:20:48, 4. Markov (Rus) 1:21:28, 5. Li (Kit) 1:21:39, 6. Scenikov (Rus) 1:22:16, 7. Langlois (Fra) 1:22:21, 8. Igor Kollar (Slk) 1:22:30.

Višina - kvalifikacije: 1. Smith (VB), Topić (ZRI), Barton (ZDA) in Forsyth (Avs) po 229, 5. Kemp (-Bah), Hoen (Nor), Jaroslav Kotewicz (Pol), Bi (Kit), Sotomayor (Kuba), Sjöberg (Sve), Partyka (Pol) in Thompson (Bah) po 227.

Kladivo - finale: 1. Abduvalijev (Tadz) 81.56, 2. Astapkovic (Blr) 81.10, 3. Gecsek (Madz) 80.98, 4. Kiss (Madz) 79.02, 5. Deal (ZDA) 78.66, 6. Alaj (Blr) 76.66, 7. Kononov (Rus) 76.50, 8. Selenznov (Rus) 76.18.

Deseterboj - po prvem dnevu: 1. O'Brien (ZDA) 4528, 2. Huffins (ZDA) 4481, 3. Nool (Est) 4328, 4. Hamalainen (Blr) 4318, 5. Smith (Kan) 4309, 6. Lobodin (Ukr) 4277, 7. Plaziat (Fra) 4220, 8. Ganijev (Uzb) 4219, 9. Dvorak (Ces) 4213, 10. Nazarov (Est) 4166.

Ženske

400 m: polfinale - 1. skupina: 1. Freemann (Avs) 50.49, 2. Yusuf (Nig) 50.56, 3. Richards (Jam) 50.64; **2. skupina:** 1. Davis (Bah) 50.43, 2. Malone (ZDA) 50.77; **3. skupina:** 1. Miles (ZDA) 50.39, 2. Perec (-Fra) 50.42, 3. Ogunkoya (Nig) 50.85.

100 m ovire - finale: 1. Devers (ZDA) 12.68, 2. Sisigina (Kaz) 12.80, 3. Graudin (Rus) 12.85, 4. Resetnikova (Rus) 12.87, 5. Baumann (Svi) 12.95, 6. Russell (Jam) 12.96, 7. Rose (Jam) 12.98, 8. Bukovec (Slo) 13.02.

Daljavo - finale: 1. May (Ita) 698, 2. Montalvo (Kuba) 686, 3. Musajlova (Rus) 683, 4. Rubljova (Rus) 678, 5. Ucheddu (Ita) 676, 6. Joyner-Kersey (ZDA) 674, 7. Karczmarek (Pol) 671, 8. Veršinina (Ukr) 666.

Kopje - kvalifikacije: 1. Sikolenko (Blr) 65.64, 2. Damaske (Nem) 62.82, 3. Nerius (Nem) 62.62, 4. Manjani (Alb) 62.40, 5. Jeppesen (Dan) 61.96, 6. Ivakina (Rus) 61.52, 7. Tilea (Rom) 61.52, 8. Ingberg (Fin) 60.72, 9. Rantanen (Fin) 60.34, 10. Strašek (Slo) 60.26, 11. Lopez (Kuba) 60.04, 12. Stone (Avs) 59.52.

Renata Strašek bo jutri nastopila v finalu (Foto B. Reya)

TENIS / RAZNI TURNIRJI

Costa boljši od Thomasa Musterja

V Los Angelesu v finalu Thomas Enqvist in Michael Stich - 20-milijonski račun Petra Grafa

KITZBÜHEL - V finalu odprtega teniskega prvenstva Avstrije v Kitzbühlu je Spanec Alberto Costa presenetljivo premagal domačina Thomasa Musterja s 4:6, 6:4, 7:6 (7:3), 2:6 in 6:4.

V polfinalu moskega teniskega turnirja v Los Angelesu z nagradnim skladom 328.000 pa je izpadel prvi nosilec Hrvat Goran Ivanisevič. S 6:7 (3:7), 6:4 in 6:4 ga je premagal peti nosilec Sved Thomas Enqvist. V drugem polfinalu je Nemec Michael Stich premagal Svicarja Jakoba Hlaska s 6:2 in 6:4. Enqvist je Ivaniseviča premagal že drugič v zadnjih 14 dneh. Hrvat bo za uteho nastopil v finalu dvojic, saj sta v polfinalu skupaj z Američanom Scottom Davisom s 7:6 (7:3) in 7:5 premagala južnoafriško dvojico Piet Norval-Marcus Ondruska. V drugem polfinalu posameznikov je Stich potreboval le dobro uro, da je strl odpor Hlaska, sicer 90. igralca sveta. Nemec je odlično serviral. Njegov prvi servis je bil kar 87-odstotni, kar dokazuje, da je v odlični formi. Na tem turnirju se ni izgubil niza.

V finalu ženskega teniskega turnirja v San Diegu pa se bosta pomerili druga nosilka Spanka Conchita Martinez in deveta nosilka Lisa Raymond. Martinezova je v polfinalu premagala tretjo nosilko Francozinjo Mary Pierce (na sliki AP) s 6:1 in 6:3, Raymondova pa drugo Francozinjo Sandrine Testud s 6:4, 6:3.

Medtem pa v teniskem svetu se vedno odmeva aretacija očeta Steffi Graf. Glavni vzrok za priprtje Petra Grafa je bil bančni račun

v Vaduzu. »Na račun je bilo v preteklih letih vplačanih in pozneje dvignjenih več kot 20 milijonov nemških mark,« piše Der Spiegel. Denarja na banki v Liechtensteinu Peter Graf po poročanju magazina ni prijavil davčni upravi. Prvič po zaprtju svojega očeta, to se je zgodilo preteklo sredo, se je oglasila tudi Steffi Graf. V pogovoru za nemško televizijo ARD je povedala, da bo kljub davčni aferi, v kateri je soobtožena za utajo, nadaljevala svojo športno pot in da ni nikoli niti pomislila, da bi jo zaradi tega končala. Der Spiegel v nadaljevanju

piše, da ni znano, kam je Peter Graf prenesel denar iz Vaduza, tega pa naj ne bi za zdaj vedeli niti preiskovalci. Zelo strog pa je bil v primeru Graf preiskovalni sodnik, ki je zavrnil kavcijo v višini dveh milijonov mark. Peter Graf je bil pri njem na zaslišanju kar pet ur. Po zaslišanju je Graf dejal, da si nima nice sar očitati in da je placal, kar je moral placati. Natančnejši podatki o primeru Graf za zdaj ni. Peter Graf je se vedno v priporu, njegovi odvetniki, prav tako pa tudi odgovorni sodnik in državni tožilec, so bili nedosegljivi.

KOŠARKA / SPOR V NBA

Pritožba vodstva lige zaradi nedovoljenega vmešavanja managerjev igralcev

Obtožbe tudi na račun Jordana in Ewinga - Bo pritožba uspešna?

NEW YORK - Vodstvo ameriške profesionalne košarkarske lige NBA se je na državnem odboru za delovne odnose pritožilo proti nedovoljenemu vmešavanju managerjev v delovna pogajanja med vodstvom NBA in igralci. Vodstvo lige s to potezo poskuša izničiti zavrnitev njihovega predloga delovne pogodbe, katero je odbor za delo potrdil letos junija in obtožuje managerje igralcev ter nekatere košarkarje med drugim tudi Michaela Jordana in Patricka Ewinga za nezakonit poskus prevzema nadzora nad pogajanjem med sindikatom igralcev in NBA. Odvetnik Jeffrey

Kessler, ki zastopa igralce, je povedal, da je pritožba popoln nesmisel in nima nobene možnosti za uspeh. V pritožbi med drugim piše, da so managerji prisilili igralce, da zavrnejo delovno pogodbo v obliki, ki jim jo je nudila NBA. Po Kesslerjevih besedah je to otroški poizkus vodstva lige, ki je v dogovoru z vodstvom sindikata košarkarjev NBA igralcem poskusala vsiliti nepošteno pogoje za podpis igralnih pogodb. Igralci, ki so nezadovoljni s sindikalnim vodstvom in vodstvom NBA, bodo 30. avgusta in 7. septembra odločili o legitimnosti sindikata igralcev NBA.

NOVICE

V španski prvi ligi 22 klubov?

BARCELONA - Španska vlada je športnemu svetu Spanije uradno priporočila, naj se prva nogometna liga od sedanjih 20 razširi na 22 klubov. Svet bo o tem vprašanje odločil že danes. Vlada se je za priporočilo odločila potem, ko je španska nogometna zveza kluba Seville in Celto zaradi neizpolnjevanja finančnih obveznosti do nogometne zveze, ki po novem zakonu vse klube obvezuje, da nakazejo 5 odstotkov svojega letnega proračuna na poseben račun kot jamstvo, iz prve lige poslala v tretjo. Tisoci navijačev obeh klubov, ki sta se uvrstila v tekmovalje za pokal evropske nogometne zveze (UEFA), so zaradi te odločitve pripravili hude proteste, katerim je sledil odstop predsednika Seville Luisa Cuervasa. Namesto teh dveh klubov sta v prvi ligi ostala zadnjevrščena Valladolid in Albacete, ki menita, da sta upravičena na obstoj v ligi, tudi če se kaznovana kluba vrneta.

Caniggia bo le zaigral za reprezentanco

BUENOS AIRES - Claudio Caniggia je izjavil, da je pripravljen igrati za argentinsko reprezentanco, če ga bo zvezni selektor Daniel Passarella pozval. Kot je znano, med temperamentnim napadalcem in selektorjem ni velikega »sožitja«. Passarella je pred časom dejal, da Caniggie ne bo pozval v reprezentanco, če si ne ostriže dolgih las. Sedaj pa kaže, da je argentinski selektor le bolj popustljiv.

Gladovna stavka navijačev Seville

SEVILLA - Približno 100 Sevillinih navijačev je včeraj začelo z gladovno stavko, ker je španska nogometna zveza zaradi finančnih neregularnosti kaznovala njihov klub z izpadom iz lige. Ukrep španske zveze je že izval veliko ogorčenje v Seville, saj je kar 25.000 navijačev protestiralo na ulicah in proti kazni je posegel celo sam Sevillin skof.

PRIMO NEBIOLO / ŽE OD LETA 1981 NA ČELU IAAF

Atletika Nebiolu precej dolguje

Italijan ima največ zaslug, da je atletika takšna kot je - SP njegova zamisel

Juan Antonio Samaranch na prestolu Mednarodnega olimpijskega odbora, Joao Havelange se vedno nesporno prvi mož FIFE in tudi Primo Nebiolo »boss« IAAF-a mednarodne atletske zveze bolj kot kdajkoli prej. Na čelu treh največjih športnih organizacij na svetu so pravi dedki, tako po dejanski starosti kot po njihovem staležu na predsedniškem mestu.

Vsak ima o teh »diktaturah« lastno mnenje, toda če je recimo na Havelangev račun padlo veliko kritik, se nad delom, ki ga je opravil Primo Nebiolo ne moremo pritoževati. Res, v doledenem trenutku, po odkritju znamenitega »primera Evangelisti« (italijanskemu skakalcu v daljino so na SP v Rimu leta '87 darovali nekaj centimetrov, da se je uspel prebiti na tretje mesto), je kazalo, da se bo ves svet podrl na Nebiolo. Se pred kratkim se je branil obtožbe, da je prejel podkupnino za obnovo olimpijskega stadiona v Rimu. Ta izredno raznolika osebnost pa je pravzaprav najbolj zaslužna, da je današnja atletika takšna, kakršna je: vseeno privlačna, čeprav manj amaterska in cedalje bolj potrošniška. Dobro ali slabo? Kdo ve, ostaja dejstvo, da je to dandanes tendenca vsakega množičnega športa in atletika se je hooes nočes morala in znala temu prilagoditi.

Predvsem je Nebiolo človek, ki se je znal vedno znajti v pravem trenutku na pravem mestu. Med vojno se je po kapitulaciji Italije pridružil partizanom in po koncu vojne dobil visoko odlikovanje oziroma odgovorno nalogo glavnega inšpektorja italijanske vlade za Piemont. Kariero športnega funkcionarja je začel v univerzitetnem športnem društvu CUS Torino, kjer je leta 1953 postal predsednik. Samo osem let kasneje je bil predsednik Svetovne zveze športa univerz in v tej vlogi bil pobudnik za Univerziadi, ki sta v letih 1959 in 1970 bili v njegovem rojstnem mestu Turinu. Od leta 1969 je bil dvajset let predsednik FIDAL-a, italijanske atletske zveze, ki je pod njegovim vodstvom dosegla zavidljivo organizacijsko in finančno podlago. Zdaj je od tega zal ostalo bolj malo. Clan glavnega odbora IAAF je postal leta 1972, leta 1981 je bil prvič izvoljen za predsednika, na minulem zasedanju, ki je bilo med tednom pa je bil na tem mestu potrjen že četrtič.

Kdo je pravzaprav »atletski Nebiolo«? Zbrali smo nekaj njegovih

misli: zaradi doslednosti, s katero jih je znal uveljaviti, dejansko predstavljajo linijo IAAF-a zadnjih petnajstih let.

O razvoju atletike

»Nekoč je bila atletika domala omejena na elitne družbene razrede, v zadnjih petnajstih letih pa si je IAAF prizadevala za to, da bi se naš sport čimbolj razširil in da bi skozi manjše prireditve v atletiko stopilo čim večje število držav. Baje se 200 milijonov ljudi bavi z atletiko: nujno je, da s številnimi visokorazrednimi tekmovanji nudimo potencialnim zvezdam možnost, da pridejo na dan. Kritik na naše delo ni manjkalo. Osebnost sem mnenja, da s sirjenjem katerekoli panoge marsikomu mečeš polena pod noge in si zato tem bolj izpostavljen.«

ZDA in Evropa

»V ZDA preživlja atletika krizo in tudi v Evropi ni novih mladih atletov na obzorju. Toda atletika k sreči ni samo ZDA in Evropa, čeprav njihove tradicije ne gre zanikati. Atletika je sport, ki zahteva velik napor in nemajhne žrtve, zato je v ameriški in evropski družbi scasoma postala manj popularna. Toda nacrtno in uresničujemo pobude, ki naj bi spodbudile mlade k atletskemu udejstvovanju. Da se zanimanje v Evropi spet vzpenja, kaže dejstvo, da je za naslednje SP kandidiralo kar sedem mest: Atene (kjer SP dejansko bo, op. ur.), Split, Rim, Helsinki ter španska Sevilla, Madrid in Barcelona.«

O »bivšem Vzhodu«

»Med obdobjem mojega predsedstva je po svetu prislo do številnih socialnih in političnih sprememb, zlasti seveda v nekdanjem vzhodnem bloku. Tu je športno dejavnost v veliki meri podpirala država in po razpadu tega sistema je IAAF izdelala program, ki ima namen organizacijsko in finančno pomagati novim realnostim. Po nekaj letih že lahko zasledimo prva znamenja, da smo si stvar pravilno zamislili.«

O svetovnem prvenstvu

»Ko sem postal predsednik mednarodne atletske zveze nismo imeli svetovnega prvenstva, zdaj ga imamo in zanimanje zanj vedno bolj raste. Za SP v Stuttgartu smo vsi bili

mnenja, da je bilo daleč najboljšje, tako po rezultatih kot organizaciji in da ne bo lahko narediti se kaj boljšega. Zdaj seveda upam, da bo to uspelo Göteborgu.«

O dopingu

»Doping ni izključno problem atletike, temveč športa nasploh in torej vseh organizacij, ki sport vodijo. Glede tega lahko trdim, da je IAAF kot ena izmed prvih začela z bojem proti dopingu: tako s številnimi kontrolami, kot tudi z obveščanjem o škodljivih posledicah jemanja pozivil. Vsekakor gre za problem, ki ga ni lahko rešiti, sicer bi mi morda rešitev že našli... Trenutno se moramo sprijazniti z dejstvom, da za doping kontrole potrosimo ogromno denarja (samo ZDA, Francija, Rusija, Italija in Nemčija so v ta namen »požgali« 39 milijonov dolarjev), ki bi ga lahko porabili drugače.«

O svojem delu

»Veliko stvari sem uresnil, se več mi jih ni uspelo. V življenju je pač tako, da veliko stvari obzaluje. Prispeval sem k uresnitvi svetovnega prvenstva, ki je zaradi težav v MOK glede delitve zaslužkov eden izmed glavnih virov dohodka za atletsko gibanje. Povečali smo število mitingov in ovrednotili protagoniste, atlete. Nekateri so mnenja, da smo vse te korake opravili se preveč hitro in dejansko moramo paziti, da ne postanemo kot recimo tenis »sužnji« sponzorjev.

Ce se povrnem k sporu z MOK-om: olimpijske igre so zdaj izmenično letne in zimske vsaki dve leti, to se pravi, da se trg manjša MOK-u v korist in posameznim zvezam v skodo.«

O uvedbi profesionalizma

»Mnogi so začeli o tem razmišljati, ker je atletika veliko napredovala. Toda za to se ni napačil čas in verjetno o tem tudi za bodoče ni umestno govoriti, ker sestavlja atletiko več različnih realnosti. Profesionalizem in komercializacija športa imata sicer dobre, a tudi slabe lastnosti. Korak nazaj je večkrat nemogoče ali pa zelo škodljiv, zato je treba vse to še posebno podrobno preučiti.«

Dimitrij Krizman

KOLESARSTVO / LEEDS CLASSIC

Maximilian Sciandri prepričljivo najhitrejši

V skupni uvrstitvi za svetovni pokal vodi Museeuw

LEEDS - Max Sciandri, Italijan z britanskim državljanstvom, je včeraj dobil 233 km dolgo klasično dirko Leeds Classic, ki je veljala tudi za svetovni pokal. Sciandri je na cilj pripeljal sam s 44 sekundami prednosti pred Italijanom Robertom Carusom in Albertom Ellijem. Oba Italijana sta po 180 kilometrih pobegnili iz skupine petih ubežnikov, toda Sciandri je oba ubežnika ujel, ko sta prisla v Leeds, kjer so morali kolesarji odpeljati se tri 8 kilometrov dolge kroge po mestnih ulicah. V zadnjih kilometrih je Sciandri okrepil ritem, Caruso in Elli pa nista imela dovolj moči, da bi lahko ustrezno odgovorila na njegov napad. Vodilni v skupni uvrstitvi za svetovni pokal, Belgijec Johan Museeuw je osvojil peto mesto in vodstvo v skupni uvrstitvi se povečal.

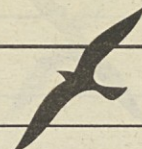
Sciandri, ki v Italiji ni prišel v ekipo za svetovno prvenstvo, se je zato odločil za britansko kolesarsko licenco in bo tako najbrž lahko na SP nastopil za Veliko Britanijo. Ima namrec tudi britansko državljanst-

vo, ker se je rodil v Angliji kot sin italijanskih izseljencev.

Naslednja dirka za svetovni pokal bo v soboto San Sebastian Classic.

Vrstni red: 1. Maximilian Sciandri (VB - MG) 6 ur 20 sekund; 2. Roberto Caruso (Ita) + 44; 3. Alberto Elli (Ita) isti cas; 4. Fabio Baldato (Ita) + 53; 5. Johan Museeuw (Bel); 6. Laurent Jalabert (Fra); 7. Andrej Cmil (Rus); 8. Maurizio Fondriest (Ita); 9. Gian Matteo Fagnini (Ita); 10. Mauro Bettin (Ita); 11. Andrea Ferrigato (Ita); 12. Arvis Piziks (Lat); 13. Rolf Aldag (Nem); 14. Gianluca Bortolami (Ita); 15. Jens Heppner (Nem); 16. Paolo Lanfranchi (Ita); 17. Stefano Colagè (Ita); 18. Gianluca Gorini (Ita); 19. Marco Milesi (Ita); 20. Frank Vandembroucke (Bel) itd. vsi v času Baldato.

Vrstni red za svetovni pokal: 1. Museeuw (Bel) 124 točk; 2. Mauro Gianetti (Svi) 100; 3. Jalabert 86, 4. Cmil 79, 5. Baldato 77, 6. Fondriest 72, 7. Michele Bartoli (Ita) in Sciandri 65, 9. Franco Ballerini (Ita) 58, 10. Francesco Frattini (Ita) 50 itd.

BOJ ZA DELEŽE V AMERIŠKEM TV-IMPERIJU

Ted Turner hoče kupiti mrežo CBS

S tem bi ponagajal tekmecema

Lastnik CNN Ted Turner si znova prizadeva odkupiti eno od največjih ameriških TV-omrežij. Januarja je propadel poskus, da bi si prilastil NBC. Zdaj pa se Turnerjev medijski koncern TBS, pri katerem ima sam 62 % delnic, bojuje za odkup produkcijske hiše King World. To naj bi mu omogočilo, da bi se pozneje lahko polastil tudi velikega omrežja CBS. V koncern TBS sodijo informativna kanala CNN, več kabelskih kanalov in filmskih studiev.

Z nakupom King Worlda, za katerega naj bi Turner plačal 1,9 milijarde dolarjev, bi lahko podjetnik iz Atlante izpopolnil svojo programsko ponudbo in se približal svojemu dolgotrajnemu cilju, da bi končno osvojil se eno od največjih omrežij. Hkrati pa bi si Turner pridobil tudi filme in nanizanke, ki so v njegovi lasti - lani so jih odkupili največ v ZDA. Združitev s producentno hišo bi obojim znižala stroške poslovanja, resila pa bi tudi naporne dolgove producen-

ta.

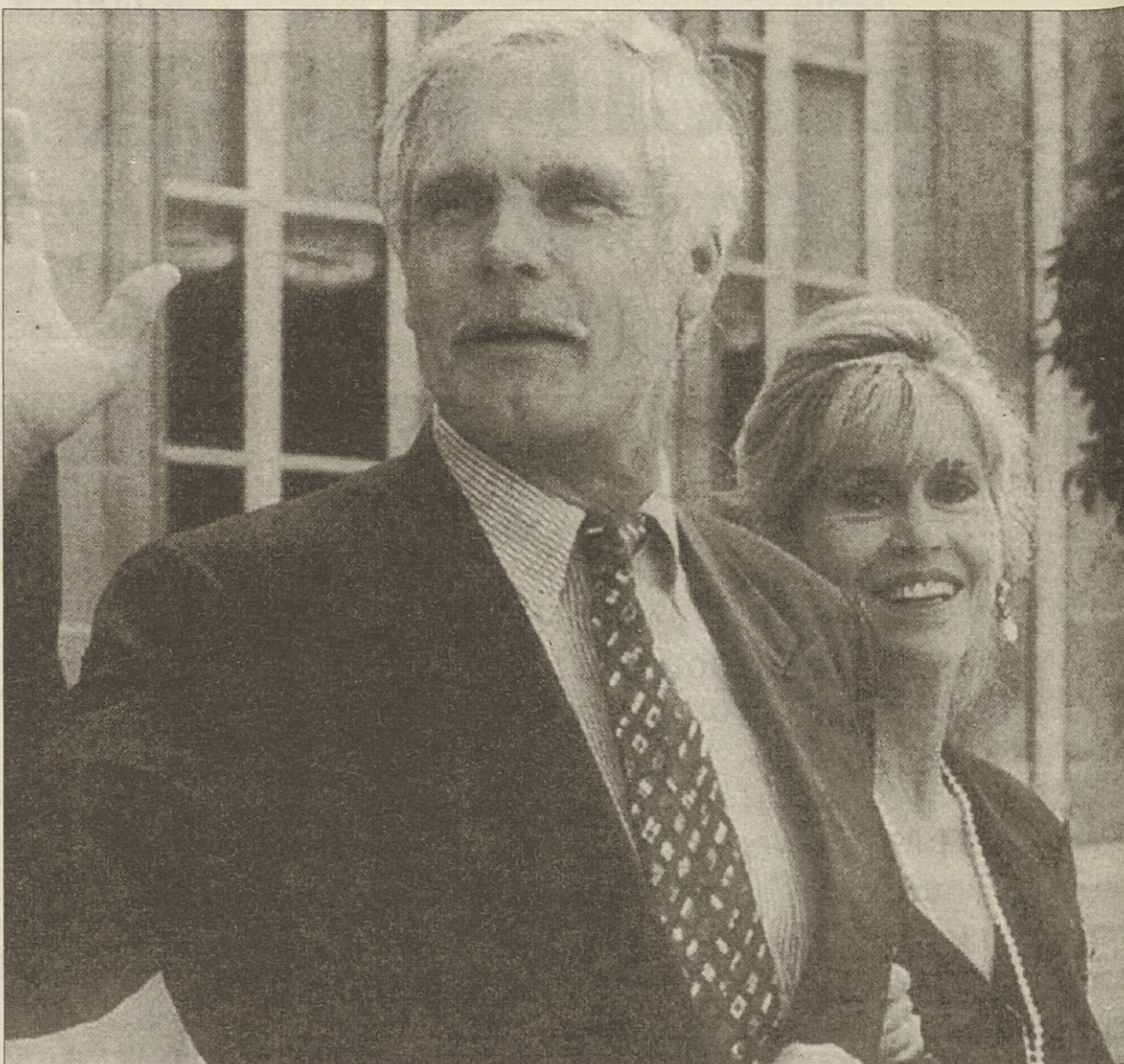
S skupnimi močmi bi tako zbrali kakšne tri milijarde dolarjev gotovine, s katerimi bi lahko sli v boj za nakup CBS. V ZDA se takšne transakcije odvijajo pretežno v gotovini, vrednost CBS pa ocenjujejo na 5,3 milijarde dolarjev.

Z nakupom King Worlda bi Turner tudi nekoliko ponagajal največjima tekmecema, ameriskemu Viacomu in medijskemu mogulu Rupertu Murdochu, ki se prav tako zanimata za CBS. Predsednik CBS Lau-

rence Tisch se naprej zagotavlja, da svoje družbe nikakor ne namerava prodati Turnerju, ki jo je hotel kupiti že leta 1985.

Ce se mu nakup tudi tokrat ne bi posrečil, namerava Turner odkupiti 18,4 % delnic svojega podjetja, ki jih je prodal tekmecu Time Warnerju. Vrednost tega paketa delnic ocenjujejo na milijardo dolarjev. Letos pričakujejo pri TBS 20-odstotno rast prihodka - skupaj 3,4 milijarde dolarjev in dobiček 600 milijonov dolarjev (lani 440 milijonov).

Medtem so sklenili ustanoviti novi program CNN - tako imenovani CNN Financial Network, ki bo začel oddajati januarja 1996, oddajali pa ga bodo na enem od kabelskih omrežij, za zdaj le v ZDA.

Lastnik CNN Ted Turner (na sliki z ženo Jane Fonda) želi razširiti svoj medijski imperij

VELIKA BRITANIJA

Programi BBC razburjajo celo pregovorno hladno javnost

Upravni odbor naj ne bi bil primerno sestavljen - Kdo so člani

BBC je zadnje case delezen cedalje večjega števila kritik in polemik o svojih programih, ki razburjajo celo hladno britansko javnost. Dolgo časa je bila predmet javne polemike sprememba programskih časov (ali sheme objavljanja posameznih televizijskih oddaj), pred kratkim pa je dvignil prah doku-

mentarec o invalidnih prostitutkah. V nizu prikazov o spolnosti so namreč prikazali tudi prostitutko s cerebralno paralizo in neko drugo z lupozno boleznijo, kar so kritiki ocenili kot vrhunec neokusa in novinarske neeticnosti.

Neodvisno združenje gledalcev in poslušalcev ocita BBC, da je v lani

objavil kar 293 prizorov nasilja in 122 prizorov, povezanih z mamili - v 64 filmih in drugih oddajah, s tem pa naj bi prekršili stroge britanske predpise. Pristojnemu ministru za kulturno dediščino Stephenu Dorellu pa so poslali še obširno obrazložitev omenjenih »neokusnih prizorov«.

Da bi bila mera polna, je za nameček eden od nekdanjih vodilnih uslužbencev BBC javno zahteval odpoklic sedanjega upravnega odbora BBC. Colin Shaw, nekdanji tajnik tega organa, ki je medtem napredoval na položaj ene od številnih nadzornih ustanov - postal je predsednik sveta za radiotelevizijske standarde, meni, da so člani najvišjega upravnega telesa BBC izgubili sleherno verodostojnost in ugled, saj se sploh ne zmenijo za želje in potrebe občinstva. Po njegovem mnenju je upravni odbor tudi skrajno neprimerno sestavljen, saj je v njem najmanj ljudi iz srednjega sloja. Ze zato, pa tudi ker so nekateri tudi sami udeleženi v RTV-produkcijah, so bolj privrženi BBC kot pa kritični javnosti. Po mnenju nekega vplivnega kritika so izgubili zaupanje. Upravnemu odboru tudi ne morejo oprostiti, da je dopustil posebne prihodke generalnemu direktorju Johnu Birtu, kar je izzvalo velik skandal, zaradi katerega pa ni nihče odstopil.

Zato številni v Veliki Britaniji namesto sedanjega upravnega odbora predlagajo ustanovitev od BBC neodvisnega telesa, ki bi upravljalo hišo ter zbiralo predloge in pripombe javnosti.

Ko so hoteli slišati mne-

nje 72-letnega predsednika Marmaduka Husseya o teh obtožbah, ta ni našel časa, pa tudi ostali člani upravnega odbora BBC so za javnost trenutno uradno nedosegljivi.

Clane upravnega odbora volijo na zapleten način - po predlogu vlade in BBC jih, s soglasjem parlamenta, potrdi kraljica.

Predsednik upravnega odbora BBC, ki je najvišji organ javnega vpliva in upravljanja, je 72-letni Marmaduk Hussey.

Clani pa so: Lord Cock Hartcliffski, 66 let, podpredsednik. Nekdanji vodja laburisti-

Lord Cock Hartcliffski, podpredsednik upravnega odbora BBC

cnega poslanskega kluba v parlamentu, namestnik predsednika lordske zbornice.

Sir Kenneth Bloomfield, 64, nekdanji direktor javnih služb na Severnem Irskem, velja za predstavnika konservativcev.

Dr. Gwyn Jones, 47, nekdanji direktor agencije za razvoj Walesa, je predstavnik Walesa.

Anglikanski zupnik Norman Drummond, 42,

BBC ima tudi svoj grb

diplomant iz Cambridgea in mož ene od sorodnic ameriških Kennedyjev (lady Elisabeth Kennedy), predstavlja verske skupnosti.

Bill Jordan, 59, je predsednik sindikata inženirjev in tehnikov, delegat sindikatov. Lord Nicholas Gordon Lennox, 64, je nekdanji veleposlanik v Spaniji, član pomembne plemenske družine, ki se ukvarja z zunanjo politiko

in oddajanjem za tujino. Privržen naj bi bil tudi Skotski.

Margaret Spurr, 62, nekdanja ravnateljica sole v Boltonu, v upravnem odboru predstavlja znanost in izobraževanje.

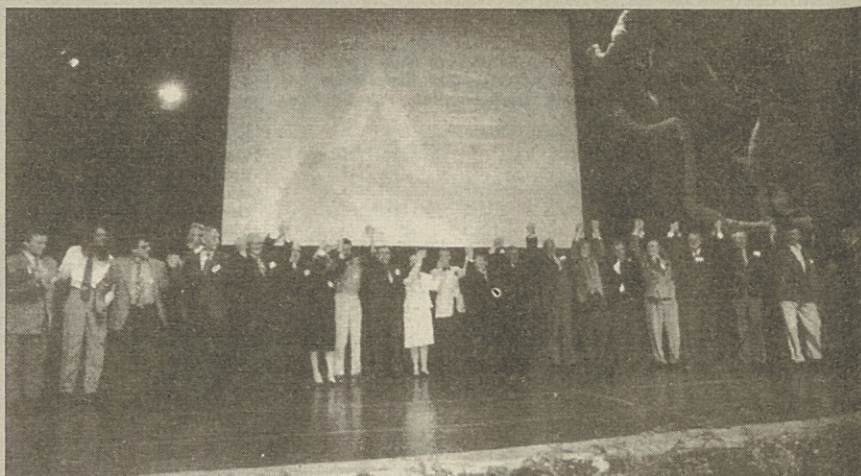
Janet Cohen, 55, direktorica banke Charterhouse, naj bi predstavljal gospodarstvo, poleg izobražbe v Cambridgeu pa si je pridobila tudi sloves avtorice kriminalk.

Večjezična televizija za štiristo milijonov gledalcev v Srednji in Vzhodni Evropi

Na pobudo medijskega trgovca madžarskega rodu, ki živi v Nemčiji, Josefa von Ferenczyja, so v Budimpešti, ob udeležbi velikega števila tujih povabljenec, ustanovili sklad, katerega cilj je oddajanje novega večjezičnega televizijskega programa - ALFA TV.

Večjezični TV-kanal naj bi dosegel kakšnih 400 milijonov gledalcev. Nacelno mu je pristopilo 25 držav, pretežno iz Srednje in Vzhodne Evrope (tudi Slovenija). V vsaki od teh držav od Albanije do Azerbajdzana in od Finske do Avstrije so ustanovili nacionalne podružnice. Sedež sklada je v Budimpešti, njegov častni predsednik pa je Ferenczy.

Le-ta je poudaril, da je v Evropi trenutno mogoče spremljati 241 satelitskih TV-programov, od tega pa

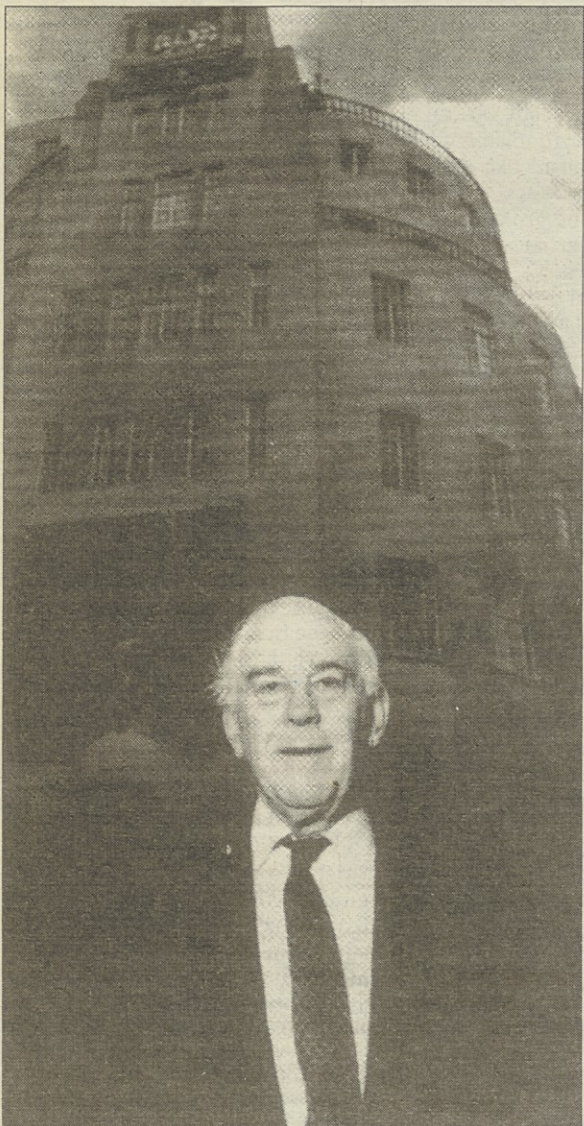
je 229 namenjenih zahodnim in le 12 vzhodnoevropskim javnostim. ALFA TV naj bi si prizadevala za dialog s sodobnimi sredstvi.

Oddajnik naj bi tudi »preglasil govorico sovratva in smrti« in namesto

nje spodbudil interakcijo informacij in pogledov, ki »bo iz sovražnikov in nasprotnikov oblikovala sode in prijatelje«. ALFA TV naj bi razen tega izrazala specifično samobitnost srednje in vzhodne Evrope. Projekt so doslej podprli

izključno zasebni vlagatelji, računajo pa tudi na državne subvencije udeleženi države.

Na sliki: S sklenjenimi rokami so v Budimpešti krstili nov večjezični TV-projekt ALFA TV, ki naj bi začel oddajati leta 1997

Predsednik upravnega odbora BBC Marmaduk Hussey

RAI 1

6.45	Jutranja oddaja Unomat-tina, vmes (7.00, 8.00, 9.00) dnevnik
9.30	Nan.: Ocetov pes
9.55	Film: La valle dei re (pust., ZDA '54, i. R. Taylor, E. Parker), vmes (11.00) dnevnik
11.30	Aktualno: Poletna oddaja Verdemattina
12.25	Vreme in dnevnik
12.35	Nan.: Gospa v rumenem
13.30	Dnevnik
14.00	Sedem dni v Parlamentu
14.30	Film: Lili (kom., ZDA '53, i. L. Caron, M. Ferrer, J.P. Aumont)
15.55	Mladinski variete Solletico-Pocitnice, vmes risanke in nanizanka
18.00	Dnevnik
18.15	Nan.: Alf
18.50	Variete: Poletje v Luna Parku
19.35	Vreme, dnevnik in šport
20.40	Film: Vacanze romane (kom., ZDA '52, i. A. Hepburn, G. Peck), nato aktualne zanimivosti Le migliori chiacchiere della serata
23.00	Dnevnik
23.05	Dok.: Messnerjeve Alpe - Monviso (4. del)
24.00	Dnevnik, horoskop in vreme
0.30	Danes v Parlamentu

RAI 2

6.30	Nad.: Atto d' amore
7.00	Dok.: Tisoč mojstrov
7.20	Dok.: V kraljestvu narave
8.00	Protestantizem
8.30	Variete za najmlajše
9.55	Nan.: Saranno famosi
10.45	Nad.: Secrets
11.30	TG2 - 33, rubrika o medicini, 11.45 Dnevnik
12.00	Nan.: L' arca del dott. Bayer
13.00	Dnevnik in vreme
13.40	Variete: Quante storie Disney, risanke
14.15	Nad.: Paradise Beach, 14.45 Santa Barbara
15.30	Dnevnik
15.35	Nan.: La grande vallata, 17.25 Zdravnik med medvedi, vmes (17.20) dnevnik
18.10	Sport in vreme
18.35	Sereno variabile
18.50	SP v atletiki
19.45	Dnevnik in sport
20.20	Risanke: Go-Cart
20.40	Nan.: Ispettore Derrick
21.45	Variete: Se rinasco
23.30	Dnevnik in vreme
24.00	Avtorska glasba
1.05	Sport: jadranje
1.30	Nan.: Komisar Kress

RAI 3

6.00	8.30 Jutranji dnevnik
8.30	Videosapere
9.10	Film: In viaggio con la zia (kom., ZDA '72)
11.00	Dok., vrtnarstvo, potovanje po Italiji, narava
12.00	Dnevnik
12.05	Film: La più grande avventura (pust., ZDA '39)
14.00	Dezelne vesti, dnevnik in vreme
14.30	Sport: motokros, jadranje, mountainbike, beach rokomet
16.30	Dok.: Stra' Giulia (1.)
17.00	SP v atletiki, vreme
19.00	Dnevnik, izdelne vesti
19.40	SP v atletiki
20.30	Dok.: V kraljestvu narave (vodi G. Celli)
22.30	Dnevnik, izdelne vesti
22.55	Nan.: In famiglia con gli amici
23.50	Operne arije in zgodbe: L' amore è un dardo
0.30	Dnevnik, pregled tiska, nočna kultura, vreme
1.00	Variete: Fuori orario

RETE 4

7.20	Nan.: Tre nipoti e un nipote
7.45	Nad.: Manuela, 8.30 Il disprezzo, 9.35 Rubi, 10.30 La donna del mistero 2, 11.15 Senza peccato, 12.20 nan. La casa nella prateria, vmes (11.25, 13.30) dnevnik
14.00	Nad.: Sentieri
14.50	Film: Lazzarella (kom., It. '57, i. A. Panaro, M. Girotti, D. Modugno)
17.00	Nan.: Donne pericolose, 18.00 A cuore aperto, 19.30 Love Boat, vmes (19.00) dnevnik
20.45	Nad.: Perla nera
22.30	Film: Mafioso (dram., It. '62, r. A. Lattuada, i. A. Sordi, N. Bengell), vmes (23.30) dnevnik
0.30	Pregled tiska
0.45	Koncert
1.55	Nan.: Hisa v preriji

CANALE 5

6.00	Na prvi strani
9.00	Nan.: Casa dolce casa
9.30	Film: I prepotenti (kom., It. '58, i. A. Fabrizi)
11.30	Nan.: Una bionda per papà, 12.00 Robinsonovi, 12.30 Casa Vianello
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Aktualno: Lezioni private (vodi V. Sgarbi)
13.40	Nad.: Beautiful, 14.10 Amarsi
15.00	Nan.: Pappa e ciccio, 15.30 La tata
16.00	Otroska variete
18.00	Kviza: OK, il prezzo è giusto!, 19.00 La ruota della fortuna
20.00	Dnevnik TG 5, vreme
20.25	Variete: Paperissima
20.40	Nogomet: Bayern München-Milan
22.30	Dnevnik TG5
23.00	Nan.: X-Files
24.00	Dnevnik

ITALIA 1

6.30	Otroski variete
11.30	Nan.: Le strade di San Francisco
12.25	Odpri studio, 12.45 Fatti e misfatti, 12.50 Sport studio
13.00	Otroski variete
15.00	Film: Una folle estate (kom., ZDA '86, i. J. Cusack, D. Moore)
17.00	Nan.: Magnum P.I., 18.00 Tarzan
18.20	Variete: Bravissima
18.30	Nan.: Hawaii Paradise
19.30	Odpri studio, vreme, 19.50 Sport studio
20.00	Variete: Nati per vincere
20.40	TV film: Una magica mamma (fant., ZDA '92, i. C. Camp, D. Salinger)
22.40	Festival Giffoni
23.10	Film: Scommesse al college (kom., ZDA '89)
1.15	Italija 1 sport
1.45	Variete: Bravissima

TELE 4

13.30	19.30, 21.55, 0.10 Dogodki in odmevi
20.30	Nan.: La legge di McCain, 21.20 Maguy

MONTECARLO

14.00	18.45, 20.25, 22.30, 24.00 Dnevnik, 13.30 Sport
14.10	Film: Tamburi sul grande fiume (pust., VB '63)
16.00	23.05 SP v atletiki
20.35	Film: FFSS, cioè Che cosa mi hai portato

RAI 3

slovenski program

(poskusna oddaja)

20.25	Risanka-Filip
20.30	Dnevnik

SLOVENIJA 1

09.30	Videostrani
09.40	Malo angleščine, prosim
09.40	Tatjana in Davor, pon.
10.05	Zlati cekin, 1. oddaja
10.40	Kapitan Power, ameriska nanizanka, 7/22
11.05	Znanje za znanje, učite se z nami
11.30	Popoln petek, angleški film
13.00	Poročila
13.05	Sportni pregled, ponovitev
15.50	Umetniški večer, ponovitev
16.50	Obzorja duha
17.20	Dober dan, Koroska
18.00	TV dnevnik 1
18.05	Radovedni Tacek: Pastir
18.15	Prgišce priljubljenih pravljič, 12/13 del
18.35	Kate in Allie, 1. del angleške serije
19.05	Risanka
19.22	Zrebanje 3x3
19.30	TV dnevnik 2, vreme, šport
20.05	Stranski učinki, 6/13 del
20.45	Med življenjem in smrtjo, angl. dok. oddaja
21.35	Radensko polje med poplavo in sušo
22.00	TV dnevnik 3, vreme
22.20	Sport
22.20	Sova
22.20	Seinfeld, 6/18 del ameriške nanizanke
22.45	Seaquest, 9. del serije

SLOVENIJA 2

13.00	Euronews
13.30	Utrip, ponovitev
13.45	Zrcalo tedna, ponovitev
14.00	Zakladi sveta: Indonezija, francoski pustolovski kviz, 6. oddaja
15.25	Sova, ponovitev
17.00	Göteborg: SP v atletiki, prenos
21.20	Moja zgodba: Oče neznan, franc. nanizanka Po raziskavi Michele Le-loup
19.40	Igrajo: Nadide Spinoza, Herve Laudiere, Bruno Devolder, Catherine Retore in drugi.
23.00	Brane Rončel izza odra

KANAL A

10.00	Spot tedna
12.15	A - shop, Spot tedna
17.20	Spot tedna, A shop
17.55	Klasična video glava, ponovitev
18.45	A - shop
19.00	Vreme
19.10	Luc svetlobe, 484. del ameriške nadaljevanke
20.00	Alica v glasbeni deželi, oddaja
20.30	Dežurna lekarna, 38. del spanske humoristicne nanizanke
21.00	Vreme
21.05	Cisto pravi gusar, slovenski film
22.55	Obalna straža, ponovitev
00.05	Spot tedna, A - shop

Koper

16.00	Euronews
18.00	Slovenski program: Studio 2 - sport
18.45	Primorska kronika
19.00	TV dnevnik, Vse danes.
19.25	Lutkovne zgodbe, otroška oddaja
20.30	SP v atletiki, Göteborg - pregled, Komen.: Sandro Vidrih
21.00	Ponedeljkov sportni pregled
22.15	Vsedenes - TV dnevnik
22.30	Slovenski program Sportni ponedeljek
23.00	Dannyjev skrivnostni svet

Avstrija 1

09.00	Ulice San Franciska, ponovitev
09.50	MacGyver, ponovitev
10.40	Vesoljska ladja Enterprise, ponovitev
11.30	Kronika: 7.25 Zvezdni pregled, 8.40 Koledar prirediteljev, 9.35 Popevki tedna; 11.05 Obvestila; 12.00 Opoldne; 14.00 Drobti-lice; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.50 Šport; 18.00 Študentski rock; 19.30 Ameriška country lestvica; 20.00 Popolnarih 40; 22.20 V soju zarometov.
16.25	MacGyver, zadnji del: Slepo zaupanje
17.10	Strašno prijazna družina Semkaj z bogatimi dekletimi
17.35	Zlata dekleta
18.05	Nenavadni par: Lepa polomija
19.00	Pri Huxtablovih: Sanjska služba v Afriki
19.30	Cas v sliki, vreme
19.53	Vreme
20.00	Pogledi od strani
20.15	Moj sofer, ameriška komedija, 1986
22.55	Stolp smrti, ameriški TV triler, 1975
23.25	Cas v sliki
23.55	Revolvers iz Wyominga, ameriški vestern, 1962
01.20	Strašno prijazna družina, ponovitev
01.50	Vsak dan s Schiejom, ponovitev
02.50	Dobrodošli v Avstriji

Avstrija 2

10.05	Formula smrti, nemško-francoska kriminalka, 1959
12.00	SP v lahki atletiki, posnetek tekmovanja prejsnega dne
14.25	Doktor Trapper John, otroci so njegovo življenje
15.10	Umor, je napisala, išče se dedič
16.00	Vsak dan s Schiejom
17.00	Cas v sliki
17.05	Dobrodošli v Avstriji
18.55	Kuharski mojstri
19.00	Zvezna dežela danes
19.30	Cas v sliki
19.53	Vreme
20.15	Vaski zdravnik: Ljubezen pride in odide
21.10	Tema
22.00	Cas v sliki 2
22.30	Ob pol enajstih
23.05	The Making Of Fidelio, reportaza o postavitvi Beethovnovih oper na festivalu v Bregenzu.
23.05	Henrik V, britanski film, 1989; Režija: Kenneth Branagh
01.30	Pogledi od strani, pon.
01.35	Videonoc

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Kronika; 8.05 Radio plus; 9.35 Turistični napotki; 10.30 Pregled slov. tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Osmrtnice; 14.30 Poslovne informacije; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.15 Varnostna kultura; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Sotočja; 21.05 Zaplešite z nami; 22.30 Informativna oddaja v tujih jezikih; 22.40 Sansoni; 23.05 Nokturno.

Slovenija 2

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 7.25 Zvezdni pregled; 8.40 Koledar prirediteljev; 9.35 Popevki tedna; 11.05 Obvestila; 12.00 Opoldne; 14.00 Drobti-lice; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.50 Šport; 18.00 Študentski rock; 19.30 Ameriška country lestvica; 20.00 Popolnarih 40; 22.20 V soju zarometov.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 8.05 Glasbeni ponedeljek; 15.00 Pihalne godbe; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Divertimento; 17.00 Nove glasb. generacije; 18.05 Slov. glasbena ustvarjalnost; 19.30 Operni koncert; 20.00 BBC škotski simf. orkester; 22.00 Intermezzo; 22.25 Komorni studio; 23.55 Utrinek.

Radio Koper (slovenski program)

8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika, 7.30 Pregled tiska; 7.40 OKC obveščajo; 7.45 Evergreen; 8.15 Na rešet; 9.00 Servisne informacije; 9.10 Glasb. rubrika: Od vrha do dna; 9.50 Odgovori na vprašanja; 10.45 Kviz rubrika; 11.00 V podaljšk; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Daj, povej... kontaktna odd.; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.00 Parlamentarna kronika; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Poletni bla-bla radio; 21.00-24.00 Glasbeni izbor.

Radio Koper (italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.45 Prirediteljev; 8.05 Horoskop; 8.40 Telefonski kviz; 9.00 Pred naše mikrofone; 9.50 Izbirali ste; 10.00 Pregled tiska; 10.05 Edig Galletti; 10.35 Souvenir d'Italy; 11.00 Anni 60, ma non li dimostro; 11.30 Aktualnosti; 11.45 L' intervista; 12.00 Ballo è bello; 13.00 Glasba po željah; 14.50 Single tedna; 15.00 D'altro canto; 18.00 Bootleg; 18.45 Villa Ut; 20.00 RMI.

R. Glas Ljubljane

5.15, 8.15, 10.15, 13.15,

14.15, 17.15, 19.15 Novice; 7.00 Horoskop; 7.35 Vreme; 9.30 Kam danes; 11.00 Anketa; 12.00 BBC novice; 12.15 Novinarjev gost; 14.05 Pasji radio; 15.15 RGL komentira in obvešča; 16.00 Alpetour-Remont; 16.10 Spoznajmo se; 16.25 Nagradna uganka; 19.25 Vreme; 20.00 Kviz; 21.00 Moda; 22.00 Sršenovo gnezdo.

Radio Kranj

9.00, 14.00, 18.00 Gorenjska včeraj, danes, jutri; 5.30 Dobro jutro; 7.40 Pregled tiska; 9.10, 11.40 100 let Aljažvega stolpa; 10.40 Informacije o zaposlovanju; 12.30 Osmrtnice, zahvale; 12.40 Pometamo doma; 13.00 Pesem tedna; 13.20 Črna kronika; 13.40 Pometamo doma; 14.30 Točke, metri, sekunde; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Terenski studio; 18.10 Vsakdo svoje pesmi poje; 19.30 Večerni pr. - Glasba po izboru Z. Tomača; 22.00 Old Timer Shop.

Radio Maribor

6.00, 8.00, 10.00, 12.00, 14.00 Poročila; 17.00, 19.00 Dnevnik; 6.05 Kmetijski nasveti; 6.45 Pregled tiska; 7.00 Kronika; 9.05 Stajerske miniature; 10.05 Šport; 11.45 Info servis; 12.10 Mali oglasi; 13.00 Pod Persko gorco; 15.10 Kmetijski nasveti; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Želili ste; 18.00 Pokličite 101555; 20.00 Sotočje.

Radio Študent

0.00 RoboKak udarjal; 11.00 Radio Študent smo ljudel; 14.00 Recenzije & Napovedi (podlistki U. Eco); 15.00 OF; 19.00 TB; Folkarit; 20.00 Alter, Garbage; 24.00 Reprize

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Iz Četrkovih srečanj; Dr. Dorče Sardoc; 8.40 Slov. glasba, vmes (9.15) Pravilni kotiček; 10.10 Koncert centra za glasb. vzgojo E. Komei 15.5.95; 11.30 Odpri knjiga: Mesto v zalivu (B. Pahor, r. M. Kravos, 7.), nato orkestralna glasba; 12.00 Dogodivščine v Grand Canyonu, nato Country glasba; 12.40 MePZ Primorec-Tabor; 13.20 Kmetijski tednik; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Literarne podobe. Marko Kravos: Kratki časi; 15.00 Poletni mozaike; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Klasični album; 18.00 Ena se tebi je želja spolnila; 18.35 Revival; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja; 11.00 Horoskop; 12.45 VZPI-ANPI (pon.) Samo za Vas, Ostali Trst - L'altra Trieste; 18.00 Tedenski športni komentar.

Radio Koroška

18.10-19.00 Šmarjeta: Iz tradicije so pognali novi kulturni popki.

Darwin je imel prav

Vprašanje pa je, če so znanstveniki odkrili ostanke vseh prednikov, ali kateri še manjka

Ceprav ni nobene edine in osnovne razlike med človekom in zivaljo, to ni preprečilo mnogim, da bi jo poskusili poiskati. Ljudi so opisovali kot živali, ki izdelujejo orodje, razmišljajo, se smejiyo... K tem poenostavljanjem lahko dodamo še eno: človek je žival, ki se intenzivno in že neskončno dolgo sprašuje o svojem izvoru. Od leta 1856, ko so v Nemčiji odkrili lobanjo neandertalca, pa vse do danes se antropologi in arheologi v Afriki, Evropi in Aziji potijo ob izkopavanjih fosilnih ostankov, ki bi lahko odgovorili na temeljna vprašanja našega obstoja: kdaj, kje in kako je nastala človeška vrsta.

Vendar je vse, kar so doslej našli, ostanki manj kot dva tisoč naših prednikov. Iz te zbirke celjstnih kosti, zob in drugih fosilnih ostankov so si, skupaj z molekularnimi vzorci živih vrst, ustvarili sliko razvoja človeka od tiste točke pred 5 do 8 milijoni let, ko so se ljudje in simpanzi ločili od skupnega prednika. Ne vedo pa, ali fosili, ki so jih odkrili, predstavljajo vse ali le nekaj vrst hominidov v zgodovini. Najboljši način za rešitev tega vprašanja je primerjava vzorcev iz preteklosti s sedanjimi opazovanji. Danes lahko napovemo, koliko različnih vrst hominidov je najverjetneje živel v kateremkoli času, če vemo, kako razširjene so bile in koliko ozemlja danes zasedajo podobne vrste. Tej ugotovitvi dodamo ocene o tem, kako dolgo vsaka vrsta preživi in dobimo približno oceno o skupnem številu vrst hominidov, ki so živel pred petimi ali več milijoni let. Vendar tu nastaja težava. Za razlago redkih dokazov človeške evolucije morajo znanstveniki združiti hominide v rodove in vrste. Kako lahko vedo, kje se konca ena vrsta in začne druga? Fosilni ostanki nam ne povedo, katere skupine posameznikov so se med seboj razmnoževale, kar je značilnost, ki se jo pogosto uporablja za razlikovanje ene vrste od druge. Tako je klasifikacija delno subjektivna.

Ko se pojavijo prvi ljudje

Znanstveniki se delijo v dve skupini. »Združevalci« so tisti, ki v posamezno vrsto skušajo združiti čim več podobnih primerkov, druga skupina »ločevalcev« pa ustvarja nove kategorije, takoj ko vidi pomembno razliko med posameznimi primerki. Na srečo med obema skupinama obstaja srednja pot. Vsi se strinjajo, da je imel Charles Darwin prav. Človeško bitje, *Hominidae*, ima skupne prednike v afriških opicah. Vsi najstarejši znani fosili so iz Afrike, najstarejši je star celo 4, 4 milijona let. Manj stare najdbe dokazujejo, da so se hominidi razširili po Evropi,

Aziji, nato pa se v Avstralijo in Ameriko. Te najdbe tudi kažejo, da so bili hominidi postopno manj podobni opicam pred približno sto tisoč leti. Takrat so se pojavili prvi ljudje, ki bi se tudi danes lahko pomesali med ljudi, ne da bi povzročili splošno paniko.

Vsi paleoantropologi priznavajo najmanj dva rodova: zgodnjega avstralopitka, izključno v Afriki, in poznejšega homa, ki so ga najprej našli v Afriki, nato pa se po vsem svetu. Tu pa se konsenz konca. Poznamo dve obliki avstralopitka, imenovane: »vitki« in »robustni«. Prvi je imel lahko spodnjo celjust in gladko zaobljeno lobanjo, drugi pa debelo celjust z masivnimi zobmi in včasih grebenasto lobanjo. Zato nekateri ob vrsti homo prepoznajo se dve vrsti: vitki so avstralopitki, robustni pa parantropi, ločen rod.

Ločevanje fosilov hominidov v vrste je se bolj sporno. Najprej gre čisto za praktičen problem. Ker so dobri primerki izredno redki, paleoantropologom primanjkuje zanesljivih dokazov. Posebno redko so nedotaknjene lobanje, ki dajejo največ odgovorov. Obstaja pa tudi konceptualen problem. Hominidi so primati, moderne vrste primatov pa so izredno raznolike. Večina, kot na primer gorile in paviani, so spolno dimorfni - moški so veliko večji od žensk. Pri nekaterih drugih vrstah, kot so giboni, pa sta oba spola enako velika. Če torej zbirko fosilov razdelimo v dve kategoriji - v eno velike in v drugo majhne - bomo težko vedeli, ali imamo dve vrsti ali le eno spolno dimorfno.

Homo rudolfensis

Biologi klasificirajo hominide na številne načine, kar je delno tudi stvar okusa. Če gremo v skrajnosti, nekateri združevalci priznavajo manj kot deset vrst, medtem ko ločevalci zbirko fosilov delijo na desetine vrst. Bernard Wood, profesor anatomije na liverpoolski univerzi, je zdaj potegnil novo smer med obema skrajnostima. Preučil je obstoječe vrste in identificiral tiste značilnosti, ki zelo nihajo v eni sami vrsti, in tiste, ki ne. Ugotovil je, da v vrsti

eno - mno niha na primer širina obraza, medtem ko to

ne velja za višino ocesne votline in podrobnosti oblike zob.

Tako fosili, ki zelo nihajo v obliki zob, predstavljajo več kot eno vrsto. Čeprav je ta pristop precej natančen, bo zagotovo še naprej prihajalo do primerov, ko dokazi ne bodo omogočali natančne opredelitve. V takšnih primerih je Wood ločevalec.

Njegovo klasifikacijo

cu prepozna tudi tri vrste med našimi najbližjimi predniki. Iz »arhaičnega homo sapiensa je locil *Homo heidelbergensis*, ki je prednik tako neandertalca (*Homo neandertalis*), kot nas - homo sapiensa.

Ali poznamo že večino naših prednikov?

Klub temu pa ne vemo, ali je s to klasifikacijo zdaj zares zapolnjena lista vseh vrst hominidov. Tega morda ne bomo nikoli izvedeli, saj je fosilizacija redek pojav, pa tudi če bi prekopali cel planet, bi morda nekatere vrste izgubili za vedno. Najverjetneje jih večino že poznamo, saj so vrste hominidov, ki smo jih odkrili, velike, fosile pa so našli po vsej Afriki in Evraziji. Težko je verjeti, da so druge vrste živele skupaj z njimi in nato izginile brez sledu. Robert Foley, bioantropolog z univerze v Cambridgeu, je uporabil bolj teoretičen pristop k problemu. Tudi on je prepričan, da smo se od simpanzov ločili pred 7, 5 milijona leti, in predvideva, da je število vrst hominidov, ki so se razvile od takrat naprej, odvisno od dveh dejavnikov: koliko novih vrst se je razvilo od takrat in koliko jih je živel v točno določenem času. Odgovore je poiskal pri drugih znanih živalih: živečih primatih, mačkah, medvedih, prasičih in fosilih seslcev kot celote.

Pet sočasnih vrst hominidov

Prvič, Foley je dokazal, da so v terciarju - obdobju pred 65 milijoni leti - vrste sesalcev živele približno milijon let, dokler niso izumrle ali pa se razvile v novo vrsto. Foley meni, da so se tudi hominidi

držali tega obrazca, zato napoveduje 7, 5 valov vrst hominidov, ki so si sledili eden za drugim, od kar smo se

ne vemo, koliko različnih vrst je bilo v vsakem od valov.

Najpomembnejše odgovore dajejo raziskovanja *catarrhines*, velikih opic - goril in drugih simpanzov, ki zavzemajo več kot tri milijone kvadratnih kilometrov Afrike. To pomeni, da ena vrsta zaseda približno milijon kvadratnih kilometrov. Sestnajst vrst roda *Cercopithecus* je prav tako v povprečju živel na milijonu kvadratnih kilometrov. Ta podatek drži za vse opice Starrega sveta. Foley je zato predvideval, da ga lahko prenese na zgodnje vrste hominidov - avstralopitekine, parantropine in zgodnje home. Te vrste so živele le v Afriki in si med seboj delile približno pet milijonov kvadratnih kilometrov ozemlja, tako da bi jih moralo pravzaprav biti pet.

Woodova klasifikacija hominidov predvideva, da je pred približno stiri milijoni let druga ob drugi živel pet vrst. Pred približno dvema milijonoma let sta si *Paranthropus robustus* in *Paranthropus boisei* delila gozd in se postopno širila na travnate površine južne in vzhodne Afrike. Kjer so živel hominidi vrst *Homo habilis*, *Homo rudolfensis* in morda zgodnji *Homo ergaster*. Tako je število znanih vrst hominidov kar natančno. Ni verjetno, da bi bila *Australopithecus afarensis* in *Australopithecus ramidus* edini vrsti hominidov med 4, 5 in 3 milijoni let, prav tako pa je morala biti še najmanj ena vrsta pred ramidusom, če smo se od simpanzov ločili pred več kot petimi milijoni let. Kljub temu Foleyeva odkritja potrjuje dejstvo, da že poznamo večino vrst hominidov iz časov, preden smo migrirali iz Afrike.

Od tu naprej pa teorija ne drži več. Obstaja veliko neskladje med številom poznejših hominidov in tistim, ki bi ga pričakovali od živečih opic. Pred približno milijonom let se je homo razširil globoko v Azijo, na območje, večje od 25 milijonov kilometrov. Zakaj ni nobenega dokaza o 25 vrstah hominidov namesto le dveh, ki jih priznava Wood: homo ergaster in homo erectus? In kje so vse tiste vrste izpred sto tisoč let, ko so hominidi zasedli več kot 30 milijonov kvadratnih kilometrov.

Dietna prehrana avstralopitkov

Foley ima razlago. homo erectus in homo ergaster sta razvila občutek ugodja ob uživanju mesa. Avstralopitki so bili glede mesa bolj na dieti, saj je predstavljal le pet odstotkov kalorij, ki so jih užili dnevno. Parantropi so bili še večji vegetarijanci. homo erectus in homo ergaster pa sta bila mrhovinarja in morda lovca, ki sta pojedla za vsaj 20 odstotkov mesa v dnevni obrokih. Kot karnivori(mesojedci) pa so naši predniki potrebovali veliko več prostora. Na vprašanje, kako veliko je bilo to območje, nam dajejo se enkrat odgovor živeče vrste. Medvedji zavzemajo enajst milijonov kvadratnih kilometrov na vrsto, leopardi celo 23 milijonov, vrste prasičev pa 7, 5 milijona. Glede na te podatke smo lahko prepričani, da smo identificirali večino mlajših vrst hominidov. Tako kaže, da smo sestavili skoraj celotno sliko rodbinskega drevesa človeštva. Po Foleyu obstaja vse skupaj manj kot dvajset vrst. Wood je fosilne zapise razdelil na trinajst dokončnih in osemnajst možnih vrst. Naslednji korak bo iskanje povezave med vrstami - vprašanje, pri katerem se paleoantropologi spet ne strinjajo. Čeprav bodo se naprej odkrivali nove fosile, kot je tisti najstarejšega hominida v Evropi, ki so ga našli prejšnji mesec v kraju Boxgrove v južni Angliji, smo v tem trenutku lahko že prepričani, da velikih presenečenj v zvezi z izvorom človeštva ne bo več.

Po Timu in New Scientistu priredil Miran Starič

Kako smo si v zadnjem stoletju predstavljali človekove prednike:

1873 je Tednik Harper objavil takole risbo neandertalskega lovca;

1909 Podoba takega stvara se je pojavila v francoski reviji Illustration;

1953 Filmska industrija je prinesla nove možnosti prikazovanja in izrabljanja;

1984 John Lon v filmu ledenodobni človek;

1988 Takole pa je John Gurche upodobil rume-nobozobega neandertalca in tri kompanjone, stvaritev pa naslovil z vprašanjem: Ali je govoril?

Vražji »Mali deček«

Jedrsko bomba je strašno orožje, to spoznanje pa je morda preprečilo tretjo svetovno vojno

Pred petdesetimi leti so nad Hirošimo odvrgli prvo atomsko bombo. Pa vendar se grozljivka, ki jo je takrat doživela in jo se preživlja Japonska, ni ponovila. Velesile so se iz strahu pred samouničenjem uporabi tega najstrašnejšega orožja vedno odrekle. Ali bo tako tudi ostalo?

Sesti avgust leta 1945. Japonske ure so kazale 2.52, ko je kapitan William »Deke« Parsons iztresel tobak iz svoje ugašle pipe, potrepil glavne pilota Paula W. Tibbetsa po rami in dejal: »Pa začnimo.« S temi besedami, izrecenimi na krovu letala B-29 z ljubkivalnim imenom Enola Gay, se je začel atomski vek.

Nihče od tistih, ki so si bombo izmislili, jo odobrili, dali zgraditi in ukazali njeno uporabo, si ni niti približno predstavljal neposrednega in dolgoročnega opustošenja, ki ga bo povzročila. Glavni strokovnjak za orožje v programu razvijanja atomske bombe, ki ga je sprožila ameriška vlada, je bil Parsons. Na usodno noč je cepel v ozki in ledeno mrzli kabini Enole Gay in izvajal zadnje priprave na bombi, nedolžno ime novani Little Boy, hkrati pa po interfonu bodril pilota Tibbetsa in mu zagotavljal, da operacija teče po načrtu.

Ob 4.55 sta se Enoli pridružili se dve letali - laboratorijsko in fotografsko. Na seznamu možnih ciljev so bila tri mesta, ni bilo se odločeno, katero naj napadejo. Ob pol sedmih je Parsonsov asistent tri zelene vtice zveznike na prednjem delu zamenjal z rdecimi in s tem prekinil se zadnji električni tok - bomba je bila nared. Kmalu nato je prislo odločilno sporočilo vremenskega opazovalca majorja Clauda Eatherlyja, ki je med posameznimi strelci protiletalske obrambe letel nad Hirošimo, ne da bi ga nadlegovali sovražni lovci. »Sloj oblakov manj kot tri desetine pri vseh visinah letenja,« je sporočil Eatherly in svetoval napad na primarni cilj. »Hirošima,« je po letalskih zvočnikih oznanil Tibbets. Ob 8.09 so se skozi veliko luknjo v oblakih začeli kazati obrisi mesta. »Je to naš cilj?« je vprašal Tibbets. Parsons je potrdil. Strelec je usmeril bombo proti cilju - mostu Aioi v obliki črke T. Ob 8.15 in sedemnajst sekund so se dvignile avtomatske zaklopke bombnega jaska. Konica je merila na cilj. »Ven z njo!« je zaklical strelec. Letalo, olajšano za dobre stiri tone, je potegnilo kvisku. Bomba naj bi eksplodirala po 43 sekundah. Pri 35 si je pilot nadel zaščitna očala, a jih je nemudoma odvrnil, ker skozi ni bilo videti ničesar. »Vidiš kaj, Bob?« je vprašal krmenega strelca Carona. »Ne, sir.« V tistem trenutku je letalo bliskovito zajela svetloba in Caron je zagledal velikansko, kroglasto zračno maso, ki se je na vse strani naglo širila, »kot bi se od kaksnega planeta odtrgal prstan in od spodaj letel proti nam«. Val pritiska je sunkovito potisnil letalo navzgor. »Se eden prihaja!« je zavpil Caron. Znova močan sunek. »Dobro,« je oznanil Tibbets, »to je bil odbiti val pritiska. Zdaj je konec. Ostanite mirni.« Strelec je narekoval v svoj snemalnik: »Naglo se dviga steber dima, ki je na sredini ognjeno rdeč. Vse povsod je videti požare, preveč jih je, da bi jih lahko preštel,

Tu prihaja tudi gobasta oblika, o kateri je govoril kapitan Parsons.« Kopilot Robert L. Lewis je drezal Tibbetsa v ramo in dejal: »Poglej to, poglej to...« Ta je svojemu snemalniku zaupal, da je »sokiran nad obsegom opustošenja - mnogo večje je, kot sem si predstavljal«. Nato je prek radia jasno oddal poročilo izhodiščni bazi na pacifiškem otoku Tinianu: »Cilj po prvih ocenah uspešno bombardiran.« Parsonsu se je zdelo to poročilo občutno preveč skromno. Sam je sestavil novo: »Rezultati nedvomno v vsakem pogledu uspešni. Vidni učinki mnogo večjega obsega kot pri testiranju v Alamogordu...« Le kopilot Lewis je sam pri sebi ponavljal: »Moj Bog, kaj smo storili?«

Čudežno bombo je bilo treba vreči

Za ameriskega predsednika Harryja S. Trumana je bil 6. avgust leta 1945, ko je v Hirošimi umrlo 130 tisoč prebivalcev, »največji dan v zgodovini«. Njegovo navdušenje je razumljivo. Predsednik, ki je sele sredi aprila nasledil velikega Roosevelta in se je na mestu prvega moza Amerike znašel brez zunanjepolitičnih izkušenj in vojaške strategije, je zelel vojno za vsako ceno čimprej končati. Čudežno bombo je bilo vsekakor treba vreči.

Seveda so znanstveniki raziskovali učinke novega orožja, a obsega poškodb zaradi radioaktivnega zarcenja ni mogel nihče predvideti. Prva poročila tokijskih radijskih postaj so zato pomenila precejšnje presenečenje za skupino fizikov v Los Alamos-Teamu, zlasti za vodjo tako imenovane izvršilne skupine Normana Ramseyja. Los Alamos je visoka planota v Novi Mehiki, ki jo je za jedrske poskuse izbral profesor J. Robert Oppenheimer, strokovni vodja

tajnega projekta Manhattan ameriske vlade. V tem odmaknjenem in močno zastraženem laboratoriju je znanstvena elita v sodelovanju z vojaškimi strokovnjaki vročno razvijala novo orožje. Oppenheimer je imel nad seboj le še najvišjega predstojnika celotnega projekta, ki je amerisko vlado stal dve milijardi dolarjev. To je bil generalmajor Leslie R. Groves, znan kot robata in mrka soldaska butica. Znanstvenikom je imel navado zagotavljati, da o njihovem posebnem področju ne ve nič manj kot oni. Kljub temu je bil dejanska avtoriteta pri razvijanju in gradnji bombe »Oppie«. Genialni fizik je sanjaril, da bodo na Japonsko odvrgli ne le eno ali dve bombi, ampak najmanj petdeset. To se mu je zdelo povsem izvedljivo, saj naj bi po njegovi oceni vsaka atomska bomba zalegla za približno enotedensko bombardiranje z običajnim strelivom. Bombo na Nagasaki so 9. avgusta odvrgli povsem avtomatsko, prevoz tretje iz Los Alamosa na otok Tinian pa je bil že dogovorjen.

Normanu Ramseyju je prvega postalo jasno, da sta bombi povzročili neprimerno večjo škodo, kot je predvideval Oppenheimer, in vznemirjeno se je pričel spraševati, kako se bo odzvala ameriška javnost.

To so čisto navadne termične opekline

Stiriindvajsetega avgusta je Groves, ki se je zadrževal na obrambnem ministrstvu v Washingtonu, od svojega mostva na Los Alamosu prejel sporočilo: »Sodelavci projekta zaskrbljeni zaradi japonskih radijskih vesti o morilskih posledicah radioaktivnega sevanja v Hirošimi, ki so v nasprotju z vestmi ameriških medijev.« General je prek teleksa poslal odgovor na Los Alamos: »Lazi ali propaganda.« Vodilni strokovnjaki projekta so tam prisli do podobnega zaključka: »Poročila iz Tokia so brzkone lazi, kajti japonski podatki se nikakor ne ujemajo z našimi izkusnjami in ugotovitvami.« Kljub temu se je Groves zavedal, da

Kdor je uspel pobegniti pred ognjeno stihijo, je kasneje umrl počasne smrti zaradi radioaktivnega sevanja

za uveljavitev svoje bombe kot sprejemljivega vojaškega orožja potrebuje trdnejše dokaze. Ni se hotel proslaviti kot izumitelj še enega sredstva za pogubo clovestva, ki je morda se bolj zverinsko kot splošno prezirano kemično orožje. Odločil se je, da bo za mnenje zaprosil drugo skupino strokovnjakov, in sicer laboratorij Oak Ridge v Tennesseeju. Nekemu specialistu medicine je prebral japonsko poročilo o usodi tistih, »ki so preživeli, zdaj pa počasi umirajo zaradi radioaktivnosti«. Specialist je poročilo označil za »nekoliko prismuknjeno« in dobro propagando. Po njegovem mnenju imajo vsi ti ljudje le »običajne opekline - popolnoma navadne termične opekline«.

Ne Americanom ne Japoncem se v tem trenutku ni niti sanjalo, da katastrofa se zdalec ni končala, da bodo v naslednjih nekaj mesecih se desetstotci ljudi umrli za posledicami zarcenja, da bodo se desetletja pozneje tisoči in tisoči umirali za rakom, levkemijo in drugimi dolgotrajnimi, prikritimi boleznimi. Nikomur se ni sanjalo, da bo 50 let po atomski bombi v Hirošimi se vedno bolnisnica s 170 ležišči, ki oskrbuje se zadnje žrtve tistega usodnega avgustovskega dne. In da bodo po vsem tem času japonski in ameriški znanstveniki se vedno iskali odgovore na vprašanja, ki jih je sprožila bomba.

Vnema in strah sta preglasila vse pomisleke

Vneme Americanov pri razvijanju in gradnji atomske bombe ni težko razumeti. Znanstveniki so imeli projekt za tekmovalstvo na življenje in smrt z nacisti. Ko je Hitlerjeva Nemčija maja leta 1945 kapitulirala, je pritisk nekoliko popustil in pojavilo se je vprašanje, kako in ali sploh bombo uporabiti. Se najbolj sporen je bil predlog, da bi orožje najprej predstavitevno uporabili na neobljudenem področju, na demonstracijo pa povabili nekaj japonskih opazovalcev. Eden od fizikov iz Los Alamosa je celo predlagal, da bi priredili veličasten spektakel, ki

bi se ga udeležila politična elita vsega sveta, tudi Stalin. Toda vodilne glave projekta Manhattan so temu nasprotovale. Kaj, če demonstracija ne bi potekala gladko? Kdo nam lahko zagotovi, da bo na Japonce napravila zadosten vtis? Ne, učinka preseñenja ne moremo kar tako napraviti. Vse je preglašoval Oppenheimer, ki si ni mogel zamisliti demonstracije, ki bi Japoncem pripravila do predaje. Podobno kot Groves in drugi je bil prepričan, da je edina smiselna demonstracija uporaba bombe na pravem cilju s pravimi stavbami in ljudmi.

Le en glas proti se je prirnil do državnega vrha. To je bilo pismo inženirja Oswalda C. Brewstra, ki je sodeloval pri zgodnjih poskusih cepitve uranovih izotopov. Stiriindvajsetega maja je pismo pristalo na mizi vojaškega ministra v Washingtonu Henryja L. Stimsona. »Tega na zemlji ne smemo dopustiti,« je pisal Brewster, »Ne smemo postati najbolj osovražen in strah vzbujajoč narod na svetu, pa naj bodo nasi nameni se tako čisti.« Ministra je custveno pismo ganilo in napotil ga je naprej vse do Trumanove osebnosti. Drugega junija se je pismo vrnilo iz Bele hiše - brez komentarja.

Ralph A. Bard, državni sekretar ministrstva za pomorstvo, je izrazil prepričanje, da je »vojna z Japonsko pravzaprav že dobljena«, kar pomorci ze vedo, vojska pa bi se rada borila do bridkega konca. »Ni treba, da se postavljamo s svojo atomsko pozicijo. S tem samo vzpodbujamo Ruse, da pospešijo razvijanje njihove lastne bombe.« Hkrati je Bard opozoril, da bodo učinki bombe tako veliki, da je treba Japonsko nekaj dni pred tem posvariti. A tudi ta predlog je bil naglo zadušen. Po prepričanju velikih je bila glavna prednost bombe prav v presenečenju. Bard je 1. julija, po tem, ko je imel zaupen pogovor s Trumanom, odstopil. Dan prej je Truman potrdil uporabo bombe na pravem cilju, in sicer brez svarila. Na večer Hirošime je bil Oppenheimer od vesolja ves iz sebe. Pred

rajačimi znanstveniki in tehnikami je zavpil: »Skoda le, da bomba ni bila gotova pravčasno za Nemčijo.« Kmalu po uničenju Nagasakija pa se je streznil in na obisku v Beli hiši Trumanu dejal: »Gospod predsednik, moje roke so krvave.« Truman je odvrnil: »Ce ima tu kdo krvave roke, sem to jaz.«

Dobra plat jedrskega orožja

Cepprav sta velesili na primeru Hirošime in Nagasakija spoznali, da je jedrsko orožje samomorilsko in zato pravzaprav neuporabno bojno orožje, se je po vojni začela svetovna dirka v jedrskem oboroževanju. Med Mosko in Washingtonom se je odvijal »raketni sah«, od katerega nobena od strani ni hotela odstopiti. Američani so po Hirošimi zgradili nič manj kot 70 tisoč atomskih bomb, kar je drzavo od leta 1945 stalo stiri tisoč milijard dolarjev. Jedrske velesile so s svojimi poskusi kontaminirale ozračje in preorale podzemlje. Na poskusnem območju v nevadski puščavi so Američani doslej preizkusili že 935 atomskih bomb. Francija je v 171 jedrskih poskusih spreminila v prah del atola Mururoja v južnem Pacifiku, nacrtovala pa se osem »varnostnih testov«.

Kljub vsemu se zdi, da groznja vsesplosnega uničenja ze pol stoletja preprečuje morebitno tretjo svetovno vojno, kar je hkrati edino, kar atomski bombi lahko stajemo v prid.

Z jedrskim orožjem zdaj ne razpolaga le pet jedrskih velesil, ki so se oblikovale po drugi svetovni vojni (Sovjetska zveza, ZDA, Francija, Kitajska, Velika Britanija), ampak tudi druge, občutno manj zrele in nestabilne države, kot so Izrael, Indija in Pakistan. Medtem ko se velesile počasi pomikajo k jedrski razorožitvi, čedalje bolj narašča nevarnost, da bo jedrsko orožje prislo v roke političnim in verskim skrajnežem, s čimer bo svet vstopil v drugo, se bolj napeto fazo atomske dobe.

Der Spiegel / Prevedla in priredila Spela Vintar

Posledice genetskih sprememb zaradi sevanja bodo čutile še generacije

GLEDALIŠČA SLOVENIJA

CELJE

PROGRAM ABONMAJSKIH PREDSTAV
V SEZONI 95/96:

VELIKI ODER:

1. Drago Jancar: HALSTAT, režija Franci Krizaj
2. Jean Anouilh: SKUSNJA, režija Dušan Mlakar
3. W. Shakespeare: OTHELO, režija Vito Taufer
4. Jean Genet: BALKON, režija Damir Zlatar - Fray

PTUJ

Danes, 7. avgusta, ob 21. uri, bo na dvorišču dominikanskega samostana na Ptuj nastopilo tukajšnje gleda-

lišče ZATO s svojim letosnjim dramskim projektom KRCMARICA avtorja Petra Turinija. Igrajo: Vesna Pernac, Vojko Belsak, Tadej Toš, Gregor Gec, Rok Vihar, Barbara Vidovič in Masa Zidanik (na sliki). Režija: Samo Strelec.

TRNFEST 95 KUD FRANCE PREŠEREN

Jutri, 8. avgusta, ob 20. uri, Gobarska aliansa Slovenije v sodelovanju s Cyber Cafejem predstavlja:

- rezultate dosedanjih aktivnosti računalniške mreže (Greenpeace, Erin, ICG-Econet...) & podpis peticije na Internetu;

- film "Dr. Stranglove" - projekcija na veliko platno.

Koproducenta Trnfesta sta OSI Slovenija in SOU Ljubljana, dodatno pa ga je podprla se Mestna občina Ljubljana.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi - Dvorana Tripčevich
Mednarodni festival operete 1995

Jutri, 8. avgusta, ob 18.00 ponovitev predstave operete »West Side Story« Leonarda Bernsteina. Direktor Grant Hossack, režija Saverio Marconi.

Zadnja predstava jutri, 9. avgusta, ob 20.30. Prodaja vstopnic za vse predstave pri blagajni Dvorane Tripčevich od 9.00-12.00 ter od 18.00-21.00.

V nedeljo, 13. t.m., ob 21.00 - Gala koncert posvečen skladatelju Franzu von Suppéju bo zaključil mednarodni Festival operete 1995. Dirigent bo Dunajčan Alfred Eschwe. Pri blagajni Dvorane Tripčevich je od jutri, 8. t.m., dalje v teku vpisovanje novih abonmajev.

Grad sv. Justa - Kino

Danes, 7. t.m., ob 21.00 - »Nightmare-Nuovo incubo« (ZDA 1994), režija Wes Craven, Igrajo R.Englund, H. Langenkamp in M. Hughes. V nedeljo, 13. t.m. - Prva izvedba filma »Johnny Hollywood«, režija B. Levinson, igrajo J.Pesci, C. Slater in V. Abril.

VIDEM

Poletne prireditve: Na gradu je do konca meseca na ogled razstava »Totò, dal varietà al cinema (1917-1945)«; na dvorišču grada bo v sredo, 9. t.m., ob 21.00 »Arlecchino tra i segreti del Castello«;Palaca Morpurgo: v četrtek, 10. t.m., ob 18.30 bo na spored koncert z Rossonijevo in Mozartovo glasbo; v četrtek, 17. t.m., bo ob 18.30 koncert Andrea Musto (violončelo); na Trgu Matteotti bo v soboto 12. t.m.,

Karantansko poletje - Carinthian jazz-night
Kongresna hiša: v četrtek, 10. t.m., ob 20.00 - Karantansko poletje - Ensemble Dunaj. Kongresna hiša: v ponedeljek, 14. t.m., ob 20.00 - Karantansko poletje - Jazz meets classic.

KAZAZE»

Farna cerkev: v soto, 12. t.m., ob 19.00 - Shod za duhovne poklice in za mir.

RAZNE PRIREDITVE SLOVENIJA

NATECAJ ZA ENOSTRANSKI CRNO - BELI STRIP

Zazeleni oz. prednostna tematika je boj proti fašizmu, rasizmu, etnični nestrpnosti do »drugacnih« in podobno. Stripi naj bodo v izvirnem jeziku, s priloženim prevodom v angleščino (za podnapiše). Avtorji dvanajstih izbranih stripov bodo prejeli nagrado v vrednosti 100 DEM, njihovi stripi pa bodo objavljeni v eni od naslednjih izdaj Stripburgerja. Avtorji, katerih dela bodo objavljena, bodo prejeli tri brezplačne izvide. Načrtujejo pa tudi razstavo vseh prispelih stripov, zato avtorje prosijo, da pošljejo originalne, ki jih bodo po razstavi vrnili. Rok za oddajo je 1. oktober. Stripe pošljite na naslov Ljubljana, Kersnikova 4, soba 412, s pripisom »ZA ANTI NAZI NATECAJ«, vsak torek in četrtek od 12. do 14. ure, dobite vse ostale informacije na telefon 061 / 319 662.

NATECAJ ZA KRATKI CRNO - BELI STRIP

Ob evropskem letu varstva narave in nezavarovanih območij (1995) razpisuje revija Stripburger v sodelovanju s skupino Zivo Zeleni natečaj za kratki črno-beli strip (obseg do 4 strani) inspiriran s tematiko varstva narave. Stripi naj bodo v izvirnem jeziku z priloženim prevodom v angleščino (za podnapiše). Trije stripi, ki jih bo izbrala žirija v sestavi članov uredništva Stripburgerja in predstavnikov skupine Zivo Zeleni, bodo nagrajeni z denarnimi nagradami (500,300, 200 DEM). Vsa prispela dela bomo objavili v posebni izdaji Stripburgerja. Avtorje prosimo, naj ne pošiljajo fotokopij temveč originalne. Rok za oddajo je 1.10.1995. Stripe pošljite na naslov: Stripburger (eko strip), Forum, Kersnikova 4, Ljubljana. Telefon 061 / 319 662 (tor. in čet. 12.00-14.00)

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

»Musei di sera« (Večer v muzejih)
Jutri, 8.8., ob 20. uri bo v Mestnem Muzeju Sartorio (Largo Papa Giovanni XXIII, 1) predaval dr. Lorenzo Resciniti o keramiki. Ob 20.00 - Predvajanje filma »I misteri del giardino di Compton House« (VB 1982), režija P. Greenaway. V torek, 22.8., ob 20. uri pa bo dr. Lorenzo Re-

sciniti predaval o zbirki Antonina Rusconija in Odinee Opulich, ki jo hranijo v muzeju. V torek, 29. t.m., ob 20.00 v mestnem muzeju Morpurgo (Ul. Imbriani 5) bo dr. Lorenzo Resciniti predstavil kip Napoleona Bonaparteja Antonia Canove. Predvajali bodo tudi film »Maria Walewska« (ZDA 1937) in »La bella e la bestia« (ZDA 1992).

Nocoj ob 21. uri bo v razstavnem salonu Rotovž v Mariboru otvoritev multi-medijske razstave Odavde te može u oko BOJANA ŠOKLJA. Razstava temelji na fotografijah, nastalih decembra 1994 v Mostarju, mestu dveh držav, dveh županov in enega upravnika iz evropske birokracije.

GLASBA SLOVENIJA

KRANJ

Danes, 7. avgusta, ob 20. uri, bo v glasbeni soli koncert klasične glasbe Različni pogledi na glasbo. Nastopata: Ales Studen, klavir, in Mateja Kunstek, sopran. Program: Mozart – Agnus Dei, Schubert – Deček in rozica, Schumann – Lajnar, Händel – Rinaldo, Skrijabin – Preludij, Franck – Panis Angelicus.

KRIZANKE, LJUBLJANA

Danes, 7. avgusta, ob 20.30 uri, bo v okviru ljubljanskega poletnega festivala koncert klasične glasbe. Nastopata: Leonid Gorokov, violončelo,

in Aleksander Melnikov, klavir. Program: Schubert - Sonata v a-molu-Arpeggione, Fantazija v c-duru, op. 15 - Popotnik; Rahmaninov - Sonata za violončelo in klavir v c-molu, op. 19; Sostakovič - Sonata za violončelo in klavir v d-molu, op. 40.

BLD

VEČERI KOMORNE GLASBE

Danes, 7. avgusta, ob 20. uri, bo v cerkvi na otoku komorni koncert. Nastopajo: Primož Kerstanj, klavir, Matjaz Surc, flavta, in Jaka Jeraša, vokal.

FESTIVAL RADOVLJICA

Jutri, 8. avgusta, ob 20.30 uri, bo v Grščini koncert klasične glasbe. Nastopa svetovno znana komoma skupina Clemencic Consort (Dunaj) v sestavi: René Clemencic, cembalo, kljunasta flavta, Istvan Kertész, violina, Kriszta Véghe, violina, in Claudio Ronco, violončelo. Program: Corelli, Händel, Fux, Barrière.

FESTIVAL LJUBLJANA

KRIZANKE

Jutri, 8. avgusta, ob 20.30 uri, bo v krizankah koncert klasične glasbe. Nastopa: Vittorio Bresciani, klavir. Program: Mozart, Beethoven, Liszt.

RAZSTAVE SLOVENIJA

MODERNA GALERIJA

Razstava 21. MEDNARODNEGA GRAFIČNEGA BIENALA - LJUBLJANA je na ogled do 10. septembra v Moderni galeriji.

V Mali galeriji je do 3. septembra na ogled razstava PETRE VARL SIMONČIC z naslovom PITA MOJE MAME.

NARODNA GALERIJA, Prežihova 1

V obeh zgradbah NARODNE GALERIJE je na ogled razstava GOTIKA V SLOVENIJI; slikarstvo in kiparstvo.

MUZEJ NOVEJŠE ZGODOVINE, Celovška 23

Gotika v Sloveniji: razstavi arhitektura in nastanek, ogrožanje, reševanje likovne dediščine.

NARODNI MUZEJ, Prešernova 20

Gotika v Sloveniji; svet predmetov.

BEŽIGRAJSKA GALERIJA, Dunajska 31

Razstava IZIDORJA URBANČICA je na ogled do 14. avgusta.

MESTNA GALERIJA, Mestni trg 5

Razstava avstrijske umetnice KIKI KOGELNIK je na ogled do 14. avgusta.

GALERIJA ILIRIJA, Tržaška 40

Na ogled je razstava skupine LEK : Veljko Aleksić, Tatjana Arh, Igor Bosevski, Andrej Cvetko, Davorin Gros, Vincencija Končan, Frida Lah-Gros, Mojca Plestenjak, Alojz Popelar, Jolanda Versič-Zabjak.

MESTNI MUZEJ LJUBLJANA

V Kulturno-informacijskem centru Krizanke, Trg francoske revolucije 7, je na ogled razstava fotografij popotresne arhitekture Branke Lapajne - DETALJ IN CELOTA

JAKOPIČEVA GALERIJA, Slovenska 9

Na ogled je pregledna razstava lesorezov 1935-1995 avtorja Lojzeta Spacala

MARIBOR, POKRAJINSKI MUZEJ

100-letnica filmske umetnosti: Filmska ustvarjalnost Milke in Metoda Badjura, 1926-1965

TRNFEST 95

KUD FRANCE PREŠEREN, LJUBLJANA

V prostorih društva je na ogled razstava črnobelih fotografij jazzistov JAZZY GA ! fotografa Zige Koritnika, do 14. 8.

GALERIJA LOŽA, KOPER

Na ogled je pregledna razstava fotografij avstrijskega fotografa slovenskega rodu Branka Lenarta.

MESTNA GALERIJA PIRAN

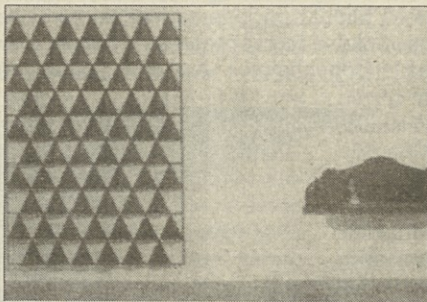
Razstava del avtorja CHRISTA je na ogled do 31. avgusta.

GRAFIČNI MUZEJ, ROGAŠKA SLATINA

Na ogled je 90 grafičnih listov karikature-William Hogartha (1697-1764), londonskega slikarja in bakroreza, do 9. 9. 1995.

GALERIJA ŠKUC, LJUBLJANA

Se danes in jutri je na ogled prva samostojna predstavitev bosanskega umetnika Jusufa Hadžifejsovića LJUBLJANA DEPOT. (na sliki: iz projekta Berlin depot, Berlin 1993)

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Muzej Revoltella-Galerija moderne umetnosti (Ul. Diaz 27): do 10.9. razstavlja James Rosenquist; v Muzeju je na ogled tudi razstava o zavarovalnici Generali »Od orla do leva«.

Občinska galerija: na ogled je fotografska razstava »Soba in zavest«.

Galerija Rettori Tribbio: razstavlja slikar Ottavio Bomben.

Grad sv. Justa-Bastione fiorito: do 13.8. je na ogled razstava »Vu x 6: Sechs Künstlerle-rische Positionen aus Wien«. Urnik: od torika do sobote 10.30-12.30, 16-19.

OPČINE

SKD Tabor-Prosvetni dom: v torek, 8. t.m., ob 20.30 opdrte razstave »Clovek in zemlja-openski jus«. razstava bo odprta do 15. t.m., vsak dan od 18.00-21.00.

GORICA

V Pokrajinskem muzeju na gradu in v Coronijevem dvorcu je do 31.12. odprta razstava »Ottocento di frontiera«.

V dvorani Dezelnih stanov na gradu je do 17.9. odprta razstava Gotske cerkve v dolini Soce in v Brdih.

ŠTANJEL

V Galeriji Lojzeta Spacala so na ogled do

30.9., poleg stalne zbirke, tudi novejša dela tržaškega umetnika. Urnik: od delavnikov 14-19 (razen ponedeljkov); ob sobotah, nedeljah in praznikih od 10-12, 14-19.

KOROŠKA

CELOVEC

Dezelna galerija: Do 10.9. bo na ogled razstava »Do danes-dve stoletji umetnosti na Koroškem«.

Skofijski muzej (Lidmanskyygasse 10): odprt je do 15. oktobra.

BELJAK

Galerija Holzer: do konca meseca razstavlja Peter Weihs.

SENTJANŽ V ROŽU

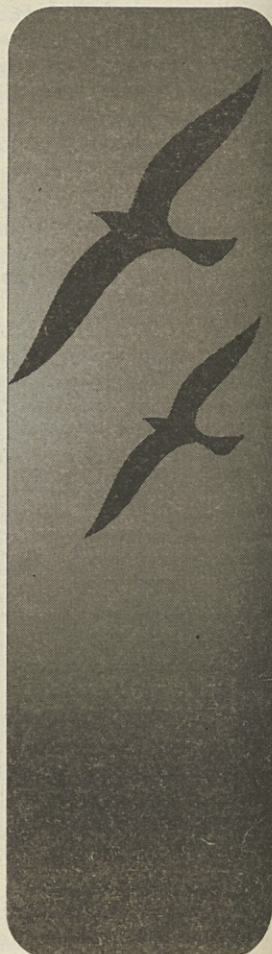
K-k center, Stara sola: Do 15.9. je na ogled razstava Zorke Loiskandl-Weiss z retrospektivo slikarskih del »Od zacetka do sedaj«.

TINJE

Galerija Tinje: Stalna razstava lesorezov Wernerja Bergerja in sedemdelnega cikla Valentina Omana.

PLIBERK

Do konca septembra razstavlja Werner Berg.

ITALIJA / RIMINI

Ko zaide sonce, postane vroče

V letovišču je zelo živahno tudi podnevi

Letna invazija na italijansko riviero se začne s pristankom prvih poletnih charterskih letal na miniaturnem riminijskem letališču Miramare, polnih veseljakov iz cele Evrope. To so večinoma zurerji, ki si poletne počitnice predstavljajo kot nepretrgano, 24-urno zabavo. Čez dan na plaži, ponoči pa v nočnih klubih vse do zore.

Rimini velja za letovišče že od leta 1843, ko je bil imenovan za stabilimento privilegiato dei bagni, privilegirano luksuzno kopališče. Kmalu so ga začeli obiskovati bogati turisti, ki so se predajali blagodejnim učinkom morske vode in stanovali v razkošnih vilah ali slavnem hotelu Grand.

Toda z množičnim turizmom v sosedstvih in sedemdesetih letih je bilo konec Riminija kot privilegirane kopališča. Skoraj čez noč je ta predel romanske obale, ki obsega 40 kilometrov dolge peščenice plaže, vključno z Riminijem samim, Riccinem, Cattolico, Bellaria Igea Marino in Misano Adriatico, postal eden izmed najbolj priljubljenih poletnih letovišč v Evropi. Zadnji trije so se vedno primerni za družinske počitnice. Riccione je vreden ogleda, Rimini pa je izbrana mešanica okusa in kica.

Hotel Grand danes s svojo lego ob morju se vedno izstopa, toda zgolj kot spomin na nekdanji blisc, kajti večina izmed ostalih 1500 hotelov, zgrajenih v modernem slogu, brez elegancije, ponuja poceni bivanje brez estetskih užitkov.

Danes, po desetletja dolgem zivotarjenju - kot eno izmed mnogih počitniških krajev - so Rimini odkrili »hiper elegantneži«, ki se čez dan zabavajo na plaži, zvečer ob aperitivih razkazujejo najmodernejše obleke in s hitrimi avtomobili oddrvijo proti fantastičnim nočnim klubom, stisnjenim

ob pobočju hribov nad Adriatikom.

Največje zasluge za preporod Riminija, ki danes velja za glavno mesto hedonističnih počitnic v Evropi, grede Davidu Nicolou. Davide, prebivalec Riminija, je oblikoval najmodernejše lokale na Rivieri, nenavadne in čudovite nočne klube, kot so Paradiso, Byblos, Ecu in Cocorico. Hkrati je tudi umetniški svetovalec za 50 klubov po vsej Italiji.

Po Nicolovih napovedih bo Rimini to poletje doživel nekaj sprememb. »To bo leto generacije The Beach Boy.« Na plesiscih se bodo vrteli hiti iz sedemdesetih, prava diško glasba. Zagotovo tehno se ni mrtev in njegov ritem bo se vedno prevladoval v remiksih, toda slisati bo tudi več akustičnih tonov.

»To bo zdravo poletje, z veliko lepih teles. Moderen bo fitness - zagorelost, tetoviranje in prebadanje teles bo izven mode, veliko manj bo tudi alkohola.« Ljudje bodo jedli zelenjavo, surfali po diskah, svoje ekskluzivne avtomobile pa zamenjali za harleye in vespe.

Dee-jayeji na Romagnolo Rivieri bodo zmiškali najnovejšo glasbo iz New Yorka in Londona ter produkcije Italian Dance Machine in ustvarjali glavne trende, ki se bodo poslušali po vsej Evropi. Eden izmed glavnih dee-jayev je Massimiliano Becca, ki vrti glasbo v Paradisu, polnem plesocih, preznojenih teles. Kot povsod v Riminiju se klub odpre

sele ob enih zjutraj in se napolni z dva tisoč obiskovalci sele v, zgodnjih jutranjih urah. V Beci se vrti funk, tehno, underground in acid jazz.

V Riminiju je več kot 150 klubov, 400 kavarn, medtem ko »resna« scena na Rivieri razpolaga s prgiščem klubov, katerih velik del je ze mednarodno povezan s pomočjo Interneta.

Najstniki imajo svoj lastni lokal Bandiera Giulla blizu Paradisa. V Riminiju samem, v Cellophane in Io, odmeva Heavy House glasba, ki jo vodi ONU - One National Undergruond, ki je lani iznašel »prenosno« glasbo, kjer dee-jay sredi tehno glasbe zavrti klasiko.

Prava klubska scena se odvija na Discoteque Hill, tik nad ekskluzivnim letoviščem Riccione. Tisti, ki so na lovu za znanimi osebami, obiščejo Cocorico; najboljša sta Pascia in Prince, Petra Pana pa nam toplo priporoča Nicolo sam.

Tukaj vsi pričakujejo, da bodo letos v modi manjši in intimni barčki z živo glasbo, od roka in jazza do salse, kjer se ljudje lahko pogovarjajo, ne pa znojijo na plesišču.

Zanimivi so kraji kot Rockisland na koncu pomola, Moxie Bar v Riccinu in lepa prenovljena vila v hribih - La Villa delle Rose.

Nocno življenje je precej naporno. Po polnoči se ceste napolnijo in prav lahko se zgodi, da za dve uri obstaneš v prometnem zamasku. Nevarna je lahko tudi pot domov v zgodnjih jutranjih urah, in sicer zaradi številnih prometnih nesreč, ki jih za krivi alkohol. Najboljša rešitev je Modri avtobus, ki ponoči vozi od lokala do lokala in nazaj do hotelov (karta stane 4000 lir).

Zabava na plaži: dekle pleše v peni...

Veliko turistov, ki pridejo na uživaške počitnice, si del dneva rezervira za sončenje na plaži in sportno udejstvovanje, kot je odbojka, kosarka ali vodna gimnastika. Dobro je dobiti mizo ob sončnem zahodu na terasi kavarne ob razkošni Viale Ceccarini in Riccione, ki so podobni modni pisti.

Kar se tiče hrane, je na razpolago pečenje na žaru na plaži na eni izmed privatnih zabav, ki se odvijajo vsako noč. Po polnoci se odrine v hribe, kjer se pleše do petih zjutraj, noč pa se ob sončnem vzhodu zaključa na plaži s svežimi bombolini (krofi).

Ob vsem tem se zdi, da Rimini poleg morja, sonca in neprespanih noči

nima ponuditi ničesar več. Zato je prijetno presenečenje odkritje starega mesta Riminija, rojstnega kraja Federica Fellinija, ki ga je ovekovečil v svojem filmu Amarcord.

Zgodaj zjutraj je staro pristanišče polno ribiških colnov, ki raztovarjajo nočni ulov ob nabrežju, v ozkih ulicah, ob vrstnih ribiških koca in Borgo San Giuliano, se se vedno najdejo prave gostine kot Il Lurido, ki se ni spremenila že od petdesetih let dalje.

Veliko je tudi kulturnih znamenitosti. Do 268 pred našim stetjem so v Riminiju živeli Rimljani in iz tega casa sta ostala dva dobro ohranjena spomenika: Tiberijski most in glavna mestna vrata -

slavolok, zgrajen za cesarja Avgusta.

V neposredni okolici Riminija je blatni jarek, edini ostanek reke Rubikon, ki jo je Julius Cezar prekal v svojem pohodu na Rim, 49 pred našim stetjem. Danes to mesto označuje le se naključna počestnica.

V centru starega dela mesta stoji lepa renesančna zgradba, tempelj Malatesta. Družina Malatesta je več stoletij tiranizirala Rimini in Sigismund. Malatesta je odredil gradnjo templja v čast svoji metresi. Slednja jo je odnesla bolje kot njegove tri zene, eni izmed njih se je javno odpovedal, drugo zastrupil in tretjo zadavil.

Stari center mesta ima nekaj prijetnih staromo-

dnih lokalov, ki pa so bolj priljubljeni med domačini kot pa med turisti. Najživahnejše je ob cetrтковih in nedeljskih jutrih, kjer se na ogromni tržnici prodaja vse vrste izdelkov, od mikic do melon, in ob petkovih večerih, ko Piazza Cavour zavzame na ducate stojnic s starinami.

Rimini ima tudi svojo senčno stran, ki je ne gre prezreti. Beseda aids je velika neizrečena beseda, ceprav mnogo hotelov v spalnice daje brezplačne kondome, policija pa je nedavno svoje nočne patrulje opremila z video kamerami.

Ogromno je prostitutk, zlasti v petkovih in sobotnih nočeh. Večina jih pride na plano opolnoči in se sprehaja ob Lungo Mare ter povzroca velike prometne zamaške. Celo ob popoldnevih, ob terasah Viale Vespucci je spreved dolgih nog v binkah velikokrat profesionalen in včasih celo transvestitski.

In tukaj so tudi Rusi. Prvi v vrsti so cesarji kaviarja, ki se nastanijo v ultra dragem Grandu, potujejo v limuzinah s svojimi soferji in vodici ter vse plačujejo v gotovini, seveda v ameriskih dolarjih.

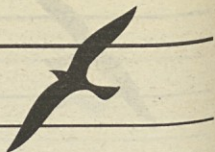
Druga vrsta Rusov dva tedna neprestano nakupuje. Nekatere ima policija na sumu, da so najeti pralci denarja moskovske mafije. Nekaj je tudi pravih ruskih turistov, toda slednji pripotujejo z vlakom in si bivanja v okolici Riminija ne morejo privoščiti.

Kakor koli že, v Riminiju je letos zelo živahno in škoda je, da Federica Fellinija ni več med nami, da bi o njem posnel nov film.

John Brunton, European

...medtem ko matere balinajo na plaži

Horoskop

zapisal
B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Kljub občutku osamljenosti vam ne bo do praznih pogovorov z vsakdanjimi tecnobami. Zazeleli si boste nekoga, ki bi mu lahko zaupali svoje najgloblje misli. Pride jutri.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Se malo pa boste lahko začeli uresničevati svoj vzvišeni projekt, ki vam bo prinesel življenjsko zadoščenje. Potrpite torej teh nekaj tehni dni tipanja.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Začeli boste razmisljati o veliki investiciji, ki naj bi povečala vaš bančni račun - pravzaprav napolnila, kajti naložba vam ga bo izpraznila do zadnjega cekinčka.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Presojali boste dejanja drugih, kot da bi bila vaša merila edino pravilna. Morda so res pravilna, vendar samo v okviru vaših lastnih zablod. V okviru tujih veljajo druga.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Ponavadi vas vaše pretiravanje drago stane, tokrat pa se mu boste lahko zahvalili za edinstveno doživetje. Prepričani boste postali, da pred vami ni več nepremagljivih ovir.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Vase zdravstveno stanje bo danes na zavidljivi ravni, prav takšno bo tudi vaše počutje. Pazite torej, da se po nepotrebnem ne podajate med zanke, ki dušijo oboje.

TEHNICA 23. 9. - 22. 10.: Nekdo bo opazil vašo duševno mrakobo in se grdo pošalil na vaš račun. A glej čudež: namesto da bi bili uzaljeni, vas bo popadel sproščujoč smeh. Mrakoba bo izpuhtela.

ŠKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Nagnjeni boste k bežni avanturi, kajti iz izkušenj ste spoznali, da so tudi dolgotrajne zveze pravzaprav zgolj avanture, le s to razliko, da se končajo z bolečino.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Lotili se boste velikega projekta, saj boste čutili, da vam tokrat ne more spodleteti prav nič. Spodleteti vam morda res ne more, zagotovo pa lahko odletite previsoko.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Zaupanje vase vam bo obnovilo moči. Prepolni volje boste začeli odpravljati napake, ki ste jih zagrešili v obdobju sibkosti. Ampak take napake so za vas igracka.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Privlačila vas bo družba mlajših, kajti med njimi se boste počutili pametnejše. Izogibajte se dojenčkov, kajti pokazali vam bodo, da vas v modrosti daleč prekašajo.

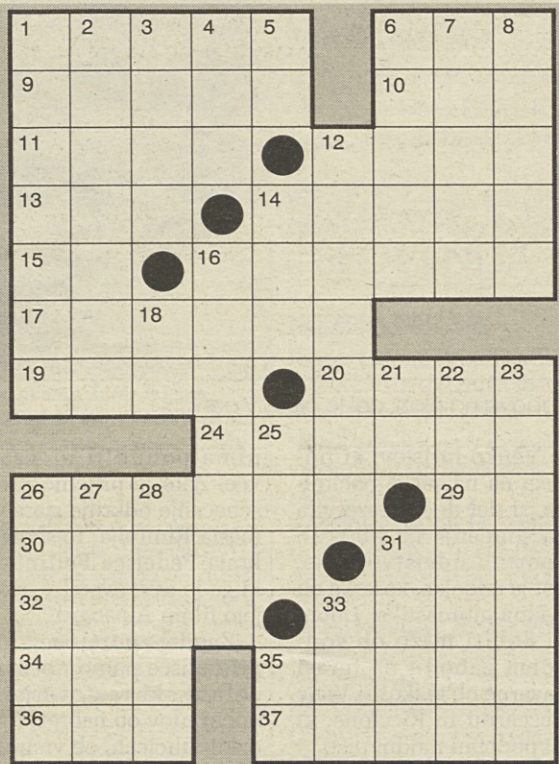
RIBI 20. 2. - 20. 3.: Z varne razdalje boste opazovali zanimivo osebo in sanjarili o stiku z njenim telesom. Enako se bo godilo z njo, vendar nobeden od vaju ne bo zbral dovolj poguma.

KRIŽANKA

Vodoravno: 1. slabi, nekvalitetni izdelki, izmeček, 6. reka v Franciji, pritok Rone, 9. italški bog vrat in prehodov (ena od pisav), 10. boginja nesreče v grški mitologiji, 11. čas, ko prehaja dan v noč, 12. clovek, ki orje, 13. znoj, 14. italijansko ime za naše obmorsko mesto, 15. zacetnici našega teologa in filozofa Trstenjaka, 16. lesen okvir pravokotne oblike, v katerega se vstavi satnice, 17. nizek, razmeroma raven svet, 19. dogovorjen lik, ki ima določen pomen, 20. francosko letovišče ob Azurni obali, 24. medicinski izraz za zlezno bulo, 26. kamen, ki locuje, razmejuje zemljišča, 29. zacetnici slovenskega prevajalca Oblaka, 30. agavi podobna rastlina, 31. zvok z določeno višino, 32. mlajši moški v odnosu do starejše osebe, 33. neodločen izid pri sahovski igri, 34. kosmata odeja, 35. grafična upodobitev, risarski izdelek, 36. ime našega skladatelja in saksofonista Sossa, 37. manjša, v strugi tekoča voda.

Navpično: 1. najvišje razvita antropoidna opica iz ekvatorske Afrike, 2. rdece ali oranžno barvilo, ki je zlasti v cvetih in plodovih nekaterih rastlin, 3. fenicansko-kanaanska boginja ljubezni v egiptčanski mitologiji, 4. močno, doneče oglašanje jelena, 5. avtomobilska oznaka Trsta, 6. ime ameriskega skladatelja Coplanda (1900-1990), 7. davno ljudstvo na Apeninskem polotoku, 8. sin brata ali sestre, 12. neuporabljen, nerazdeljen del kake celote, 14. ime angleškega pisatelja Fleminga, 16. kacje oglašanje, 18. zadnja in prva crka abecede, 21. veznik, 22. glavno mesto Sri Lanke, 23. ostro dišeč plin, 26. predmet za zakritje obraza, glave, ki navadno nekaj predstavlja, 27. angleška pisateljica s pravim imenom Mary Ann Evans (George, 1819-1880), 28. pleme stare Grčije, 31. preizkus znanja, 33. krajše ime za brazilsko velemesto, 35. kratica na zdravniškem receptu.

Marko Drescek

RESITVE Vodoravno: 1. škrt, 2. Aln, 9. lannus, 10. Ale, 11. mrak, 12. orac, 13. pot, 14. Isola, 15. AT, 16. satnik, 17. nizina, 19. znak, 20. Nica, 24. adenom, 26. mejnik, 29. LO, 30. aloja, 31. ton, 32. si-
Navpično: 1. škrt, 2. Aln, 9. lannus, 10. Ale, 11. mrak, 12. orac, 13. pot, 14. Isola, 15. AT, 16. satnik, 17. nizina, 19. znak, 20. Nica, 24. adenom, 26. mejnik, 29. LO, 30. aloja, 31. ton, 32. si-

ANEKDOTE

O Faulknerju...

»Najlepsji kompliment mi je nekoč dal neki Skot,« je rad povedal ameriški pisatelj William Faulkner. »Rekel je: Vas zadnji roman mi je bil tako všeč, da sem ga skoraj kupil.«

... Tintoretto...

Vsak Benecan je vedel, da so nekatere slike slikarja Tintoretta odlične, nekatere pa manj kakovostne. O njem so govorili:

»Tintoretto slika s tremi čopci: z zlatim, s srebrnim in s svinčnikom.«

... Edisonu...

Ko je preiskusil nekaj sto snovi, ki naj bi vsaj nekaj časa zarele v vakuumu v žarnici in dajale svetlobo, se je nekoč sredi noči ameriskemu izumitelju Thomasu Alva Edisonu le posrečilo, da je uporabil pravo snov. Žarnica je gorela! Ves srečen je podaljšal zico iz delavnice do spalnice, ob treh ponoči zbudil ženo in ji ponosno dejal:

»Poglej, draga, kaj sem naredil!« Zena ga je zaspano pogledala in mu rekla:

»Ugasi že to neumno luc in pojdi spat!«

In se je obrnila na drugo stran ter zaspala.

... Filipu V....

Na vojnem pohodu leta 1707 je prišel

španski kralj Filip V. s svojimi cetami v kraj Monthléri in se tam ustavil, da bi se odpocil. Nasproti mu je prišel župnik z vsemi svojimi farani in rekel: »Velicanstvo, dolgi govori so neznosni za tistega, ki jih mora poslušati. Zato vam bom namesto govora raje zapel pesem v čast.«

In je lepo zapel znano pesem tistega casa. Kralju je bil nepricakovani sprejem všeč in na koncu pesmi je rekel bis (se enkrat).

Ko se je kralj že odpravljaj, ga je župnik zaprosil za vbogajme za revne župljane. Kralj mu je dal zlatnik, tedaj pa je tudi župnik rekel:

»Bis, velicanstvo, bis!«

Kralj se je nasmešnil in mu dal se en zlatnik.

... in se ena o Faulknerju

Po povratku iz Stockholma, kjer mu je švedski kralj izročil najvisje priznanje za književnost, je priredil ameriški pisatelj William Faulkner na svojem domu vecji sprejem.

Njegova žena je pozdravila nekega gosta:

»Vam pa raje ne bom ponudila koktajla, saj ste predsednik protialkoholne lige.«

»Motite se, gospa, jaz sem predsednik lige za pobijanje nemorale!«

»No, saj sem vedela, da vam necesa ne smem ponuditi!«

ŠAH

Problem -mat v treh potezah /Dr.S.Wolf-Zagreb 1935

Crni kralj je v zavetju treh crnih kmetov v kotu šahovnice in pred matom ga varuje le crni kmet na e liniji, saj se crni kmet na polju g2 ne sme spremeniti v damo, ker na g1D sledi Sg1: mat.

Beli mora zato izbrati drugo možnost, da lahko matira crnega kralja v treh potezah. Poglejmo si to možnost!

Resitev problema

Za uspesno matiranje mora poskrbeti beli skakac, ki se odpravi na pot 1.Sd4! in sedaj poglejmo možnosti crnega : a) 1...Kg1 2.Se2+ Kh1 ali Kf1 3.Sg3 mat; b) 1...e5 2.Sf3 g1D 3.Sg1: mat in c) 1...e6 2.Se2 e5 3.Sg3 mat. Ob pomoči dveh lovcev je glavno vlogo pri matiranju tako uspesno odigral beli skakac!

Silvo Kovac

SKANDINAVSKA KRIŽANKA

336	SREDISCE VIPAVSKE DOLINE	RADIOAKTIVEN KEMUSKI ELEMENT	MAJHNO NASELJE	POKRAJINA V VIETNAMU	ROALD AMUNDSEN	PALEC, COLA INC	PRILETEN CLOVEK	TORINO	PERUJSKI INDIJANCI	JAPONSKO MESTO NA HONSUJU	ANTICNI BEOTJEC	AVTOR: SIMON BIZJAK	VELIK TROPSKI KUSCAR	PREBIVALKA ANTICNE LJUBLJANE	PRITOK DONA PRED ROSTOVOM	KRDELO, CREDA	STARA JAPONSKA PRESTOLNICA	VEDA O TUMORJIH	MILANSKA OPERSKA HISA	TINE HRIBAR
NAUK O GOJENJU VODNIH RAS- TLIN IN ZIVALI											PRIDNOST, NATANCNOST SILVO TERSEK									
PREDSEDNIK MEDNAROD- NEGA OLIMP. KOMITEJA																				
SLED OD DRSANJA					CERNIGOJ AVGUST			NADZORNICA ZELO DEBELA, OKUSNA HRUSKA												OTON ZUPANCIC
NEPRAVI OCE					PRIPADNIK IT. NAPADAL- NIH ENOT V 1. SVET VOJNI						FR. PLESALEC IN KOEROGRAF (JULES)	ANTON NANUT OGLAS, NAZNANILO			IT. NOGOME- TAS ROSSI CIRKUSKI UMETNIK					
MESTO SEVERNO OD BUDIMPESTE				SL. NOVINAR IN HIMALA- JEC (ZORAN)	ELDA VIDER	OERSTED TUJE ZENS- KO IME (IZ CRK IRA)		SANDALA IZ JEREMENOV ALJAZ PEGAN							BIVSI HITROSTNI DRSALEC SCHENK		NERESNICA CLOVEK, KI TRDO DELA			
POKRAJINA V SV. SLOVENIJI									EMIL NOLDE FINSKI PI- SEC LEINO				FR. ASTRONOM (DOMINIQUE) PERJE PRI REPI						OSMI ZIDOVSKI MESEC	PRITOK JEZERA VAN V TURCIJI
4. IN 16. CRKA			BIVSA ARG. POLITICARKA PISATELJICA PEROCI											PISEC TRAGEDIJ, TREAGED						
TRSKA					IGRALKA BLYTH NIKOLA TESLA			IRANSKA AGENCIJA PLJACA ST. SLOVANOV						SL. RUDARSKO MESTO POVRŠINSKA MERA						
RUSKI PISATELJ (PAVEL)						Z IKONAMI OZALJSAN DEL PRAVO- SL. CERKVE										FR. PISEC ROMAIN GARY (EMILE)				
GR. POVELJ- NIKA PRED TROJJO, AJAS							KROGELNI ODSEK						SKRAJNI KONEC POLOTOKA			NERAZLOČNA CRKA, ČACKA				

RESITEV
VODORAVNO:
AKVARISTIKA,
VESTNOST,
JUAN ANTONIO
SAMARANCH,
DRSA,
CA,
KONTROLOORKA,
OCIM,
ARBIT,
PAOLO,
VAC,
OF,
OPANKA,
LAZ,
STAJERSKA,
EN,
ARAGO,
CO,
EVITA PERON,
TRAGIK,
IVER,
ANN,
IRNA,
IDRIJA,
NILIN,
IKONOSTAS,
AJAR,
AJANT,
KALOTA,
CARA

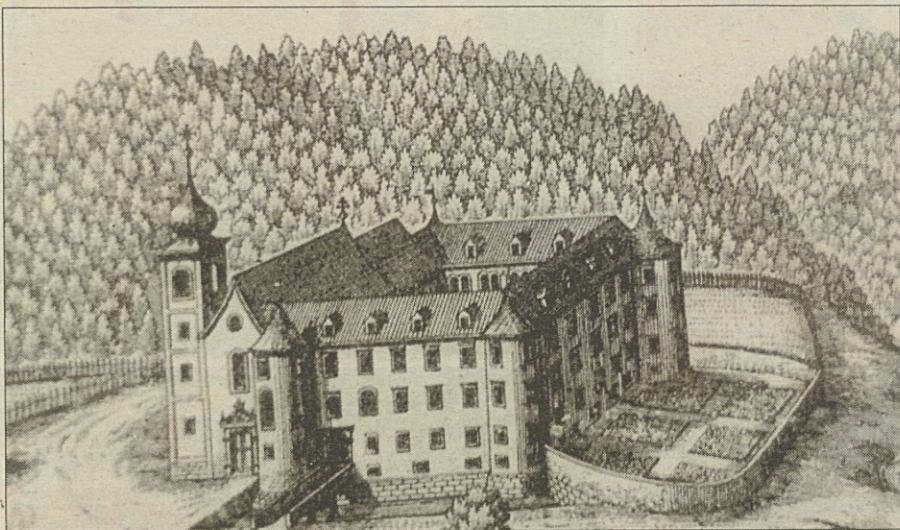
SLOVENSKA DEDIŠČINA

V dvorcu Olimje je znamenita lekarna

Lepe freske v kapeli - Muzejska soba škofa Slomška

Med Slakami in Sopotu blizu Podcetrčka stoji pod Olimsko goro dvorec Olimje, naslednik prvo-nega krskega dvora, ki je gotovo stal vsaj že v 14. stoletju. Kraj je kot krski fevd prvič omenjen že leta 1208 kot Wolin, dvor pa leta 1404.

Med posestniki imetja in dvora srečamo razne plemiske rodbine, leta 1543 pa je stolpasti dvor kupil plemić Hans Tattenbach in ga nekaj let zatem prezidal v grascino. V 17. stoletju so bili grascaki baroni Ratkay, grof Erdoedy, leta 1663 pa je Olimje kupil Ivan Sakhmardi de Dyankoch, ki je tamkaj ustanovil eremitski samostan pavlincev. Ti so leta 1675 Olimju prizidali mogočno enoladijsko cerkev, ki so

Vischerjeva upodobitev gradu v 17. stoletju

ji leta 1766 prizidali Franciskovo kapelo, in v enem od okroglih stolpov grascine uredili samostansko lekarno, ki sodi

med najstarejše v Evropi. V lekarni so imenitne freske z motivi ustvarjanja zdravilnih snovi in zdravlil ter mojstrov zdravil-

stva Asklepiosa, Eskulapa, Galena, Avicene in Paracelsusa.

Cesar Jozef II. je leta 1782 ukinil samostan, re-

Poslikava v grajski kapeli

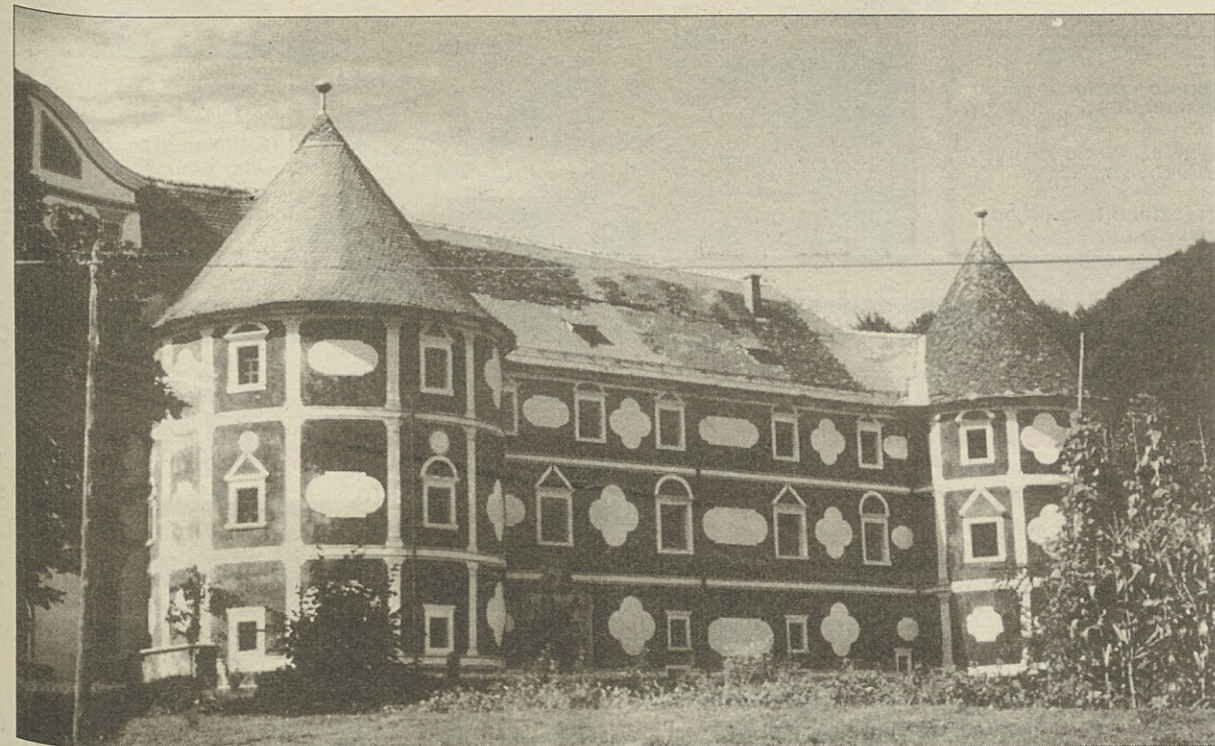
dovniki, največ jih je bilo iz Lepoglave, pa so morali oditi. Leta 1805 je Olimje kupil grof Ferdinand Attems in ta rodbina je dvorec imela do konca druge svetovne vojne. Vischer je upodobil Olimje kot stiri-traktno dvonadstropno poslopje s štirimi okroglimi vogalnimi stolpi in prizidano cerkvijo. Grof Ignacij Attems je v začetku 19. stoletja dal podreti

dva trakta, tako da je sedanje grajsko poslopje sestavljeno iz dveh poslopij, ki tvorita tlorisno obliko crke L, in dveh stolpov. Takrat so poslopje tudi na zunanaj poslikali.

Pred leti so Olimje lepo obnovili, med drugim so restavrirali oziroma rekonstruirali nekdanjo baročno poslikavo na zunanjih stenah. V njem je poleg znamenite lekarne

urejena se muzejska soba škofa Antona Martina Slomska in krajevna etnografska zbirka. Grajsko kapelo sv. Franciska Ksaverija krasi imenitne freske baročnega slikarja Antona Lerchingerja, na stropu je upodobljena apoteoza patrona med oblaki, na stenah pa so naslikane legende iz njegovega življenja.

Ivan Jakič

Pogled na dvorec Olimje (Foto: Ivan Jakič)

SANTIAGO DE CHILE

»Evropska« prestolnica južnoameriške dežele (2)

Osrednja prometna zila v centru Santiaga je nekaj kilometrov dolga Alameda, pod njo pa je speljan večji del santiagske podzemne železnice. Ta je čista, lepa, moderna, točna in varna. Ob neskončni Alamede sta univerzi, cerkev Sv. Franciska, železniška postaja, Narodna knjižnica ter vele-mestna zelena oaza, gricek Cerro Santa Lucia. Najbolj znana zgradba je vsekakor predsedniška palača la Moneda, med Alamedo in Plazo de Constitucion, Ustavnim trgom. Veliko ljudi se je spominja po pred dvema desetletjema ubitem levicarju Salvadorju Allendeju. Ko je prevzel oblast razpiti general Pinochet, je izginilo na desetisoce ljudi, eni v noč, drugi, z več sreče, pa v tuji-

no. Današnji gospodarsko prodorni ter razmeroma demokratični Čile postaja spet srečnejša dežela.

Srce Santiaga je trg Plaza de Armas, ki ga obdaja katedrala Sv. Nedelje, mestna hiša ter glavna pošta. Na trgu, med zelenjem velemestnega vrveža, posedajo ljudje, utrujeni od asfalta, betona in vsakdanjih skrbi. Podobno je v večernem živzavu, ko živahno dnevno poslovno življenje zamre. Med Plazo de Armas, skozi pešcem namenjeno Ahumado, vse do prometne Alemede, pridejo zatem do besede in prostora poulični glasbeniki, pantomimiki, pridigarji, folkloristi ter ulični slikarji. V lepem starinskem paviljonu na Plaza de Armas se drenjajo celo sahi-

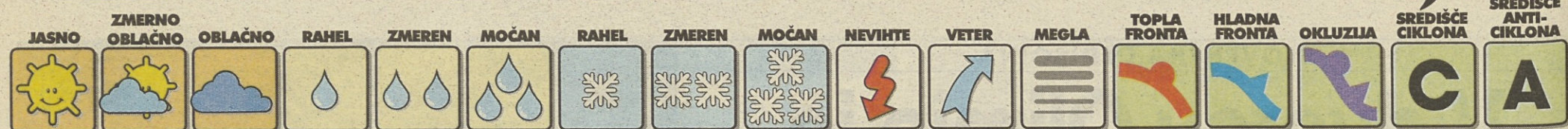
sti. Zvečer ozivijo tudi manj ugledne ulice, neda-lec proč, blizu Terminala de Buses Norte, kjer zacveti najstarejša obrt. Podnevi se tam odvija povsem obicajno življenje. Santiago je varno velemesto, z izjemo omenjenih zloglasnih ulic, kjer so hoteli najcenejši.

Ceprav cenim skromnost, sem se odločil za priporoceni hotel Londres, pri Universidad de Chile, v uglednejšem delu mesta. Zal je bil Londres povsem zaseden ter sem povprašal v najbližji sosesčini, z zve-necim imenom Lucy, s. Z lastnico, senjoro Carmen ter njeno pomočnico sem se pogodil za deset dolarjev na noč, podobno kot zahtevajo v Londresu.

Brane Jeranko
(Se nadaljuje)

Glavna prometna zila Santiaga je Alameda (Foto: Brane Jeranko)

VREMENSKA SLIKA

Sibko območje visokega zračnega pritiska nad srednjo Evropo slabi. V visinah priteka k nam tople in bolj vlažen zrak. Podatke pripravlja in posreduje Hidrometeorološki zavod.

DOLŽINA DNEVA

Sonce bo vzšlo ob 5.48 in zaslo ob 20.21. Dan bo dolg 14 ur in 33 minut.

TEMPERATURE MORJA IN REK

	°C		°C
Portoroz	22,0	Mura	18,8
Trst	22,0	Sava (Radovljica)	14,2
Malinska	24,0	Sora	16,0
Porec	23,0	Ljubljana	17,1
Split	25,0	Soca (Solkan)	17,5
M. Losinj	25,0	Vipava	12,0
Dubrovnik	25,0	Bohinjsko jezero	21,0

NAPOVED ZA POMORSTVO

Veter v slovenskem Primorju: jutraj: SE 4 do 8 vozlov
popoldne: NW 5 do 10 vozlov

PLIMOVANJE

Danes: ob 2.11 najnižje -47 cm, ob 8.54 najvišje 24 cm, ob 14.07 najnižje -11 cm, ob 19.57 najvišje 40 cm.
Jutri: ob 2.52 najnižje -56 cm, ob 9.30 najvišje 34 cm, ob 14.58 najnižje -18 cm, ob 20.45 najvišje 45 cm.

TEMPERATURE V GORAH

	°C
500 m	26
1000 m	22
1500 m	17
2000 m	13
2500 m	10
2864 m	7

BIOPROGNOZA

Vpliv vremena na počutje in razpoloženje ljudi bo ugoden, sredi dneva bo po nizinah počutje poslabšala soparnost.

VOX POPULI

Lepota - paša za oči in ječa za dušo.
Vsak si sam kroji obleko svoje slave.
Ni težjega lesa od berške palice.

DANES

Slovenija: Dopoldne se večinoma sončno in soparno. Popoldne krajševne nevihte. Najvišje dnevne temperature bodo od 25 do 30° C, na Primorskem do 32° C.

Sosednje pokrajine: Tudi v sosednjih krajih bo večinoma sončno. V Alpah bodo nevihte.

JUTRI

V Sloveniji: V torek bo oblačno s krajevnimi nevihtami.
Obeti: V sredo bo oblačno s padavinami, hladneje bo. Padavine bodo popoldne od zahoda ponehale.

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

Pravo razdejanje po divjanju punkov na hannovrskih ulicah

BONN - Prizori po »praznovanju« punkov v Hannoveru so bili na las podobni tistim, ki jih je bilo prebivalstvo ze videlo v prejsnjih letih: unicene izlozbe, poskodovani avtomobili, oropane trgovine. Povsod so pustili sledove svojega pohoda, na prometnih znakih, napisih, celo na kosaricah za smeti. Tudi druga noč vsakoletnega, ze

tradicionalnega snidenja punkov ni bila nič drugačna od prve: ponovila se je petkova mestne gverila z barikadami, zazigalnimi steklenicami, kamenjem na eni strani ter z aretacijami, hladnimi prhami z močnimi vodnimi curki ter napadi v popolni opre- mi, s sciti in celadami na drugi strani. Nasteli so 94 ranjenih policajev, natančnih poročil iz na-

sprotnega tabora ni. Ve se le, da so aretirali 160 prenapetežev, a 22 so jih zadržali v priporu. Policija je tokrat ukrepala preventivno: ko so punki stopali z vlakov na hannovrski železniški postaji, so jih prijeli in potisnili na prvi vlak, ki je odhajal. Okrog sto punkov pa je varnostne sile prelisicilo: pred postajo so potegnili ročno zavoro, vlak se je ustavil

in so se porazgubili po mestu.

Organizatorji »dnevov kasa« so računali, da bo v Hannover prišlo okrog 2500 punkov, bilo pa jih je poldrugi tisoč manj. Kljub temu je varnostni aparat skripal, saj so agenti nekajkrat izgubili nadzor nad položajem. Tako so huligani neovirano vdrali v trgovine, povsem pa so oropali neko veleblagovnico.

»Praznik« je tudi pri- ložnost za obračunavanje med deželno vlado, ki jo vodi koalicija socialde- mokratov in zelenih, ter opozicijo (krščanski de- mokrati). Slednja zahte- va, da zakon prilagodijo razmeram, kot na Bavar- skem, kjer je dovoljen petnajstdnevni preven- tivni pripor. Po mnenju zelenih pa naj bi krivdo nosila policija s svojo tr- do roko.

Policija je skušala »vroče« glave punkov ohladiti tudi z vodnimi topovi, vendar ni veliko zaleгло (telefoto API)

Kopalke

Posnetek je sicer z zadnjih modnih defilejev, kdor bo ho- tel biti »up to date« si bo moral priskrbeti take kopalke

Prijeli morilca in roparja

WASHINGTON - Wa- shingtonska policija je aretirala 27-letnega Ken- netha Joela Marshalla, ki je po ropu v restavraciji McDonald umoril tri de- lovne kolege, dva moška in žensko. Polocija ne izključuje, da je Marshall denar potreboval za nakup mamil. Mladenec je v četrtek pozno ponoči obiskal restavracijo. Bila je že zaprta, vendar je brez težav vstopil, saj je bil tamle zaposlen. Ne- nadoma je potegnil pis- tolo in ukazal, naj mu iz- ročijo ključe sefa. Pobral je okrog 5 tisoč do- larjev, nakar je hlad- nokrvno umoril tri ko- lege in njihova trupla skril v hladilnik: za sa- bo ni hotel pustiti no- bene price. Ostal pa je brez nabojev in neka uradnica se je rešila ter ga prijavila policiji.